

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2006

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

We wrześniu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej uległy dalszej poprawie. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie SWKR wzrósł do 101,9 punktu. Tym samym osiągnął poziom nie tylko najwyższy w ciągu ostatnich 6 miesięcy, ale również wyższy o 0,4 punktu procentowego (pp) w porównaniu z wrześniem 2005 r. Zdecydował o tym wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen, który po sierpniowych podwyżkach cen skupu wzrósł do 101,2 punktu. W sierpniu wzrosły ceny skupu prawie wszystkich surowców zarówno pochodzenia roślinnego jak i zwierzęcego. Wyjątkiem były jedynie ziemniaki i żywiec bydłowy. W efekcie wyrównany wskaźnik zmian cen skupu wzrósł do 101,5 punktu. Skokowemu wzrostowi cen skupu towarzyszył systematyczny wzrost cen środków produkcji, a wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji po kilku miesiącach stabilizacji wzrósł o 0,1 pp tj. do 100,3 punktu. Znacznej poprawie wskaźnika nożyc cen towarzyszyło nieznaczne pogorszenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, który zmniejszył się o 0,2 pp. Wprawdzie wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu we wrześniu br. należał do najwyższych w ciągu ostatnich 6 miesięcy, ale był o 0,6 pp mniejszy niż przed rokiem. Zdecydowała o tym przede wszystkim obniżka indeksu produkcji przemysłu spożywczego. Pewien wpływ wywarło także zmniejszenie dynamiki obrotów handlowych produktami rolno-żywnościowymi oraz relatywny wzrost cen detalicznych żywności w sierpniu.

Wyraźne przyspieszenie dynamiki wzrostu cen skupu w lipcu i sierpniu pod wpływem suszy spowodowało, że przyrost cen podstawowych produktów rolniczych znacznie wyprzedził przyrost cen detalicznych środków produkcji. Skumulowany wskaźnik nożyc cen za trzy kwartały 2006 r. przekroczył 105 punktów, podczas gdy przed rokiem nie sięgał 94 punktów. Można przewidywać, że do końca roku warunki rynkowe nie ulegną pogorszeniu.

Znaczny spadek zbiorów zbóż (o 18,4%) przy gorszej ich jakości, spowodował znaczący wzrost cen zwłaszcza zbóż konsumpcyjnych. Przeciętne ceny skupu pszenicy o parametrach pszenicy konsumpcyjnej wzrosły w połowie września do 550 zł/tonę i zrównały się z cenami w Niemczech. Przekroczyły także nie tylko poziom cen na Węgrzech (najtańszego producenta w UE), Czechach, Słowacji, czy na Litwie, ale również we Fran-

cji. Można oczekiwać, że w najbliższym czasie wzrost cen zbóż zostanie zahamowany ze względu na szybsze niż w poprzednich latach uruchomienie importu z innych krajów członkowskich, lub rozpoczęcie sprzedaży zbóż z zapasów interwencyjnych UE.

Mimo wysokiej podaży utrzymują się wysokie ceny żywca wieprzowego. Znaczny sezonowy wzrost tych cen w sierpniu i stosunkowo niewielka obniżka we wrześniu (we wrześniu ceny skupu nie spadły poniżej 4-4,2 zł/kg wagi żywej) może wskazywać, że czynnikiem łagodzącym głębokość obniżki cen jest rozwijający się eksport.

Zakończenie procesu rozdysponowania kwot mlecznych z rezerwy krajowej oraz kary za przekroczenie kwot mlecznych, które muszą zapłacić polscy rolnicy, mimo ich znacznego obniżenia (do 39,39 zł/100 kg) zahamowały wzrost skupu mleka. W ciągu 8 m-cy 2006 r. skup mleka był o 1,8% mniejszy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jeśli dotychczasowe tendencje utrzymają się do końca 2006 r. i w pierwszym kwartale 2007 r., powiększona o rezerwę restrukturyzacyjną kwota krajowa pozostanie niewykorzystana w roku kwotowym 2006/07.

Sezonowy spadek cen żywca wołowego i cieląt w krajach UE-15 spowodował redukcję cen żywca wołowego uzyskiwanych w eksporcie, co skutkowało obniżką cen żywca wołowego i nieznacznym pogorszeniem relacji jego cen w stosunku do wieprzowiny i drobiu. Niedobór wołowiny na rynku Unii Europejskiej wskazuje, że powinno to być zjawisko krótkotrwałe i w najbliższym czasie liczyć się należy z powrotem wzrostowych tendencji cen wołowiny, jakkolwiek wpływ perturbacji związanych z ptasią grypą na rynek mięsa wygaśnie.

Znaczny spadek zbiorów prawie wszystkich roślin uprawnych spowodował, że przerwany został proces relatywnego tanienia żywności. Z przyspieszeniem tempa wzrostu cen żywności należy liczyć się co najmniej do końca roku, aczkolwiek wzrost ten nie będzie gwałtowny, bowiem krajowe szoki podażowe surowców rolniczych powinny łagodzić większe obroty handlowe.

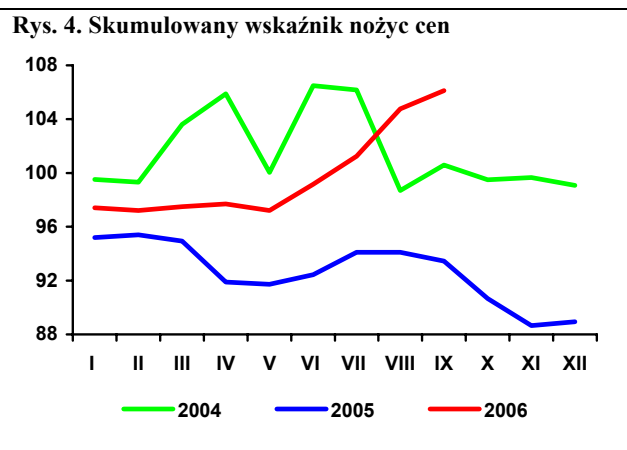
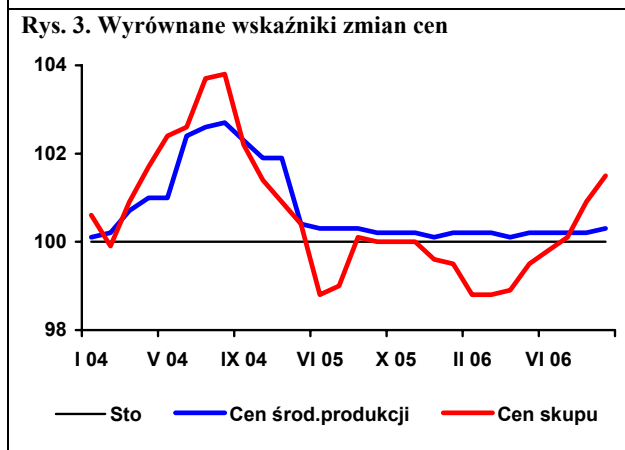
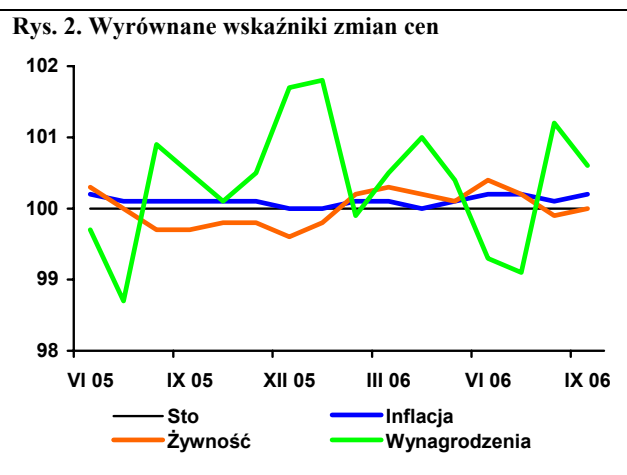
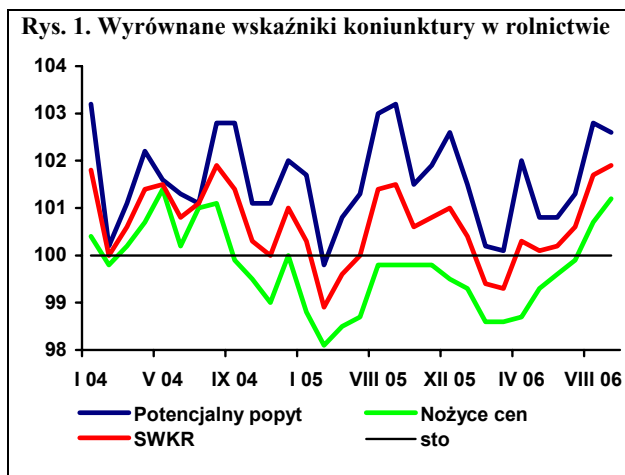
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IX 06	VIII 06	VII 06	VI 06	V 06	IV 05	IX 05
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,9	101,7	100,6	100,2	100,1	100,3	101,5
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	102,6	102,8	101,3	100,8	102,0	100,1	103,2
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,2	100,6	99,9	99,6	99,3	98,8	99,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,5	100,9	100,1	99,8	99,5	98,9	100,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,3	100,2	100,2	100,2	100,2	100,1	100,2
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,2	100,2	100,0	99,8	99,9	99,9	100,4
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,6	101,3	98,9	98,9	100,2	100,9	100,8
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	103,2	103,4	101,5	100,9	100,1	101,1	104,2

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Według wstępnych danych produkcja zbóż w 2006 r. w Polsce była niższa niż w roku poprzednim i wyniosła ok. 22,0 mln ton (w tym 20,7 mln ton zbóż podstawowych) wobec 26,9 mln ton w ubiegłym roku tzn. ok. 18% mniej. Na obniżenie wysokości zbiorów wpłynął długotrwały brak opadów w czerwcu i lipcu br. Powierzchnia zasiewów zbóż była o ok. 2,5% wyższa niż w sezonie 2004/05. Taki spadek zbiorów powoduje wzrost cen i przetworów zbożowych, a ponadto stwarza konieczność uzupełniania krajowych zasobów zbożem z zagranicy.

W obecnym sezonie niższa jest podaż zbóż do przedsiębiorstw skupujących. W sierpniu skupiono nieco ponad 800 tys. ton zbóż, tzn. o 38% mniej niż w sierpniu 2005 r. Skup pszenicy i żyta był niższy odpowiednio o 39 i 43%. W sierpniu ceny skupu zbóż znacząco zwiększyły się. Cena skupu pszenicy była o 7% wyższa w porównaniu z lipcem, a o 27% w porównaniu z sierpniem 2005 r. Wzrost ceny skupu żyta wyniósł odpowiednio 13,5 i 38%. W nieco mniejszym stopniu wzrosły ceny skupu jęczmienia i kukurydzy. Zwiększenia cen skupu tego ostatniego zboża należy oczekiwać po zakończeniu zbiorów. W sierpniu obserwowano także wzrost cen targowiskowych zbóż. Były one o 7-10% wyższe w porównaniu z lipcem. Najbardziej zdrożała pszenicy.

Produkcja wyrobów zbożowych w dużych zakładach była w sierpniu wyższa niż w lipcu. Poziom produkcji mąki był najwyższy od marca 2006 r. W dwóch pierwszych miesiącach obecnego sezonu wyprodukowano o 16% więcej mąki pszennej niż przed rokiem. W tym okresie obniżyła się natomiast produkcja mąki żytniej. O 0,7 tys. ton spadła w lipcu produkcja pieczywa, jednak jej poziom jest wyższy niż w poprzednich latach. Obserwuje się także wzrost produkcji makaronu w porównaniu z poprzednim sezonem. W okresie lipiec-sierpień 2006 r. wyprodukowano go o 8% więcej niż przed rokiem.

Eksport podstawowych zbóż w pierwszym miesiącu obecnego sezonu był niższy niż przed rokiem. Eksportowano przede wszystkim kukurydzę (13,6 tys. ton). Znacząco obniżył się także wywóz pszenicy, żyta i jęczmienia. Eksportowano zboże głównie do krajów sąsiadujących takich jak Niemcy, Litwa, Czechy, a także do Danii i Islandii. Mniejsza podaż zbóż będzie ograniczać eksport i zwiększać import. W lipcu import zbóż nie był jeszcze znacząco wysoki. Jego wielkość była porównywalna z lip-

cem 2005 r. Do Polski w lipcu sprowadzono zboże z krajów UE (Czechy, Dania, Słowacja, Grecja, Włochy, Niemcy), a także z Kanady. Połowę przywożonego zboża stanowiła pszenica.

Mniejszy w porównaniu z czerwcem był eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż. O ponad połowę spadł wywóz mąki. Wyższy niż w czerwcu był eksport ziarna obrobionego inaczej. Produkty pierwotnego przetwórstwa wywożono z Polski do Niemiec, Wielkiej Brytanii, na Litwę, a także na Białoruś i do USA. W imporcie nastąpił spadek przywozu mąki oraz kasz, grysików i granulek. Wyższy niż w czerwcu był przywóz ziarna obrobionego inaczej oraz słodu.

W lipcu obniżyły się obroty produktami wtórnego przetwórstwa. Niższy był zarówno eksport, jak i import. O połowę mniej niż w czerwcu był wywóz wyrobów uzyskiwanych ze spęczniania lub prażenia ziarna. Głównymi odbiorcami produktów wtórnego przetwórstwa zbóż były kraje UE (przede wszystkim Niemcy, Czechy, Wielka Brytania, Węgry), a także Rosja, Rumunia i USA. Sprowadzano je z Niemiec, Włoch, Czech, Francji, Wielkiej Brytanii oraz Wietnamu.

Wyższe ceny zbóż wpływają na podwyżki cen produktów zbożowych. W sierpniu wzrosły znacząco (o 19%) cena zbytu mąki poznańskiej. Wzrost ten dotyczył jedynie mąki piekarniczej; wzrost cen detalicznych był dużo mniejszy. O ok. 2% wzrosła cena zbytu kaszy jęczmiennej. Nie zmieniły się ceny zbytu chleba, podobnie jak nie zmieniły się dotychczas ceny detaliczne. Należy jednak oczekiwać, że w kolejnych miesiącach będzie występować pewien wzrost cen zarówno na poziomie zbytu, jak i detalu.

Wzrost cen zbóż wpływa także na wyższy poziom cen pasz. W sierpniu większość pasz była droższa niż w lipcu. Wzrost ten nie był jednak duży. W kolejnych miesiącach ceny pasz będą nadal wzrastać, ale skala wzrostu będzie mniejsza niż w przypadku cen zbóż. Będzie to wpływać na poprawę relacji cen mieszanek przemysłowych do cen zbóż. Poprawiać się także będzie relacja cen skupu drobiu i trzody do cen pasz. Na mniejszy niż w przypadku zbóż wzrost cen pasz wpływają niskie ceny surowców wysokobiałkowych. Ceny tych surowców nie powinny w najbliższym okresie rosnać, ponieważ przewiduje się ich wysokie zbiory na świecie.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2004 I-XII	471,9	351,7	441,8	489,1	590,8	444,0	510,7	439,9
2005 I-XII	366,9	276,4	351,2	373,4	454,9	346,7	427,1	370,2
2006 I-VI	395,6	347,5			451,1	362,0	429,9	374,8
2005 VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4
XI	359,6	280,8	327,1	365,3	424,4	330,0	401,2	348,2
XII	361,2	287,1	344,3	369,3	428,4	331,6	407,0	354,8
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3
IV	396,5	361,6	407,3	384,4	464,1	379,2	443,8	386,7
V	410,9	362,5	428,4	383,1	455,5	375,4	434,1	379,4
VI	419,0	342,6	443,5	387,8	463,3	373,2	439,8	392,0
VII	408,2	316,9	451,4	367,4	468,3	377,8	444,5	397,3
VIII	438,2	359,8	464,6	391,0	512,8	408,5	478,4	426,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2005 I-XII	2776,0	393,4	3813,8
VII 2004 – VI 2005	4003,0	715,2	5460,4
VII 2005 – VI 2006	3031,3	378,9	4483,1
2005 VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3
XI	335,9	34,4	427,4
XII	267,8	28,9	369,3
2006 I	235,1	29,2	323,1
II	314,6	30,1	395,4
III	313,9	34,7	408,5
IV	223,1	30,5	294,1
V	277,4	37,4	374,2
VI	203,1	23,0	273,6
VII	211,6	37,9	328,1
VIII	538,8	91,2	800,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1617,5	125,4	653,2	83,0
2005 I-XII	1548,5	129,2	656,2	99,8
2005 VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	125,5	10,1	56,5	9,2
XI	135,5	11,3	54,1	9,6
XII	120,3	10,2	56,8	7,5
2006 I	146,7	10,7	56,3	7,7
II	140,9	10,4	54,3	8,8
III	163,3	10,8	60,7	9,5
IV	135,1	8,5	58,2	7,7
V	137,4	9,9	60,6	8,7
VI	137,6	8,7	59,3	8,7
VII	144,5	9,3	58,6	7,8
VIII	161,0	10,0	.	8,4

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszennyżyto	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszennyżyto
2005 I-XII	454,8	371,3	124,5	269,9	99,3	249,7	2,6	85,3	21,2	5,4
2005 I-VI	35,1	116,8	8,0	55,6	14,0	148,9	0,8	54,6	13,0	4,0
2006 I-VI	140,9	11,8	3,7	154,9	13,2	129,1	5,7	14,4	22,0	5,2
2005/2006	560,6	266,3	120,2	369,2	98,5	229,9	7,5	45,1	30,2	6,6
2005 VII	47,9	27,7	24,9	35,2	6,1	17,2	0,4	10,3	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	15,3	26,6	6,6	26,9	0,1	6,2	1,2	0,2
IX	85,8	71,1	21,9	11,9	8,9	14,6	0,7	7,5	1,2	0,1
X	143,3	59,3	33,3	14,4	16,6	12,5	0,2	3,0	1,1	0,2
XI	42,6	30,4	9,7	80,9	28,1	13,0	0,2	3,2	1,4	0,2
XII	76,6	19,1	11,4	45,3	19,0	16,6	0,2	0,5	2,2	0,2
2006 I	39,1	4,5	1,2	50,3	9,4	22,1	0,5	1,5	1,8	0,1
II	34,3	1,1	0,3	30,1	0,7	17,1	1,3	1,7	2,8	1,7
III	23,4	1,5	0,9	19,9	1,8	19,2	2,6	2,1	5,4	0,7
IV	9,3	0,7	0,6	16,8	0,6	27,4	0,7	1,8	2,0	1,2
V	28,7	1,5	0,4	16,2	0,3	27,3	0,4	0,6	4,5	1,1
VI	6,1	2,5	0,2	21,6	0,3	15,9	0,2	6,7	5,7	0,4
VII	5,8	3,2	5,7	13,6	0,6	13,5	0,2	10,4	2,2	0,1

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze gryszki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Slód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze gryszki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Slód
2005 I-XII	15,3	1,5	4,7	5,8	17,7	37,1	19,1	41,3	30,9	184,9
2005 I-VI	5,3	0,4	1,8	1,1	17,7	18,5	9,3	21,7	14,7	97,4
2006 I-VI	7,8	1,8	2,5	0,5	5,5	17,3	9,6	16,0	17,7	100,1
2005/2006	17,8	2,9	5,4	5,2	5,5	35,9	19,4	35,6	33,9	187,6
2005 VII	1,0	0,1	0,3	0,1	0,0	3,2	1,4	4,0	4,4	20,4
VIII	1,9	0,1	0,7	0,2	0,0	4,0	1,6	3,5	3,3	18,2
IX	1,6	0,1	0,7	0,5	0,0	3,7	1,4	3,3	0,7	12,4
X	1,1	0,3	0,5	2,2	0,0	2,8	1,6	3,2	4,6	14,6
XI	2,3	0,2	0,4	1,0	0,0	2,8	2,0	2,9	1,7	11,6
XII	2,1	0,3	0,3	0,7	0,0	2,1	1,7	2,7	1,4	10,3
2006 I	1,4	0,3	0,4	0,1	0,0	2,4	1,8	2,4	3,0	11,4
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,2	1,6	2,2	1,5	10,6
III	1,4	0,4	0,4	0,1	0,2	2,8	1,9	3,6	4,4	18,1
IV	1,1	0,2	0,4	0,1	0,1	3,2	1,3	2,7	4,4	19,6
V	1,3	0,3	0,4	0,1	0,5	3,5	1,8	2,5	1,7	22,1
VI	1,1	0,2	0,5	0,0	0,8	3,2	1,2	2,6	2,7	18,3
VII	0,5	0,1	0,4	0,1	0,0	2,7	1,1	2,2	3,5	19,2

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2005 I-XII	8,1	32,8	156,8	32,4	8,7	51,2
2005 I-VI	3,9	15,4	69,6	15,1	2,8	23,0
2006 I-VI	3,6	20,6	85,7	18,2	5,3	29,1
2005/2006	7,8	38,0	172,9	35,5	11,2	57,3
2005 I	0,5	2,0	9,9	2,1	0,4	3,1
II	0,7	2,3	10,4	2,2	0,5	3,4
III	0,7	3,2	12,5	2,4	0,5	3,9
IV	0,6	2,6	11,0	2,7	0,4	4,2
V	0,7	2,6	12,6	2,7	0,3	3,8
VI	0,7	2,7	13,2	3,0	0,7	4,6
VII	0,7	2,9	12,5	2,9	0,8	4,3
VIII	0,5	3,7	15,5	2,8	1,1	4,4
IX	0,6	1,8	15,3	3,0	1,2	5,1
X	0,8	2,9	14,0	2,9	1,1	5,3
XI	0,8	3,2	15,9	3,2	0,9	5,2
XII	0,8	2,7	13,9	2,4	1,0	4,0
2006 I	0,4	2,9	12,3	2,6	0,4	3,8
II	0,6	2,9	12,5	3,0	1,0	4,6
III	0,6	3,5	17,0	3,6	1,1	5,9
IV	0,5	3,2	15,0	2,9	1,0	4,6
V	0,9	5,0	14,9	3,0	1,2	5,4
VI	0,6	3,1	14,1	3,1	0,7	4,8
VII	0,5	1,5	12,5	2,2	0,7	3,5

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	0,84	1,08	2,38	1,30	2,29	2,70	0,41
2005 I-VI	0,71	1,58	0,87	1,17	2,38	1,22	2,29	2,71	0,42
2006 I-VI	0,69	1,37	0,69	1,00	2,34	1,35	2,27	2,63	0,36
2005 I	0,75	1,62	0,87	1,24	2,40	1,16	2,30	2,74	0,44
II	0,74	1,60	0,86	1,19	2,38	1,19	2,29	2,72	0,43
III	0,72	1,59	0,87	1,18	2,38	1,20	2,29	2,70	0,41
IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XI	0,68	1,43	0,75	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XII	0,68	1,42	0,74	1,02	2,36	1,34	2,31	2,66	0,35
2006 I	0,68	1,39	0,71	1,01	2,34	1,33	2,28	2,64	0,36
II	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37
III	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,34	2,27	2,64	0,37
IV	0,69	1,36	0,67	0,98	2,34	1,36	2,27	2,64	0,37
V	0,69	1,36	0,67	0,99	2,34	1,35	2,27	2,62	0,35
VI	0,69	1,37	0,68	0,99	2,34	1,35	2,27	2,62	0,35
VII	0,70	1,37	0,67	1,01	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37
VIII	0,83	1,36	0,53	1,03	2,34	1,31	2,27	2,64	0,37

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tone)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
2006 I-VI	817	913	1493	781	1151	1008	1606
2005 VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617
XI	805	920	1464	803	1155	1007	1617
XII	802	920	1461	802	1155	1006	1617
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611
IV	808	921	1503	780	1144	1007	1611
V	838	920	1504	768	1145	1002	1605
VI	867	947	1518	767	1140	999	1593
VII	894	947	1510	768	1136	998	1583
VIII	896	951	1514	766	1138	999	1577

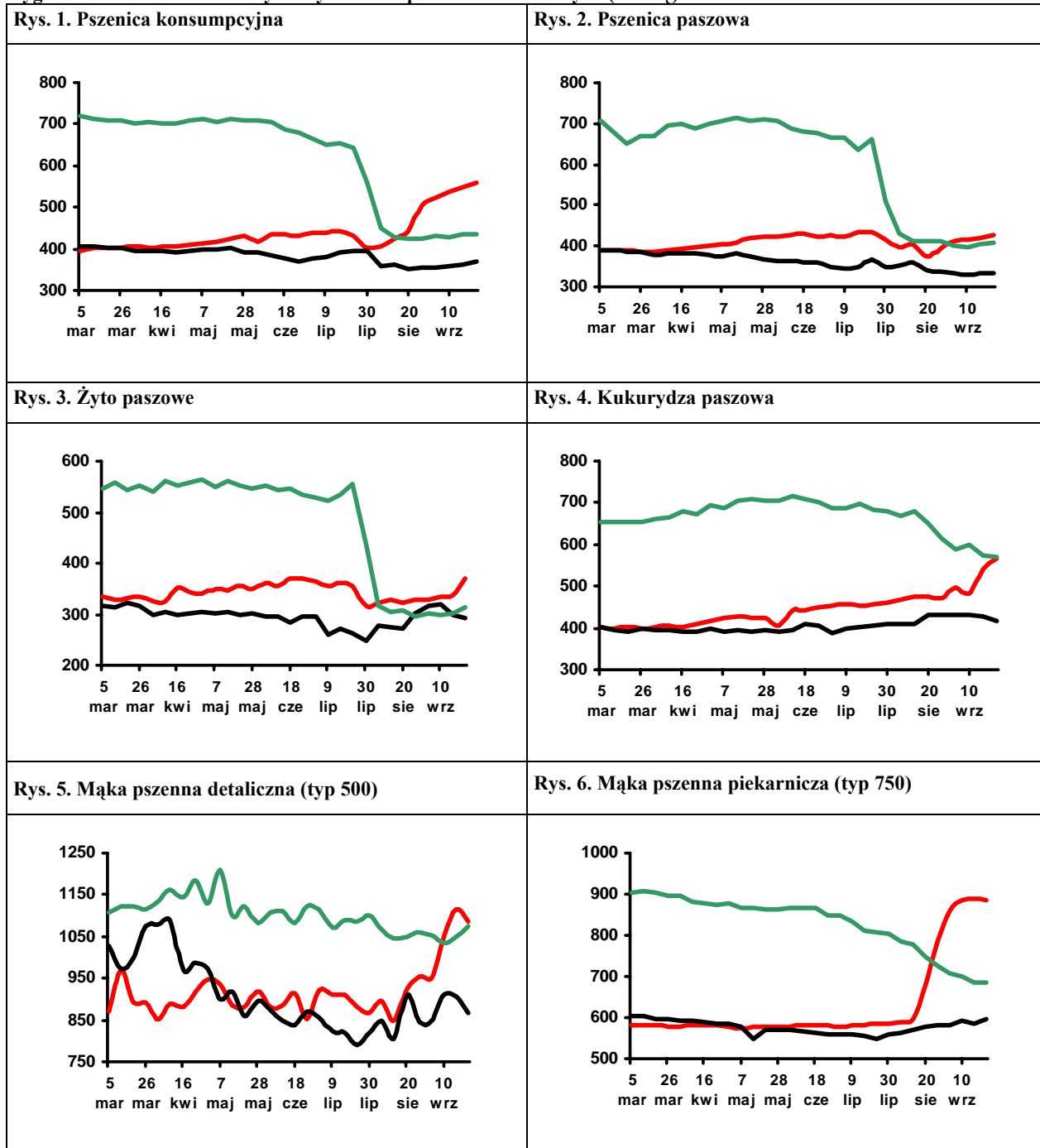
Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2005 III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	2,56	2,73	5,09	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67
XI	2,43	2,72	4,90	1,17	2,23	4,48	2,49
XII	2,41	2,70	4,88	1,21	2,23	4,49	2,37
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20
IV	2,06	2,46	4,25	1,16	2,07	4,28	2,23
V	2,05	2,51	4,28	1,09	2,09	4,36	2,31
VI	2,06	2,46	4,27	1,05	2,23	4,64	2,42
VII	2,03	2,43	4,19	1,01	2,48	5,10	2,56
VIII	1,88	2,22	3,86	1,01	2,71	5,57	2,66

Źródło: Dane GUS.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:

2006 ——— (red line)
 2005 ——— (black line)
 2004 ——— (green line)

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2006, 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2006 r. szacowana jest na ok. 240 tys. ha. Plony mogą być niższe od średniego poziomu z ostatnich trzech sezonów i wynieść ok. 40 dt/ha. Duży wpływ na to miały niekorzystne warunki pogodowe w okresie letnim. W rezultacie zbiory buraków w kampanii 2006/07 prawdopodobnie zmniejszą się do 9,6 mln ton.

W sezonie 2005/06 produkcja cukru wyniosła 2060 tys. ton i o 480 tys. ton przewyższyła obniżone przez Komisję Europejską kwoty produkcyjne (A-1495 tys. ton i B-86,9 tys. ton). W nadchodzącym sezonie 2006/07 rozpoczyna się reforma unijnego systemu regulacji rynku. Kwota produkcyjna przyznana Polsce wynosiła 1671,9 tys. ton, a po redukcji przez Komisję Europejską została obniżona do 1498 tys. ton. Zbiory buraków (9,6 mln ton), przy 16% zawartości cukru w korzeniach umożliwią produkcję ok. 1,6 mln ton cukru. Produkcja będzie o ok. 100 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej i zbliżona do zużycia krajowego.

Ceny skupu buraków cukrowych wyznaczają ceny minimalne, które dla buraków standardowych (zawartość cukru 16%) kwoty A i B wyniosły odpowiednio A-46,37 EUR/tonę i B-32,42 EUR/tonę. Dodatkowo na poziom cen uzyskiwanych przez plantatorów wpływa kurs przeliczeniowy waluty unijnej na złote oraz zawartość cukru w korzeniach. Średnia cena skupu buraków w kampanii 2005/06 wyniosła 175,29 zł/tonę i była o 4% niższa niż w sezonie 2004/2005. W sezonie 2006/07 cena minimalna buraków zakontraktowanych w ramach kwoty zostanie obniżona do 32,86 EUR/tonę. W rezultacie ceny skupu buraków w br. wyniosą ok. 130-135 zł/tonę.

W pierwszym półroczu br. odnotowano wzrost spożycia cukru w gospodarstwach domowych o 3%, tj. do 8,7 kg na osobę. Głównym powodem zwiększania konsumpcji były niższe o 6,5% ceny detaliczne w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. W drugiej połowie roku konsumpcja cukru w gospodarstwach domowych jest zazwyczaj większa i na tej podstawie przewiduje się, że w skali całego roku spożycie wyniesie 19,0-19,2 kg na osobę. Zwiększenie spożycia indywidualnego rekompensuje spadek zużycia w przemyśle spożywczym. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy br. zwiększono

jedynie produkcję wyrobów czekoladowanych i słodzonych napojów bezalkoholowych. W tym samym okresie zmniejszyła się produkcja czekolady, cukierków oraz dżemów i marmolady. Uwzględniając te tendencje ocenia się, że całkowite krajowe zużycie cukru w 2006 r. zmniejszy się do ok. 1620 tys. ton, wobec 1640 tys. ton.

W sierpniu na rynku krajowym wystąpił znaczący wzrost cen cukru. Ceny zbytu cukru workowanego (2,80 zł/kg) i paczkowanego (2,93 zł/kg) w porównaniu do lipca wzrosły o 5-8%, a ceny detaliczne o 5% do 3,24 zł/kg. W odniesieniu do sierpnia 2005 r. ceny zbytu były odpowiednio o 11-15% wyższe, a wzrost cen w handlu detalicznym wyniósł 7%. Głównym powodem wzrostu cen jest zmniejszenie podaży na rynku krajowym, przy równoczesnym wzroście popytu. Nadwyżki cukru z poprzedniego sezonu zostały wyeksportowane, na co wskazuje duży eksport w pierwszych siedmiu miesiącach br.

W 2006 r. sektor cukrowniczy wyeksportował duże ilości cukru. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy za granicę sprzedano 590 tys. ton, wobec 420 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Przedmiotem eksportu były głównie nadwyżki produkcyjne z poprzedniej kampanii. Cukier ten sprzedawany był przede wszystkim poza obszar UE – 542 tys. ton. Według danych ARR eksport z refundacjami wywozowymi wyniósł 151,7 tys. ton, a wartość wypłaconego wsparcia 236,3 mln zł. Sprzedaż cukru na rynek UE była nieduża (48 tys. ton). Import cukru ma małe znaczenie w zaopatrzeniu rynku i w analizowanym okresie wyniósł (ok. 40 tys. ton).

We wrześniu br. notowania cukru białego na giełdzie w Londynie ponownie osiągnęły poziom 410 USD/tonę, a ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku ok. 455 USD/tonę.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące		Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Słodzone napoje bezalkoholowe
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	25,2
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	2,9
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	2,2
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	2,1
	X	15,7	9,5	4,1	5,8	1,5
	XI	16,0	9,0	4,2	5,5	1,6
	XII	11,8	8,3	3,6	5,6	1,9
2006	I	9,6	8,0	3,7	6,5	1,4
	II	8,7	7,9	3,8	4,4	1,5
	III	8,6	8,6	5,1	5,0	2,4
	IV	10,9	4,9	3,8	4,4	2,7
	V	8,7	4,8	4,7	4,1	3,2
	VI	8,2	4,3	4,9	5,2	3,1
	VII	6,4	3,8	4,0	3,9	3,4
I-VII 2005		74,3	36,8	31,1	46,3	16,0
I-VII 2006		61,1	42,3	30,0	33,5	17,7
I-VII 2006 ₁₀₀ I-VII 2005		82,2	114,9	96,5	72,4	110,6

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie
2005	I-XII	279,40	617,75	209,91	544,18	593,57	433,78
	VII	291,41	619,10	211,88	570,42	651,43	461,84
	VIII	323,27	600,87	233,57	568,35	593,78	318,06
	IX	297,47	608,13	225,61	525,69	572,95	320,99
	X	295,48	645,08	225,36	562,70	592,96	358,38
	XI	295,46	641,89	231,75	592,98	635,00	473,45
	XII	262,13	574,70	230,38	553,74	594,28	451,29
2006	I	266,61	626,07	236,22	579,83	605,86	514,50
	II	268,61	611,34	240,71	600,17	611,42	583,20
	III	279,55	644,66	256,38	601,83	638,80	543,89
	IV	296,13	642,48	271,32	635,74	666,13	580,13
	V	335,47	650,53	295,43	800,63	927,36	622,84
	VI	366,12	646,98	311,86	623,76	629,81	613,93
	VII	370,31	635,01	347,86	633,96	637,40	611,66

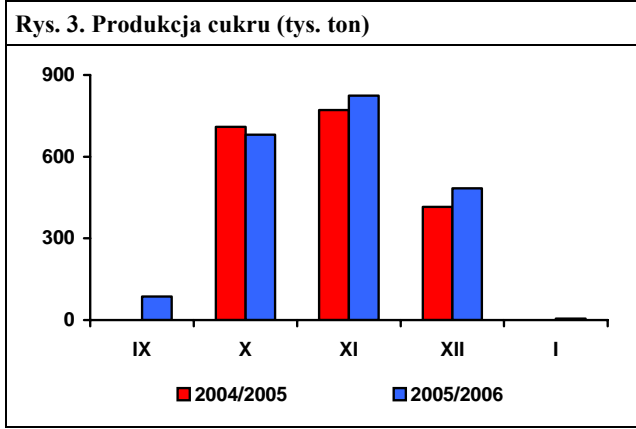
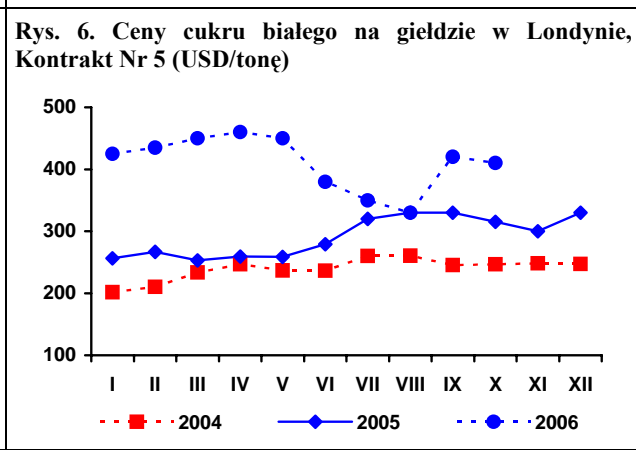
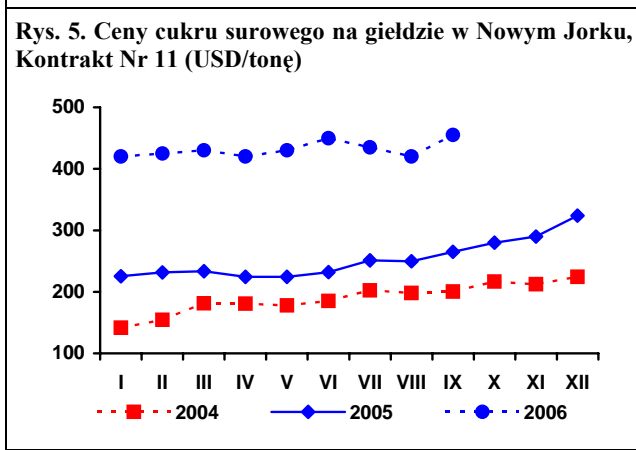
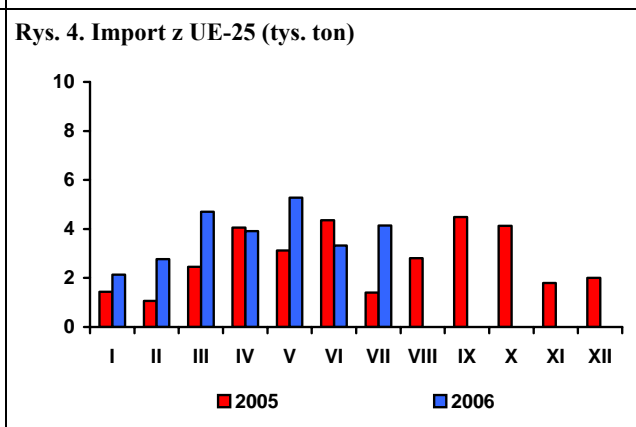
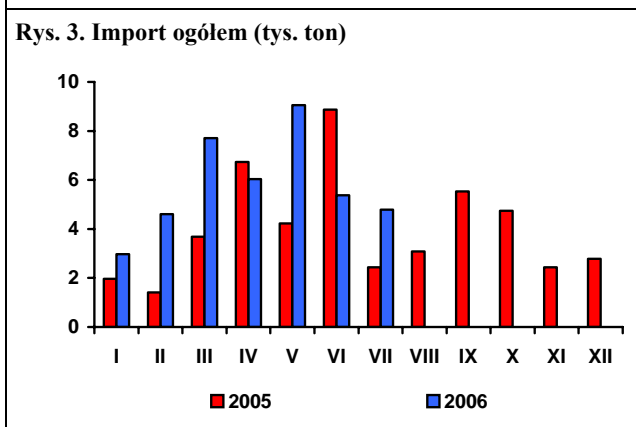
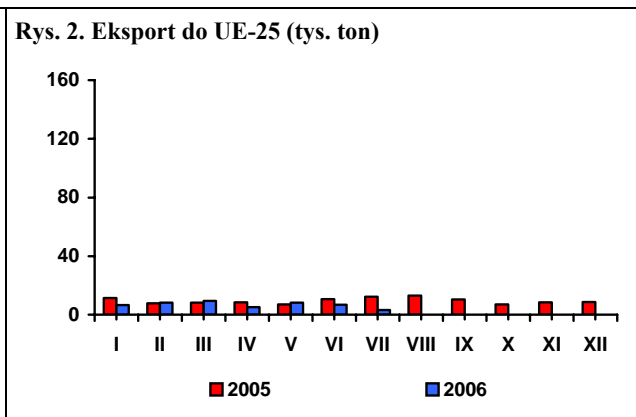
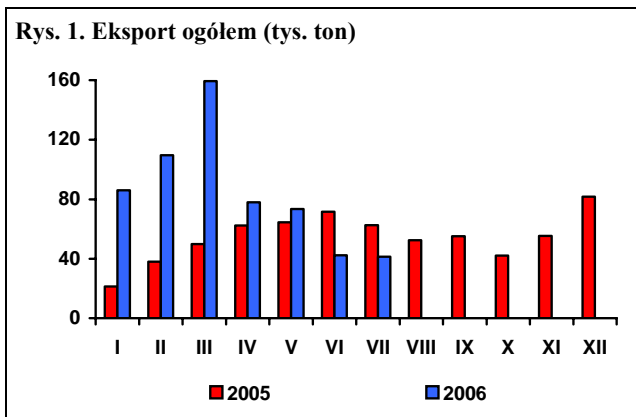
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2005	VII	2,56	2,59	2,59	3,09
	VIII	2,53	2,55	2,56	3,04
	IX	2,62	2,69	2,48	3,06
	X	2,55	2,66	2,48	3,07
	XI	2,52	2,59	2,51	3,08
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03
2006	I	2,50	2,62	2,42	3,00
	II	2,48	2,54	2,40	2,98
	III	2,53	2,61	2,45	2,97
	IV	2,62	2,66	2,48	2,99
	V	2,67	2,72	2,46	3,02
	VI	2,75	2,84	2,54	3,03
	VII	2,67	2,72	2,53	3,08
	VIII	2,80	2,93	2,47	3,24

^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Według oceny Oil World, bardzo wysokie obecnie ceny rzepaku na rynku europejskim, prawdopodobnie spadną w najbliższej przyszłości. Wynika to częściowo z faktu, iż tegoroczne zbiory rzepaku w UE okazały się nie tak złe, jak wcześniej przewidywano. Obecnie szacuje się je na 15,47 mln ton, wobec 15,48 mln ton przed rokiem. W trzecim tygodniu września za rzepak płacono 330 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 5 USD/tonę mniej niż na początku tego miesiąca, tyle samo co średnio w sierpniu i o ponad 50 USD/tonę więcej niż przed rokiem.

Tegoroczne zbiory rzepaku i rzepiku w Polsce, według najnowszej oceny GUS wyniosły 1583,0 tys. ton i były o 9,3% większe od ubiegłorocznych i o 34,4% większe od średnich zbiorów uzyskanych w ostatnim pięcioleciu. O ich wzroście zdecydowało zwiększenie powierzchni uprawy, zarówno rzepaku ozimego (o 12,5% do 581,4 tys. ha), jak i jarego (o 26,9% do 42,4 tys. ha). Plony rzepaku były bowiem mniejsze niż przed rokiem (ozimego zmalały o 3,3% do 26,1 dt/ha, jarego o 7,4% do 15,1 dt/ha).

Szacuje się, iż w III kwartale br. skupiono ok. 1,2 mln ton rzepaku (76% zbiorów), tj. o 22% więcej niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Przeciętna cena skupu wyniosła 935 zł/tonę i była o 20% wyższa niż przed rokiem. W sierpniu, tj. w okresie podejmowania decyzji produkcyjnych o zasiewach rzepaku ozimego pod przyszłoroczne zbiory, relacja cen rzepak – pszenica przekraczała 2: 1, a więc była korzystna dla producentów rzepaku.

W lipcu sektor olejarski (zakłady liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobił ok. 66 tys. ton rzepaku, tj. o 33% mniej niż przed miesiącem i o 17% mniej niż przed rokiem; natomiast w pierwszych siedmiu miesiącach br. łącznie ok. 830 tys. ton, tj. o 35% więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła ok. 200 tys. ton i była o 4% większa niż w pierwszych siedmiu miesiącach ub. roku. Znacząco wzrosła produkcja olejów rafinowanych: sojowego (2,5-krotnie do 15,8 tys. ton) i słonecznikowe-

go (2-krotnie do 27,1 tys. ton). Niewielki spadek nastąpił w produkcji margaryn (o 2,7% do 186,7 tys. ton).

W pierwszych siedmiu miesiącach br. obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistymi były znacznie większe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, zarówno po stronie eksportu, jak i importu. Łącznie wyeksportowano ok. 114 tys. ton oleju rzepakowego (niemalże 2,5-krotnie więcej niż przed rokiem), ok. 240 tys. ton śruty rzepakowej (o 30% więcej) oraz ok. 21 tys. ton margaryn (o 33% więcej). Niższy był tylko eksport rzepaku (ok. 4 tys. ton, wobec 18 tys. ton przed rokiem). Importowano ok. 1,2 mln ton śrut oleistych (o 10% więcej niż w pierwszych siedmiu miesiącach 2005 r.), ok. 220 tys. ton olejów roślinnych (o 44% więcej), ok. 76 tys. ton nasion oleistych (o 46% więcej) oraz ok. 12 tys. ton margaryn (o 10% więcej).

We wrześniu kontynuowany był niewielki wzrost cen zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego. Nastąpiła też niewielka zwyżka cen zbytu śruty rzepakowej. We wrześniu olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany i śruta rzepakowa były u producenta odpowiednio o ok. 16% i 0,2% droższe niż przed rokiem.

W sierpniu, w porównaniu z poprzednim miesiącem, olej rzepakowy konfekcjonowany oraz niektóre margaryny (m. in. margaryna „Palma” i Masmix) podrożały u producenta, zaś ich ceny na poziomie detalu pozostały bez zmian. Spadek cen, większy u producenta niż na poziomie detalu, dotyczył oleju słonecznikowego.

W pierwszych ośmiu miesiącach 2006 r., (w relacji rok do roku), przeciętny spadek cen detalicznych tłuszczów roślinnych (0,9%) był większy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (0,1%), lecz wyraźnie niższy niż tłuszczów zwierzęcych (o 5,2%). W porównywanych okresach margaryny, jak i oleje roślinne podrożały względem masła oraz słoniny i smalcu.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2005 I-XII	520 081	288 990	117 245	691 826	18,12	22,5	75,2
2005 VII	31 807	24 702	4 206	52 303	1,37	13,2	60,8
VIII	32 275	17 114	10 561	38 828	1,02	32,7	83,1
IX	23 444	27 105	12 101	38 448	1,01	51,6	61,0
X	47 587	26 294	14 854	59 027	1,55	31,2	80,6
XI	48 149	29 443	15 665	61 927	1,62	32,5	77,8
XII	49 931	37 040	13 999	72 972	1,91	28,0	68,4
2006 I	51 335	29 103	17 220	63 218	1,66	33,5	81,2
II	53 836	31 006	17 716	67 126	1,76	32,9	80,2
III	57 827	32 953	19 242	71 538	1,87	33,3	80,8
IV	49 959	32 328	18 571	63 716	1,67	37,2	78,4
V	54 164	40 660	19 383	75 441	1,98	35,8	71,8
VI	39 212	32 424	18 768	52 868	1,38	47,9	74,2
VII	26 339	20 853	9 507	37 685	0,99	36,1	69,9
Wskaźnik zmian w %							
VII 2006 / VI 2005	67,2	64,3	50,7	71,3	71,3	x	x
VII 2006 / VII 2005	82,8	84,4	226,0	72,1	72,1	x	x
VII 2006 / XII 2005	52,8	56,3	67,9	51,6	51,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2005 I-XII	520 081	17 525	113 220	424 386	11,12	21,8	122,5
2005 VII	31 807	585	3 696	28 696	0,75	11,6	110,8
VIII	32 275	961	10 299	22 937	0,60	31,9	140,7
IX	23 444	1 575	11 857	13 162	0,34	50,6	178,1
X	47 587	2 167	13 980	35 774	0,94	29,4	133,0
XI	48 149	3 317	15 498	35 968	0,94	32,19	133,87
XII	49 931	1 923	13 562	38 292	1,00	27,2	130,4
2006 I	51 335	851	16 846	35 340	0,93	32,8	145,3
II	53 836	456	16 598	37 694	0,99	30,8	142,8
III	57 827	714	18 325	40 216	1,05	31,7	143,8
IV	49 959	100	17 849	32 210	0,84	35,7	155,1
V	54 164	333	17 989	36 508	0,96	33,2	148,4
VI	39 212	188	17 584	21 816	0,57	44,8	179,7
VII	26 339	436	9 111	17 664	0,46	34,6	149,1
Wskaźnik zmian w %							
VII 2006 / VI 2005	67,2	231,9	51,8	81,0	81,0	x	x
VII 2006 / VII 2005	82,8	74,5	246,5	61,6	61,6	x	x
VII 2006 / XII 2005	52,8	22,7	67,2	46,1	46,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrut rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2005 I-XII	780 122	1 975 956	326 810	2 429 268	41,9	32,1
2005 VII	17 564	140 159	1 950	155 773	11,1	11,3
VIII	52 340	94 256	11 785	134 811	22,5	38,8
IX	48 416	90 230	12 722	125 924	26,3	38,4
X	56 937	167 465	11 053	213 349	19,4	26,7
XI	64 968	163 649	31 376	197 241	48,3	32,9
XII	67 989	155 511	25 014	198 486	36,8	34,3
2006 I	49 871	140 796	32 152	158 515	64,5	31,5
II	57 047	141 995	28 068	170 974	49,2	33,4
III	57 584	164 432	33 001	189 015	57,3	30,5
IV	54 965	188 848	30 512	213 301	55,5	25,8
V	47 789	137 231	18 705	166 315	39,1	28,7
VI	54 255	170 266	21 688	202 833	40,0	26,7
VII	47 711	132 771	18 249	162 233	38,2	29,4
Wskaźnik zmian w %						
<u>VII 2006</u> <u>VI 2005</u>	67,2	84,1	55,1	82,9	x	x
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	82,8	120,1	75,6	114,1	x	x
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	52,8	94,4	29,6	93,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2005 I-XII	780 122	3 168	325 959	457 331	41,8	170,6
2005 VII	47 711	281	18 075	29 917	37,9	159,5
VIII	48 413	192	21 351	27 254	44,1	177,6
IX	35 166	360	16 797	18 729	47,8	187,8
X	71 381	811	26 601	45 591	37,3	156,6
XI	72 224	604	32 960	39 868	45,6	181,2
XII	74 897	125	46 437	28 585	62,0	262,0
2006 I	77 003	112	46 589	30 526	60,5	252,3
II	80 754	83	38 758	42 079	48,0	191,9
III	86 741	96	51 543	35 294	59,4	245,8
IV	74 939	91	33 041	41 989	44,1	178,5
V	81 246	270	29 229	52 287	36,0	155,4
VI	58 818	804	24 077	35 545	40,9	165,5
VII	39 509	121	13 634	25 996	34,5	152,0
Wskaźnik zmian w %						
<u>VII 2006</u> <u>VI 2005</u>	67,2	15,0	56,6	73,1	x	x
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	82,8	43,1	75,4	86,9	x	x
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	52,8	96,8	29,4	90,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2005 I-XII	360 326	21 267	34 258	347 335	9,10	9,5	103,7
2005 VII	24 379	898	3 010	22 267	0,58	12,3	109,5
VIII	25 783	1 683	2 364	25 102	0,66	9,2	102,7
IX	29 573	2 326	3 301	28 598	0,75	11,2	103,4
X	31 332	2 277	3 754	29 855	0,78	12,0	104,9
XI	33 765	2 294	5 452	30 607	0,80	16,1	110,3
XII	27 039	2 239	3 842	25 436	0,67	14,2	106,3
2006 I	23 005	1 932	2 524	22 413	0,59	11,0	102,6
II	27 808	1 815	2 561	27 062	0,70	9,2	102,8
III	29 274	1 967	3 308	27 933	0,73	11,3	104,8
IV	26 866	1 646	2 792	25 720	0,67	10,4	104,5
V	26 937	1 316	3 352	24 901	0,65	12,4	108,2
VI	29 319	1 759	3 567	27 511	0,72	12,2	106,6
VII	23 511	1 067	2 520	22 058	0,58	10,7	106,6
Wskaźnik zmian w %							
<u>VII 2006</u> <u>VI 2005</u>	80,2	60,7	70,6	80,2	80,2	x	x
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	69,8	93,0	186,0	65,9	65,9	x	x
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	87,0	47,7	65,6	86,7	86,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2004 I-XII	864,7	471,9	1,83
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2005 VIII	778,6	345,2	2,26
IX	809,5	356,3	2,27
X	829,8	357,5	2,32
XI	839,5	359,6	2,33
XII	841,4	361,2	2,33
2006 I	842,0	375,9	2,24
II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	390,9	2,13
IV	850,9	396,5	2,15
V	867,7	410,9	2,11
VI	977,2	419,0	2,33
VII	942,6	408,2	2,31
VIII	924,6	438,2	2,11
Wskaźnik zmian w %			
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	98,1	107,3	x
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	118,8	126,9	x
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	109,9	121,3	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu śrut oleistych (zł/tonę)^a

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2004 I-XII	1148	533	2,15
2005 I-XII	889	370	2,40
2005 VIII	915	369	2,48
IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
XI	825	359	2,30
XII	850	359	2,37
2006 I	810	356	2,28
II	790	357	2,21
III	790	358	2,21
IV	775	357	2,17
V	765	344	2,22
VI	790	341	2,32
VII	770	347	2,22
VIII	760	345	2,20
Wskaźnik zmian w %			
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	98,7	99,4	x
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	83,1	93,5	x
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	89,4	96,1	x

^a śruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ-PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol,
śruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2004 I-XII	3,38	4,16	4,34	4,78	5,39	6,07
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2005 VIII	3,21	3,87	4,18	4,72	5,39	5,86
IX	3,28	3,90	4,17	4,70	5,35	5,86
X	3,19	3,85	4,25	4,67	5,34	5,86
XI	3,16	3,92	4,15	4,63	5,32	5,84
XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
2006 I	3,02	3,85	4,16	4,65	5,26	5,77
II	3,09	3,76	4,06	4,67	5,26	5,76
III	3,14	x	4,03	4,69	5,26	5,74
IV	3,22	x	3,99	4,68	5,24	5,70
V	3,25	x	4,09	4,69	5,24	5,64
VI	3,33	x	4,10	4,67	5,21	5,56
VII	3,20	x	4,15	4,69	5,22	5,55
VIII	3,26	x	4,09	4,69	5,24	5,54
Wskaźnik zmian w %						
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	101,9	x	98,6	100,0	100,4	99,8
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	101,6	x	97,8	99,4	97,2	94,5
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	98,5	x	98,8	101,1	99,1	95,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

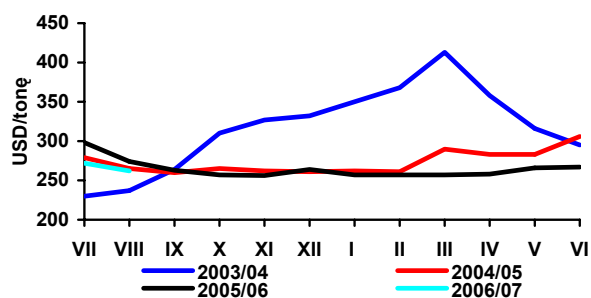
Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2005 VIII	3,72	4,76	7,14	11,94	3,50	4,92	6,42	12,43	15,60	5,28
IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,72	4,84	7,16	11,99	3,42	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
XI	3,76	4,84	7,20	12,00	3,30	4,88	6,40	12,38	15,55	5,04
XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
2006 I	3,68	4,80	7,22	11,46	3,02	4,88	6,30	12,33	15,30	4,88
II	3,64	4,80	6,72	11,42	2,81	4,88	6,30	12,23	15,30	4,80
III	3,60	4,76	6,50	11,42	2,80	4,88	6,30	12,28	15,15	4,72
IV	3,68	4,80	6,6	11,52	2,89	4,88	6,32	12,25	15,05	4,68
V	3,68	4,68	6,30	11,37	2,83	4,88	6,26	12,13	15,10	4,64
VI	3,68	4,72	6,34	11,19	2,83	4,88	6,24	12,00	15,15	4,56
VII	3,76	4,72	6,49	11,07	2,76	4,92	6,24	11,90	15,20	4,56
VIII	3,76	4,68	6,56	11,02	2,76	4,88	6,24	11,90	15,20	4,52
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	100,0	99,2	101,1	99,5	100,0	99,2	100,0	100,0	100,0	99,1
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	101,1	98,3	91,9	92,3	78,9	99,2	97,2	95,8	97,4	85,6
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	101,1	97,5	91,0	92,4	84,9	100,0	98,1	96,4	98,1	91,9

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

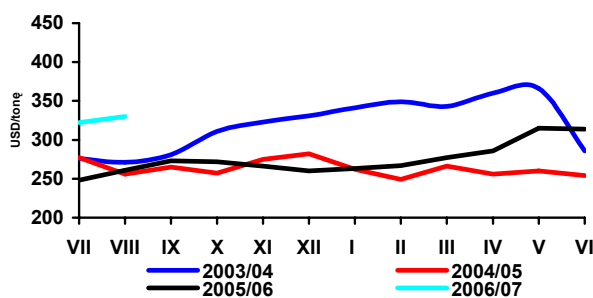
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

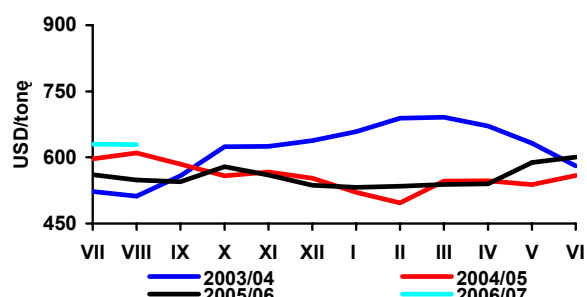
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

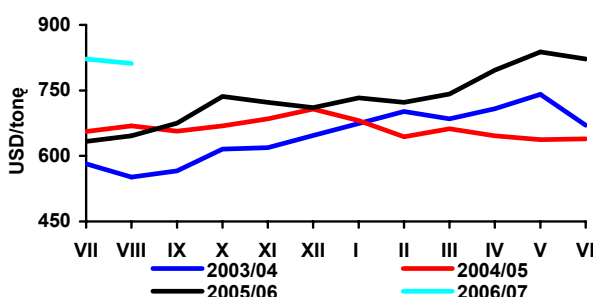
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

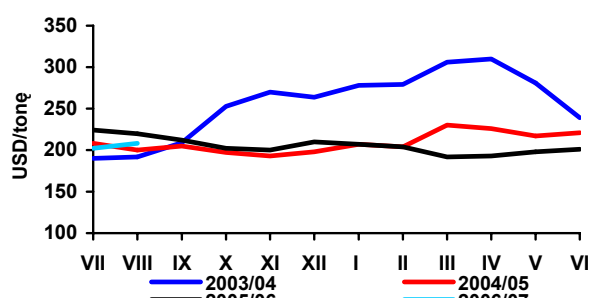
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

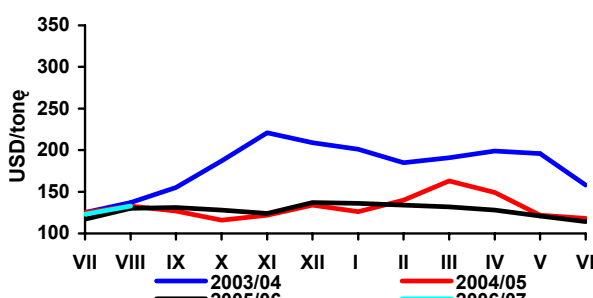
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

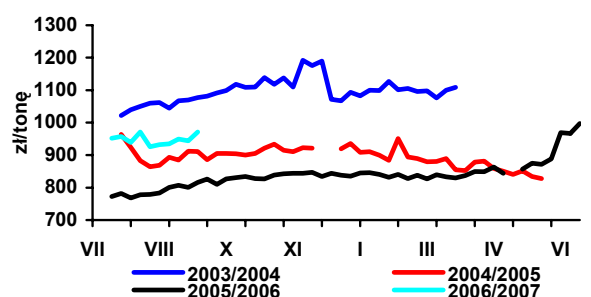
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

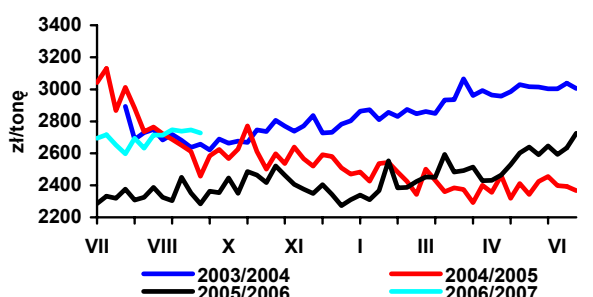
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

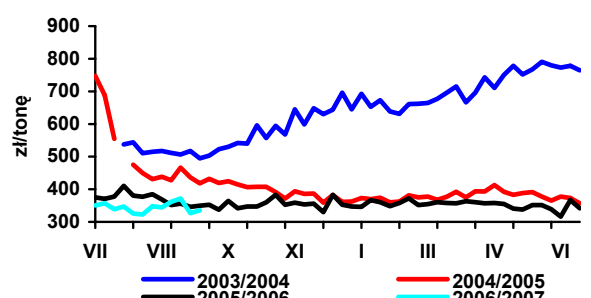
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

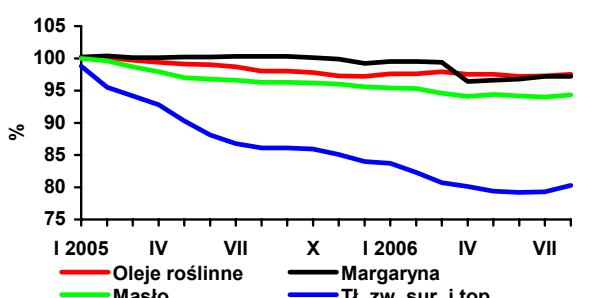
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2003 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Ocenia się, że powierzchnia uprawy ziemniaków w 2006 r. wyniosła ok. 0,6 mln ha i była większa od ubiegłorocznej o 1,5%. Opóźnione wschody ziemniaków, a następnie susza trwająca od III dekady czerwca do końca lipca, spowodowały słabszy przyrost masy bulw i przedwczesne zasychanie naci odmian wczesnych i średnio wczesnych. Poprawa warunków wilgotnościowych w sierpniu spowodowała wznowienie intensywnego wzrostu odmian średnio-późnych i późnych. W końcu sierpnia na plantacjach ziemniaków pojawiły się objawy porażenia roślin przez zarazę ziemniaczaną.

Szacuje się, że plony ziemniaków wynoszą 150 dt/ha i są o 26 dt/ha (o 14,8%) niższe od ubiegłorocznych. Jakość ziemniaków z tegorocznych zbiorów jest gorsza z powodu deformacji bulw spowodowanej wtórnym wzrostem, dużej ilości bulw drobnych oraz uszkodzeń spowodowanych przez szkodniki. Zbiory ziemniaków, ze względu na znaczne zmniejszenie plonowania, ocenia się na ok. 9,0 mln ton, tj. o blisko 1,4 mln ton (o 13,6%) mniej od ubiegłorocznych.

Miniony sezon 2005/06 charakteryzował się bardzo wysokimi cenami ziemniaków. Średnioroczny poziom cen na targowiskach w skali kraju wyniósł 735 zł/tonę i był o 66% wyższy niż w poprzednim sezonie. Duży spadek produkcji i pogorszenie jakości handlowej ziemniaków spowodowały, że ich ceny w sezonie 2006/07 są jeszcze wyższe. W sierpniu średni poziom cen targowiskowych wyniósł 1192 zł/tonę i był o ponad 70% wyższy w porównaniu z sierpniem 2005 r. We wrześniu ceny te obniżyły się do ok. 1000 zł/tonę, ale były wyższe w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o prawie 60%. W ostatnich tygodniach września najniższe ceny, 700-800 zł/tonę, notowano w województwach: lubelskim, świętokrzyskim, podlaskim i małopolskim. Natomiast najdroższe ziemniaki, w cenie znacznie przekracza-

jącej 1000 zł/tonę można był kupić w województwach: opolskim, lubuskim, dolnośląskim, wielkopolskim i śląskim.

Utrzymuje się wysoki eksport przetworów spożywczych z ziemniaków. W ciągu pierwszych siedmiu miesięcy sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 58,5 tys. ton, wobec 50,1 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Również wzrost, z 10,3 do 11,7 tys. ton, zanotowano w eksporcie chipsów, natomiast sprzedaż suszu w okresie styczeń-lipiec 2006 r. była taka sama jak w analogicznym okresie ubiegłego roku i wyniosła ok. 5,1 tys. ton. Ze względu na obniżoną produkcję, sprzedaż skrobi ziemniaczanej na rynki zagraniczne jest nieco niższa niż w ubiegłym roku, wzrósł natomiast eksport syropów skrobiowych.

Import ziemniaków w okresie w pierwszych siedmiu miesiącach 2006 r. wyniósł 91,5 tys. ton i był nieznacznie, bo o 2,6 tys. ton, wyższy niż w analogicznym okresie 2005 r. W bieżącym sezonie, ze względu na bardzo wysoki poziom cen na naszym rynku i ograniczoną podaż krajową, import ten może się zwiększyć i wynieść ok. 150 tys. ton w skali całego sezonu 2006/07, co stanowiłoby wzrost o ok. 50%. Obserwuje się wysoką dynamikę wzrostu importu przetworów spożywczych z ziemniaków. W okresie styczeń-lipiec 2006 r. sprowadzono 16,4 tys. ton frytek, 2,2 tys. ton chipsów i 2,9 tys. ton suszu z ziemniaków, podczas gdy w analogicznym okresie ubiegłego roku import ten wynosił odpowiednio: 11,3, 0,8 i 1,6 tys. ton. W porównaniu z 2005 r. obecny poziom importu produktów skrobiowych jest nieco wyższy, ale wzrost nie jest aż tak znaczący jak frytek czy chipsów.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	.	.	.	-	-	1 894
II	.	.	.	-	-	41
III	.	.	.	-	-	-
IV	43 300	38 600	39 100	-	-	-
V	30 000	29 100	32 400	-	-	-
VI	25 100	24 900	29 400	-	-	-
VII	29 400	25 800	21 900	-	-	-
VIII	76 700	44 500	36 700	4 285	806	
IX	311 000	238 900		36 496	27 538	
X	336 600	319 600		38 832	41 608	
XI	178 100	144 600		34 780	20 373	
XII	34 100	49 900		1 035	5 092	
RAZEM	1 104 000 ^b	855 900 ^c	.	115 428	95 417	1 935

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII 2004, ^c okres VII-XII 2006

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2005 I-VI	836	661	12 927	25 824	16	19 637	4 686	41 459	9 058	4 551
2006 I-VI	488	1 036	7 459	26 519	34	24 343	3 268	49 501	10 366	4 673
VII	560	0	4 720	6 246	29	3 824	681	8 592	1 265	543
2005 VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	744	8 854	1 676	927
IX	25	0	191	5 313	5	4 203	613	7 891	1 761	822
X	6	6	721	4 926	8	3 784	897	7 478	1 775	891
XI	5	191	1 682	7 838	11	4 785	1 179	7 577	1 301	567
XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
2006 I	2	0	74	3 173	12	4 318	411	7 491	1 190	739
II	2	0	996	2 925	1	4 092	528	6 644	1 611	1 053
III	2	80	2 196	4 876	7	4 095	501	9 318	2 065	872
IV	66	616	1 39	5 147	0	3 564	570	7 860	1 885	678
V	303	340	2 443	5 800	12	4 083	508	8 422	1 883	664
VI	345	0	212	4 599	1	4 193	751	9 784	1 734	646
VII	26	0	1 192	2 894	12	6 193	705	8 957	1 328	437

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2005 I-VI	42 519	7 282	36 940	3 144	14 598	44 311	37 308	9 929	708	1 348
2006 I-VI	36 930	14 187	36 229	5 937	17 889	46 986	38 645	13 614	1 581	2 577
VII	446	0	1 796	379	2 299	9 274	6 547	1 397	130	219
2005 VIII	663	594	250	540	2 011	9 116	6 538	1 053	99	348
IX	482	21	352	703	2 180	8 292	7 542	1 440	156	364
X	351	0	922	328	2 592	7 871	7 760	1 435	103	297
XI	447	92	1 998	1 159	2 925	8 776	7 716	1 612	84	241
XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
2006 I	1 113	0	3 004	668	3 475	4 734	6 328	1 487	140	532
II	1 875	213	5 784	1 439	2 339	5 913	6 221	1 467	149	413
III	3 042	2 863	7 374	1 587	3 009	8 830	7 557	2 314	290	453
IV	4 931	7 602	7 733	758	2 817	7 057	6 089	2 057	241	506
V	21 351	3 287	9 198	920	3 886	12 723	6 587	3 073	328	325
VI	6 421	221	4 719	565	3 415	9 117	6 533	3 578	434	349
VII	15	0	504	633	1 961	7 727	3 794	2 468	630	292

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	VIII	VI	VII	VIII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2005	2006	2006	2006	roczny	miesięczny
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	32,4	43,2	47,4	44,0	135,8	92,8
	Targowiskowa	70,0	86,7	97,2	119,2	170,3	122,6
	Detaliczna (zł/kg)	0,94	1,26	1,23	1,47	156,4	97,6
	Importowa	57,2	123,7	93,6		118,5	75,7
	Eksportowa	50,7	107,6	50,1		103,5	46,6
Relacje cen	Skup / targowisko	0,46	0,50	0,49	0,37	-	-
	Targowisko / detal	0,74	0,69	0,79	0,81	-	-
	Skup / detal	0,34	0,34	0,39	0,30	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	Skupu (zł/t)	153,0	151,7	151,0	147,4	96,3	97,6
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,49	1,48	1,51	1,68	112,8	111,3
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	2,96	2,78	2,79	2,79	94,3	100,0
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,86	7,98	7,98	8,04	101,0	100,0
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	32,00	32,10	31,70	31,80	94,6	98,8
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,36	6,44	6,44	6,46	101,6	100,0
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,10	7,22	7,22	8,04	102,8	100,0

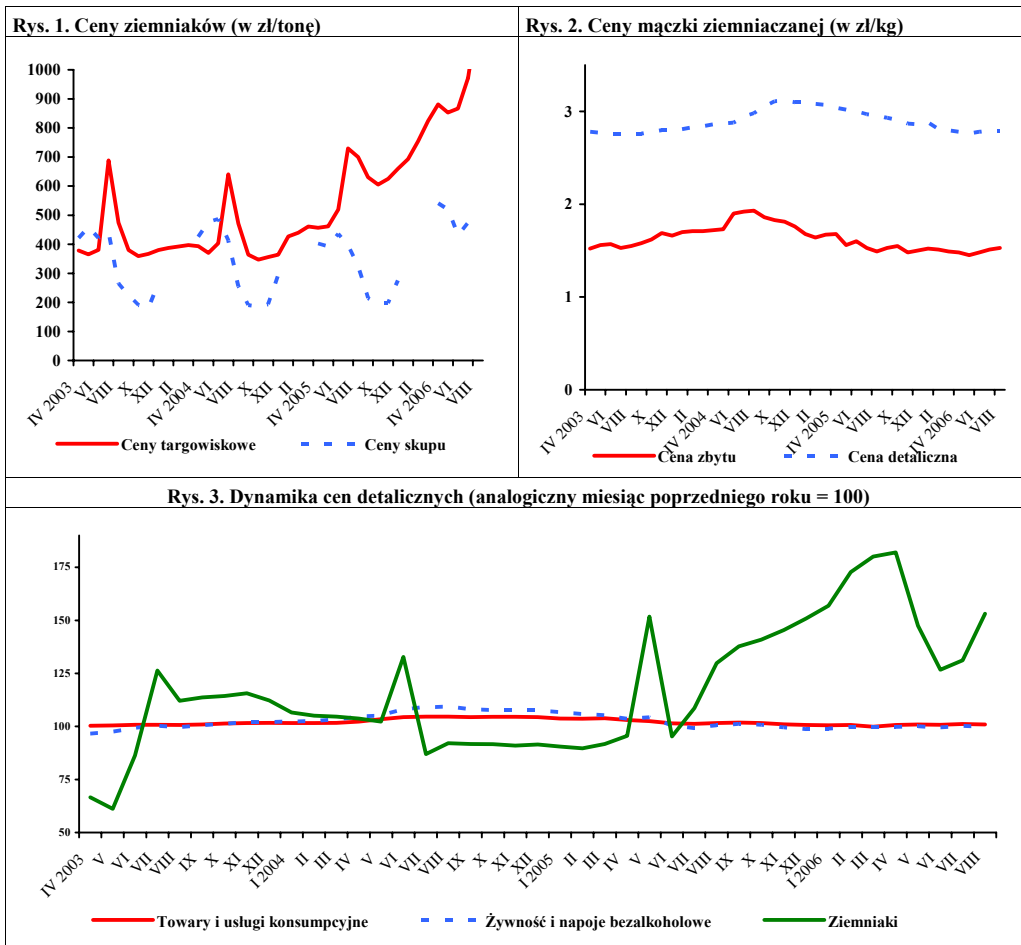
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		lipiec	czerwiec	lipiec	sierpień	wsk. zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	60,2	95,0	92,4	121,3	218,8	131,3
2	Kujawsko-pomorskie	74,5	95,7	95,0	124,8	201,8	131,3
3	Lubelskie	79,4	67,0	100,2	120,7	174,8	120,4
4	Lubuskie	67,9	78,1	96,3	115,8	146,9	120,3
5	Łódzkie	66,8	94,7	87,9	111,5	197,1	126,8
6	Małopolskie	71,4	83,2	95,7	106,4	150,8	111,2
7	Mazowieckie	83,0	87,9	104,9	129,5	215,4	123,4
8	Opolskie	72,1	105,1	99,1	127,9	170,2	129,1
9	Podkarpackie	76,7	86,5	101,4	111,0	180,9	109,4
10	Podlaskie	80,7	65,4	104,2	129,6	156,4	124,3
11	Pomorskie	75,2	97,2	96,8	122,4	152,1	126,5
12	Śląskie	68,4	90,4	94,0	117,4	179,8	124,9
13	Świętokrzyskie	74,3	71,3	102,0	115,6	191,6	113,3
14	Warmińsko-mazurskie	81,1	81,7	105,0	118,2	166,4	112,5
15	Wielkopolskie	69,3	97,2	95,6	121,7	186,7	127,3
16	Zachodniopomorskie	69,6	85,2	93,8	126,7	175,7	135,0
maksimum		83,0	105,1	105,0	129,6	x	
minimum		60,2	65,4	87,9	106,4		
różnica w %		37,9	60,7	19,5	21,8		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W lipcu 2006 r. w porównaniu z lipcem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze prawie czterokrotnie zwiększyły produkcję marynat, ponad dwukrotnie konserw warzywnych i o 13% soku pomidorowego. Zmniejszyła się natomiast produkcja soków warzywnych (o 60%) i gotowych dań mrożonych.

W lipcu 2006 r. wyeksportowano 24,1 tys. ton warzyw świeżych o wartości 13,5 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do lipca 2005 r. o 22% i wartości o 8%. Sprzedaż marchwi zmniejszyła się o 65%, cebuli o 56%, ogórków o 54%, kapusty o 34% i kalafiorów o 10%. Eksport pomidorów był zbliżony do roku poprzedniego. W tym czasie sprzedano 15,5 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 8,4 mln EUR. Rozmiary eksportu przetworów spadły w stosunku do lipca 2005 r. o 30%, a wartość sprzedaży obniżyła się o 21%. Na zmniejszenie eksportu przetworów warzywnych wpłynęła niższa o 42% sprzedaż konserw, o 90% marynat, o 32% mrożonek oraz o 21% suszy.

Import warzyw świeżych w lipcu 2006 r. wyniósł 6,6 tys. ton, a jego wartość 3,7 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 42%, a jego wartość o 30%. Obniżył się import kapusty (o 79%), pomidorów (o 59%), papryki (o 56%) i cebuli (o 46%). Natomiast więcej zakupiono marchwi (o 20%) i czosnku. Import przetworów warzywnych wyniósł 6,6 tys. ton, a jego wartość 4,9 mln EUR. Ilość zakupionych przetworów zmniejszyła się w stosunku do czerwca 2005 r. o 21%, a wartość o 22%. Spośród przetworów najbardziej obniżył się import konserw (o 32%), koncentratu pomidorowego (o 28%) i suszy (o 17%). W mniejszym stopniu obniżył się zakup mrożonek. Natomiast o 6% więcej wprowadzono marynat warzywnych.

Od stycznia do lipca 2006 r. wysłano ogółem 218,6 tys. ton warzyw świeżych o wartości 67,2 mln EUR. Ilość tego eksportu w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego obniżyła się o 23%, a wartość o 5%. W tym samym czasie sprzedano 236 tys. ton warzyw świeżych o wartości 128,2 mln EUR, czyli o 5% mniej, ale o wartości wyższej o 11%. Równocześnie zaimportowano 150,3 tys. ton warzyw świeżych za 110,8 mln EUR, tzn. o 22% więcej i o wartości o 12% wyższej niż w okresie 7 miesięcy 2005 r. Import przetworów warzywnych wyniósł w tym czasie 59,8 tys. ton, a jego wartość 48 mln EUR, czyli zmniejszył się o 8% co do ilości i o 3% co do wartości.

W sierpniu 2006 r. w porównaniu z lipcem wzrosły ceny detaliczne kalafiorów (o 79%), kapusty białej (o 26%) i pieczarek (o 14%). Natomiast obniżyły się ceny detaliczne papryki (o 47%), buraków ćwikłowych, selerów, cebuli, marchwi i ogórków gruntowych. Ceny detaliczne przetworów warzywnych nie zmieniły się, a ich ceny zbytu – w niewielkim stopniu (najbardziej koncentratu pomidorowego). W stosunku do sierpnia 2005 r. zwiększyły się ceny detaliczne prawie wszystkich warzyw świeżych, w tym: porów (o 50%), selerów (o 49%), kalafiorów, cebuli, marchwi, pieczarek i papryki. W tym czasie obniżyła się cena detaliczna kapusty białej o 26%. Spośród przetworów warzywnych zdrożał szpinak mrożony, mrożone mieszanki warzywne, sok wielowarzywny i keczup. Potaniały natomiast ogórki konserwowe. Wzrosły ceny zbytu większości przetworów warzywnych (oprócz koncentratu pomidorowego).

We wrześniu br. w porównaniu z sierpniem spadły ceny skupu wszystkich warzyw do bezpośredniego spożycia, a wśród nich najbardziej cena skupu marchwi (o 60%). Niższe były też ceny skupu większości warzyw przeznaczonych do przetwórstwa i na eksport (prócz cebuli obieranej, kalafiorów różyczkowanych do przetwórstwa i pomidorów na eksport). Obniżyły się ceny hurtowe większości warzyw, a najbardziej kapusty białej (o 34%) i marchwi (o 32%). Natomiast nieznacznie wzrosły ceny hurtowe ogórków gruntowych (o 3%). W stosunku do września 2005 r. wzrosły ceny skupu kalafiorów (o 61%), cebuli (o 54%), buraków (o 21%), pomidorów szklarniowych i marchwi, a obniżyły się ceny kapusty białej (o 37%), ogórków i pomidorów gruntowych. Spośród warzyw przeznaczonych do przetwórstwa droższa była cebula obierana (o 78%), fasola szparagowa, buraki i marchew, a tańsza kapusta biała (o 37%), brokuły, ogórki do konserwowania i pomidory. W porównaniach obu miesięcy wzrosły ceny skupu warzyw na eksport, takich jak: cebula (dwukrotnie), marchew (o 55%) kapusta pekińska, papryka czerwona i pomidory. Jednocześnie staniała skupowana na eksport kapusta, ogórki, selery i buraki. Wzrosły ceny hurtowe większości warzyw, a najbardziej cebuli (o 59%) i kalafiorów gruntowych (o 50%). Obniżyły się tylko ceny hurtowe ogórków.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
XII	0,43	0,89	0,40	0,49	0,44	-	-	-	3,34	-	4,41
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
V	0,69	1,07	0,63	1,06	0,82	-	-	-	5,34	-	3,95
VI	0,92	1,27	0,68	1,09	0,90	-	-	-	3,21	-	4,14
VII	1,58	1,76	1,50	1,53	0,78	1,22	0,90	-	2,69	-	4,88
VIII	1,14	1,79	0,40	1,23	0,66	1,15	0,81	-	1,66	2,20	5,33
IX	0,94	1,57	0,34	0,74	0,58	0,95	0,70	1,07	1,65	1,91	5,26
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	82	88	85	60	88	83	86	x	99	87	99
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	154	135	63	117	121	85	85	96	120	161	115

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSiR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
XII	0,60	0,35	0,21	0,22	0,67	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,76	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,91	0,73	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,90	-	-	-	-	0,78	-	-	1,04	-	-
VIII	1,12	0,30	-	-	-	0,95	1,44	0,98	1,03	0,50	0,24
IX	1,16	0,29	0,23	0,25	-	0,96	1,29	1,01	0,90	0,47	0,23
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	104	97	x	x	x	101	90	103	87	94	96
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	178	69	115	119	x	128	89	99	90	96	96

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2005 VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
V	5,50	-	1,42	0,59	-	-	0,94	2,50	3,00	0,56	-	0,60	-
VI	2,90	-	0,83	0,47	0,80	-	1,10	3,00	3,25	0,66	-	1,25	-
VII	2,98	0,95	0,92	0,36	0,80	-	1,40	-	-	1,11	-	0,63	-
VIII	2,01	0,80	1,53	0,40	0,70	3,08	1,00	-	3,25	0,91	1,40	0,57	-
IX	2,53	0,75	1,25	0,34	0,65	2,53	0,79	-	1,01	0,88	-	0,40	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	126	94	82	85	93	82	79	x	31	97	x	70	x
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	111	84	124	72	x	113	155	x	90	215	x	93	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywno pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywno	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2005 IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
2006 I	2 139	707	34 676	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
III	3 232	1 391	36 214	4 361	1 397	3 464
IV	3 292	1 111	25 062	3 526	1 215	2 075
V	2 232	1 017	20 071	3 061	1 072	1 837
VI	2 414	648	20 236	4 221	871	2 172
VII	2 727	258	20 451	10 320	642	8 353
Wskaźnik zmian w %						
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	113	40	101	244	74	385

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006							VII 2006 VII 2005 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII			
Warzywa ogółem	55614	39423	35745	30843	42264	40188	41015	31384	25839	463277	29854	32484	37303	31180	35734	27930	24077	78		
Cebula	14003	13937	13329	7019	10948	9839	14954	14323	14226	158740	19254	18026	18248	14898	16429	10141	3074	44		
Kapusta	26770	9362	4148	1708	1402	1759	3232	5899	3724	97036	2594	4365	6592	6174	6704	2404	962	56		
Marchew	5169	3708	1722	793	498	618	959	896	728	22014	645	1546	1852	1624	2277	1740	279	35		
Ogórki	785	1621	2993	6543	10934	3587	2318	444	67	29806	66	104	57	263	799	2146	2991	46		
Pomidory	661	4720	7504	9132	12650	15125	10386	2756	179	63554	314	297	164	911	3163	6027	9078	99		
Kalafiorzy	11	79	2265	2268	1915	4135	3003	602	169	14552	153	06	149	116	147	2106	2034	90		
Przetwory ogółem	42252	29871	29661	22060	24484	39722	40318	43226	38665	430657	38496	40046	48891	33736	30871	28400	15518	70		
Susze	1355	981	1012	961	1292	1146	1465	1620	862	14093	1530	1472	1837	1441	1385	1142	759	79		
Marynaty	2613	1956	2043	1585	2202	3761	3547	3762	3089	31151	210	189	199	150	146	144	156	10		
Konserwy	2914	2352	2298	1746	1862	3969	3968	4087	3988	35245	2901	3459	3741	2758	2431	1779	1009	58		
-kapusta kwasz.	872	1161	1166	593	649	736	1363	1064	1199	12170	751	931	1087	808	877	504	350	59		
Mrożonki	33503	22844	22661	16239	17089	28396	29484	31545	28567	327375	29711	30417	37020	24600	22157	21053	11093	68		
Pieczarki i ich przetwory	13820	11829	9001	7901	8070	9310	12350	11848	11217	133923	12432	11377	13077	10689	10289	8918	6340	80		
Warzywa ogółem	8911	12997	13097	14638	16699	14693	14418	8615	6563	131836	6473	6980	8276	7265	11883	12774	13529	92		
Cebula	1914	1930	2009	1573	1987	2574	3483	3664	3223	29822	3446	3328	3472	2751	3286	2710	2109	134		
Kapusta	2470	1070	683	325	156	222	414	667	462	9661	438	657	1062	882	1025	474	144	44		
Marchew	640	575	357	242	142	137	188	201	154	3458	133	216	301	243	348	316	76	31		
Ogórki	694	1121	1329	2496	3376	1071	680	128	51	11508	33	42	44	174	486	901	1058	42		
Pomidory	1047	5560	5716	7615	8406	7605	6343	1590	93	44378	123	184	85	1052	3603	5680	7976	105		
Kalafiorzy	4	36	761	744	699	993	822	134	90	4335	91	60	88	64	107	582	634	85		
Przetwory ogółem	20575	14121	13876	10622	12930	20773	21174	22256	20067	212840	20761	21046	26404	19046	17173	15403	8351	79		
Susze	2077	1435	1511	1496	1944	1972	2775	2657	1952	23092	2523	2090	3012	2290	2014	1830	1173	78		
Marynaty	1821	1392	1346	1068	1542	2497	2511	2658	2059	21486	158	148	167	114	125	114	130	12		
Konserwy	1765	1241	1191	991	1234	2361	1790	2104	2094	19105	1655	2017	2393	1803	1519	1385	727	73		
-kapusta kwasz.	279	291	298	156	250	245	376	380	424	3713	251	354	420	317	330	200	148	95		
Mrożonki	13627	8868	8610	5983	6813	12375	12443	13368	12326	133496	13194	13217	16334	11143	10169	8874	4389	73		
Pieczarki i ich przetwory	16503	14995	11127	10304	10393	11500	15647	15645	15177	166481	16574	14803	17448	15740	16281	13649	9245	90		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRIRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006							VI 2006 VI 2005 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII			
Warzywa ogółem	22237	15987	19675	11415	4769	4604	5418	17111	23313	179112	23217	25191	32796	26372	20840	15300	6590	58		
Cebula	745	571	3180	2891	1854	1684	1248	1721	2313	19094	1212	1770	2351	2030	3862	5500	1566	54		
Kapusta	471	1298	204	53	2	0	1	49	77	2276	81	258	297	608	431	26	11	21		
Marchew	2607	4310	5107	1853	225	192	214	324	1067	20373	2979	3754	4750	4030	5475	3916	2217	120		
Ogórki	1317	550	94	2	3	21	1526	3934	3112	16328	3101	2247	2397	2173	456	113	-	-		
Pomidory	848	2285	7556	3184	887	104	550	5019	9308	58210	8426	8970	10736	7267	4895	3235	1290	41		
Papryka	1843	1845	1955	2053	416	1038	570	2480	2815	20480	2470	2381	3614	2344	1936	1396	896	44		
Czosnek	490	685	208	329	798	958	506	730	748	7727	455	668	450	703	353	452	336	102		
Przetwory ogółem	10865	8019	10172	8338	7246	8950	9981	8752	8927	108525	8355	8283	12244	9424	7415	7503	6550	79		
Mrożonki	3172	1768	1556	1457	1618	1378	1435	1819	1793	20879	2199	2443	3550	2297	2031	1681	1397	96		
Susze	930	992	1017	586	288	652	822	638	675	8873	833	678	975	1091	1082	820	489	83		
Marynaty	702	336	561	407	485	766	933	858	978	8375	761	692	732	623	470	567	431	106		
Konserwy	2065	1632	2079	1878	1668	2322	2608	2497	2515	26622	1841	1887	2772	2390	1074	1235	1274	68		
-kukurydza konserw.	1246	520	420	1038	998	1352	1513	1333	290	12303	781	948	1566	1759	471	629	722	70		
Koncentrat pomid.	3045	2436	4116	3235	2321	2828	3143	1869	2035	33766	1988	1580	3027	2004	1718	2458	2318	72		
Warzywa ogółem	17688	10268	9989	5261	2121	1749	2822	10320	16729	133089	18764	19380	24818	21553	14847	7744	3692	70		
Cebula	183	45	84	79	103	116	187	170	172	1732	145	258	617	235	295	722	257	325		
Kapusta	254	289	35	12	0	0	0	7	11	670	14	55	120	251	180	9	1	8		
Marchew	533	1149	1648	536	87	47	48	88	263	5219	657	972	1368	1235	1687	1161	563	105		
Ogórki	718	402	36	1	1	7	687	2088	2601	13175	3871	2839	1419	1029	332	119	x	x		
Pomidory	9590	2564	4939	2089	664	103	429	3598	7151	56550	6448	7232	10350	7968	5441	2281	1096	52		
Papryka	2438	2927	2178	1537	305	442	329	2030	3124	24807	3005	3085	4066	3595	3623	1951	993	65		
Czosnek	380	500	199	382	671	742	526	705	738	6554	656	795	628	1027	554	797	460	120		
Przetwory ogółem	8321	6305	7754	6218	5837	6924	7851	7189	7147	84264	7013	6385	9642	7736	6258	6073	4864	78		
Mrożonki	2096	1311	1135	1169	1182	1008	1021	1300	1294	15325	1709	1600	2328	1559	1532	1174	970	83		
Susze	1316	1303	1485	895	1092	1133	1291	994	901	1316	1116	946	1519	1625	1344	1103	662	74		
Marynaty	457	249	356	278	344	507	661	599	730	5566	497	459	526	470	419	457	293	105		
Konserwy	1982	1598	2018	1766	1522	2089	2462	2501	2453	24940	2020	1786	2745	2200	1293	1460	1269	72		
-kukurydza konserw.	893	330	252	740	715	984	1130	1026	223	8802	635	697	1229	1320	353	459	526	71		
Koncentrat pomid.	1822	1297	2204	1638	1225	1564	1733	1086	1112	18500	1105	902	1668	1175	1022	1341	1225	75		

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioiry	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2005 V	0,14	0,11	0,16	0,69	1,18	0,46	1,28	0,70	0,25	0,48
VI	0,15	0,16	0,21	0,44	0,76	0,34	1,25	0,65	0,26	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,38	0,83	0,33	1,36	0,67	0,26	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,37	1,33	0,71	0,38	0,47
IX	0,26	0,13	0,22	0,30	0,50	0,24	1,29	0,61	0,33	0,48
X	0,23	0,13	0,20	0,29	0,61	0,27	1,30	0,66	0,28	0,47
XI	0,26	0,11	0,22	0,29	0,58	0,22	1,37	0,68	0,36	0,48
XII	0,23	0,12	0,21	0,75	0,52	0,53	1,48	0,65	0,35	0,46
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,70	0,30	1,29	0,67	0,31	0,46
2006 I	0,18	0,17	0,21	0,50	0,39	0,59	1,49	0,69	0,33	0,47
II	0,18	0,15	0,14	0,41	0,62	0,56	1,45	0,67	0,38	0,46
III	0,19	0,16	0,16	0,77	0,52	0,59	1,45	0,66	0,39	0,46
IV	0,18	0,14	0,15	0,66	1,15	0,55	1,39	0,90	0,39	0,48
V	0,20	0,15	0,15	0,61	1,14	0,72	1,44	0,62	0,38	0,48
VI	0,27	0,20	0,18	0,42	0,94	0,28	1,41	0,91	0,40	0,45
VII	0,35	0,15	0,27	0,35	0,88	0,31	1,33	1,15	0,42	0,41
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	130	75	150	83	94	111	94	126	105	91
<u>VII 2006</u> <u>VII 2006</u>	159	79	90	92	106	94	98	171	162	87

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioiry gruntowe	
2005 VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49	
VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05	
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00	
IX	0,74	1,51 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52	
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94	
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-	
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-	
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86	
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-	
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-	
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-	
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-	
V	0,69	0,69	1,20	0,81	-	-	2,28	5,74	-	
VI	0,88	0,71	1,25	1,17	1,86	-	1,31	3,28	2,23	
VII	1,13	1,09	1,41	0,94	1,20	-	0,79	2,88	1,59	
VIII	1,21	1,37	1,27	0,78	1,16	1,19	1,34	2,07	2,99	
IX	1,18	0,90	0,86	0,69	1,19	0,87	1,23	2,06	2,28	
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	98	66	68	88	103	73	92	100	76	
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	159	105	115	121	92	138	83	125	150	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiorzy mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2005 VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
2006 I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
III	2,81	7,48	2,93	2,90	2,77	5,57	2,29
IV	2,74	7,28	2,93	2,89	2,82	5,79	2,29
V	2,74	7,17	2,90	2,85	2,79	5,91	2,40
VI	2,77	7,17	2,91	2,89	2,78	5,93	2,49
VII	2,74	7,21	2,92	2,90	2,75	5,94	2,50
VIII	2,77	7,06	2,96	2,94	2,77	5,93	2,48
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	101	98	101	101	101	100	99
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	92	86	110	104	107	102	107

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafiorzy	Pieczarki
2005 VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	4,98	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
2006 I	1,21	0,95	1,42	1,18	2,89	3,87	8,90	-	-	5,86	6,06
II	1,26	1,13	1,62	1,29	3,26	4,72	9,61	-	-	6,67	5,98
III	1,28	1,22	1,72	1,36	3,41	5,73	10,04	-	-	6,52	5,89
IV	1,31	1,28	1,87	1,41	3,84	6,95	10,23	-	-	6,27	5,98
V	1,39	1,32	2,08	1,48	4,75	7,47	13,13	-	-	5,17	5,73
VI	1,81	1,33	2,36	1,76	5,98	6,66	11,80	-	3,06	3,37	5,75
VII	2,49	1,68 ^a	2,49	2,07	7,37	1,48 ^a	9,77	-	2,02	2,21	6,27
VIII	2,32	2,11 ^a	2,30	1,69	6,70	5,79	5,13	-	1,90	3,95	7,14
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	93	126	92	82	91	x	53	x	94	179	114
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	133	74	122	117	149	150	103	x	110	134	106

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafior mrożony	Mieszanki warzywne mrożone	Ketchup	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2005 VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
2006 I	4,30	15,57	6,16	5,16	6,72	5,36	8,60	3,53	5,25	7,80	3,79
II	4,32	15,57	6,18	5,32	6,74	5,40	8,60	3,79	5,23	7,86	3,80
III	4,29	15,57	6,16	5,42	6,72	5,44	8,65	3,52	5,28	7,89	3,82
IV	4,23	15,57	6,22	5,54	6,68	5,44	8,70	3,52	5,18	7,74	3,82
V	4,22	15,57	6,24	5,60	6,68	5,48	8,70	3,52	5,23	7,86	3,82
VI	4,21	15,43	6,26	5,62	6,68	5,46	8,70	3,54	5,28	7,94	3,82
VII	4,24	15,43	6,22	5,66	6,68	5,46	8,70	3,54	5,33	7,94	3,81
VIII	4,23	15,43	6,24	5,64	6,68	5,48	8,70	3,55	5,35	7,97	3,81
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	96	101	102	111	99	103	102	99	101	100	102

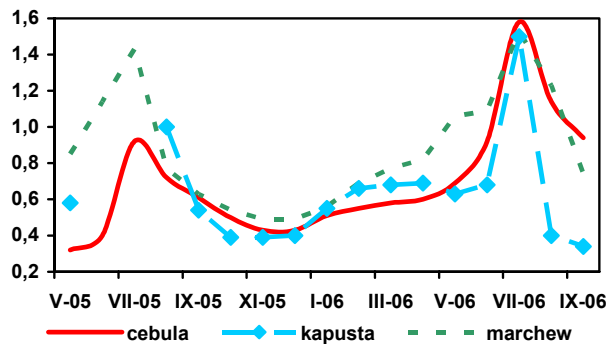
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

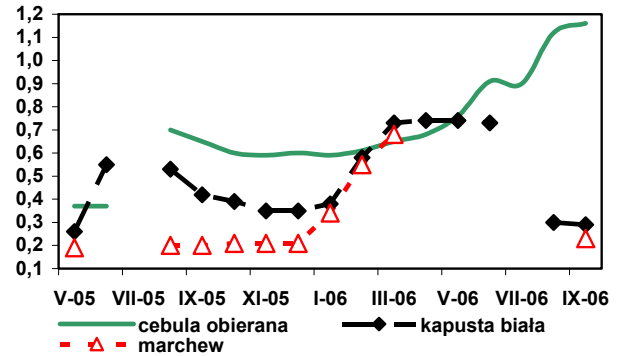
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafior	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2005 VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62	-	-	67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-	50	36	59	51	54	66	117
IV	-	59	58	26	-	-	37	38	58	51	54	70	116
V	44	58	65	25	-	-	35	-	-	52	97	95	110
VI	46	61	66	28	-	-	46	-	-	72	107	97	119
VII	45	64	63	29	44	55	-	-	-	-	-	-	-
VIII	52	67	58	28	48	48	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

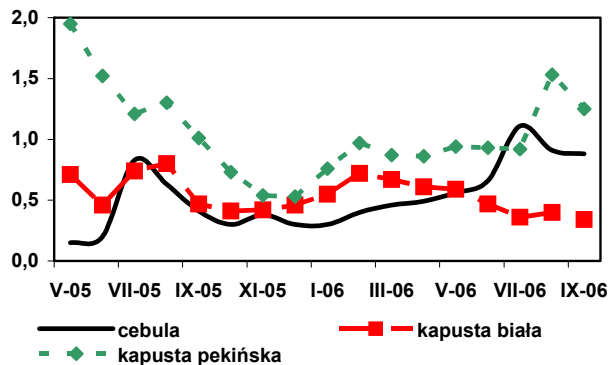
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

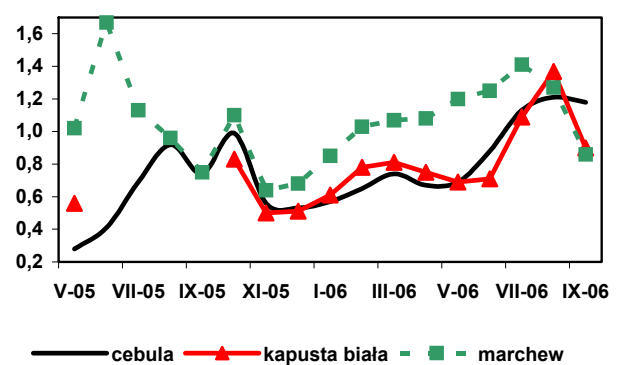
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

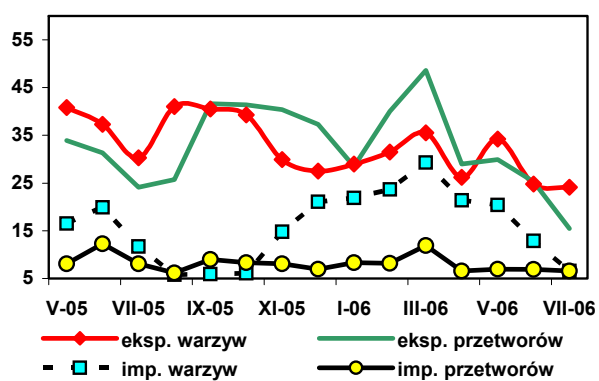
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

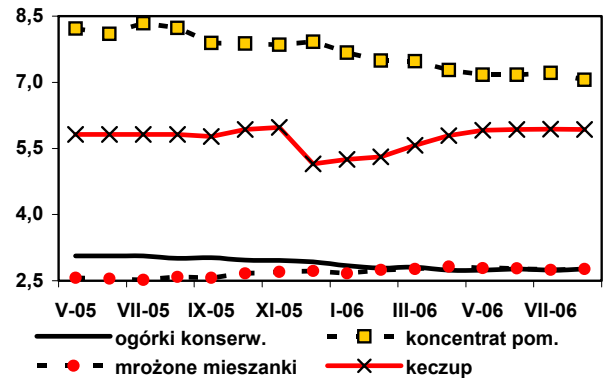
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

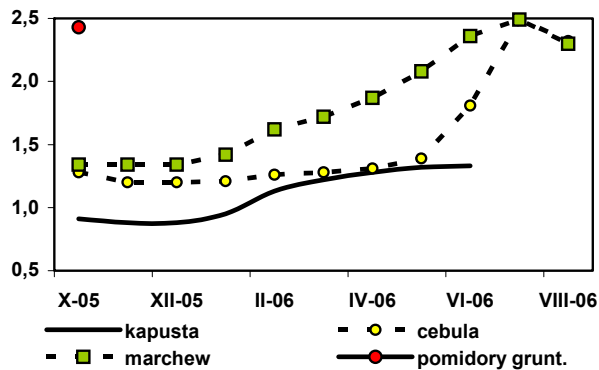
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

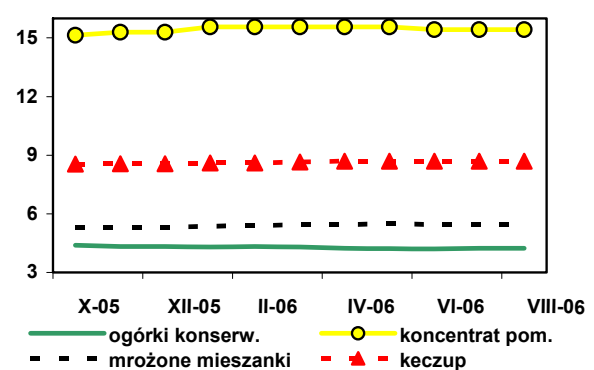
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

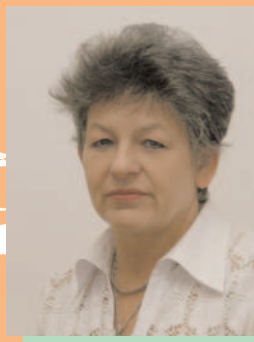

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

Wg przedwinkowego szacunku GUS zbiory owoców w 2006 r. wyniosły 3,2 mln ton, wobec 2,9 mln ton w roku poprzednim. Niższa była jedynie produkcja malin, brzoskwiń i moreli.

W lipcu 2006 r. mniejsza niż w lipcu roku poprzedniego była produkcja owocowych soków pitnych, dżemów, zagęszczonych soków owocowych oraz owoców mrożonych¹. Wzrosła jedynie (o 47%) produkcja kompotów. Spośród owoców mrożonych wzrosła produkcja mrożonych truskawek i wiśni, a obniżyła się mrożonych malin. W okresie I-VII 2006 r. produkcja zagęszczonych soków owocowych była niższa o 35%, w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, a produkcja dżemów spadła o 28%. Nie zmieniła się znacząco produkcja owoców mrożonych, a wyższa o 177% była produkcja kompotów.

W lipcu 2006 r. mniejsze w porównaniu z lipcem 2005 r. były rozmiary eksportu większości owoców świeżych i ich przetworów (poza truskawkami i owocami mrożonymi). Niższy był także wolumen reeksportu owoców południowych (głównie bananów). Z powodu wyższych cen eksportowych (najbardziej zwiększyły się ceny jabłek, zagęszczonego soku jabłkowego oraz truskawek świeżych i mrożonych) łączne wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców i ich przetworów zwiększyły się o 3% do 90,6 mln EUR. W lipcu znacznie niższe niż w lipcu roku poprzedniego były rozmiary importu owoców świeżych (o 25%) oraz owocowych przetworów (o 35%), a najbardziej zmniejszył się przywóz brzoskwiń, arbuźów oraz zagęszczonych soków owocowych (głównie soku pomarańczowego). Spadek importu spowodowany był przede wszystkim wzrostem cen importowanych produktów. Wzrost cen wpłynął na zwiększenie wartości przywozu owoców świeżych i mniejsze od rozmiarów importu obniżenie wartości zagranicznych zakupów owocowych przetworów. W lipcu dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego owocami i ich przetworami było wyższe niż w lipcu 2005 r. o 39% i wyniosło 19,1 mln EUR. W okresie I-VII 2006 r. ujemne saldo handlu tą grupą towarową wyniosło 15,2 mln EUR, wobec dodatniego na poziomie 4,6 mln EUR w tym samym czasie roku poprzedniego (wartość eksportu wzrosła o 9%, a importu o 14%).

W sierpniu wyższe niż w sierpniu 2005 r. były ceny detaliczne większości owoców pochodzących z produkcji krajowej, a najbardziej (o 40%) podrożały jabłka. Większe były także ceny winogron i mandarynek, a potaniały cytryny i banany (spadek cen bananów spowodowany był realizacją importu w dużej mierze w ramach bezcłowych kontyngentów ustalanych dla krajów ACP). W sierpniu tańsze były także owoce południowe w puszkach oraz mrożone truskawki. Nie zmieniły się znacznie ceny dżemów i soków pitnych. W okresie I-VII 2006 r. przeciętne ceny owoców świeżych wzrosły o 6,1%, a przetworów owocowych obniżyły się o 1,7%, przy spadku cen żywności o 0,14%.

We wrześniu wyższe niż we wrześniu 2005 r. były ceny skupu i ceny hurtowe jabłek i gruszek przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej. Jabłka podrożały na rynkach hurtowych o 72%, a gruszki o 13%. Nie zmieniły się ceny oferowane za jabłka przez firmy eksportowe, a ceny gruszek wzrosły o 5%. Niższe były o 28% ceny jabłek i śliwek kierowanych do przetwórstwa (wynikało to w dużym stopniu z obniżenia cen eksportowych zagęszczonego soku jabłkowego). Z powodu dużej podaży po tegorocznych zbiorach niższe na wszystkich poziomach były ceny śliwek. Ceny hurtowe tych owoców obniżyły się o 47%, ceny oferowane przez firmy eksportowe – o 40%, a płacone przez przetwórstwo – o 53%. We wrześniu 2006 r. niższe niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego były hurtowe ceny bananów i owoców cytrusowych, a o 11% podrożały importowane winogrona. Ceny hurtowe większości owoców południowych (poza cytrynami) były we wrześniu 2006 r. tańsze niż w miesiącu poprzednim. We wrześniu ceny hurtowe jabłek w Polsce stanowiły 55% cen w Niemczech. Gruszki były w Polsce tańsze o 28%, a banany o 31%

¹ W firmach zatrudniających ponad 50 osób.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2005 VII	1,36	1,64	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	-	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	-	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	-	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	-	-	-	-	-	-
XII	0,98	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	1,03	1,47^a	0,84^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	-	-	-	-	-	-
II	1,15	-	-	-	-	-	-
III	1,17	-	-	-	-	-	-
IV	1,27	-	-	-	-	-	-
V	1,71	-	-	-	-	-	-
VI	1,97	1,74	-	-	-	-	-
VII	2,54	-	1,32	2,43	1,99	4,38	-
VIII	1,66	-	1,50	2,06	2,85	2,57	2,05
IX	1,07	-	-	-	-	-	1,00
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	64	x	x	x	x	x	49
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	101	x	x	x	x	x	60

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tloczenia	Śliwki do mrożenia
2005 VII	0,27	1,27	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	-	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	-	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	-	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,59	-	-	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,33	1,13^a	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,35	1,71	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,31	2,22	0,55	0,61	2,02	-	1,37	0,70	-
VIII	0,27	-	1,18	0,75	2,20	0,63	1,31	0,99	0,51
IX	0,26	-	-	-	1,99	0,66	-	-	0,48
Wskaźniki zmian cen (%)									
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	96	x	x	x	90	105	x	x	94
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	72	x	x	x	86	80	x	x	47

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Maliny	Śliwki
2005 VII ^a	0,71	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
XII	0,78	1,00	1,00	0,74	0,74	0,81	0,75	-	1,78	-	-	-	-
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,0	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,47	1,90	2,11	1,58	1,61	1,60	1,29	-	-	-	-	-	-
VI ^a	2,05	2,21	-	2,05	2,25	2,16	2,11	-	-	3,98	3,13	-	-
VII ^a	2,07	2,20	-	2,38	2,20	2,20	2,20	-	-	3,78	3,46	5,33	-
VIII ^a	1,21	2,20	-	2,20	2,20	2,20	2,20	2,31	-	-	3,17	4,22	1,42
IX	0,76	1,00	-	-	-	-	0,79	1,78	1,57	-	-	-	0,82
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	63	45	x	x	x	x	36	77	x	x	x	x	58
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	100	114	x	x	x	x	107	x	105	x	x	x	60

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2005 VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	22 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
X	29 257	15 327	10 085	56 791	15 764	5 868	183
XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
2006 I	6 986	12 624	19 880	1 922	10 419	6 475	940
II	6 541	10 201	20 920	2 368	9 279	4 372	932
III	7 383	12 295	26 652	2 548	11 368	4 976	1 007
IV	8 325	11 491	22 920	1 946	9 726	4 362	821
V	8 221	11 632	24 640	1 088	8 832	4 073	951
VI	8 943	10 571	19 138	5 250	51 958	5 205	1 013
VII	7 944	11 408	12 656	10 424	79 972	3 974	2 668
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	89	108	66	199	154	76	263
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	64	75	134	88	98	55	147

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006							VII 2006 VII 2005 (%)	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII				
Owoce świeże	64 482	54 652	54 607	26 215	27 574	21 744	21 241	37 055	632 867	49 140	68 066	69 197	40 877	41 573	35 426	34 054	62				
Jabłka	53 003	30 261	10 426	3 856	5 194	7 729	10 922	24 077	426 280	43 048	62 978	60 558	35 359	34 325	11 638	1 796	17				
Gruszki	57	21	108	120	867	1 046	533	227	6 428	147	152	127	96	103	17	36	33				
Truskawki	82	16 109	4 587	686	444	238	83	83	22 315	124	43	86	370	204	15 566	4 689	102				
Śliwki	-	-	71	2 499	4 830	1 189	-	-	8 602	-	-	-	-	-	16	99	139				
Maliny	-	1	9 956	2 432	1 604	1 591	102	41	16 056	182	39	178	195	163	166	6 997	70				
Wiśnie	-	52	1 119	278	188	51	41	-	1 734	-	-	-	-	-	-	945	84				
Przetwory owocowe	59 166	57 141	67 633	57 817	61 297	73 776	68 134	48 982	688 712	51 169	46 652	56 974	48 365	48 706	51 303	64 453	95				
Zagęszczony sok jabłkowy	16 279	18 512	15 452	16 386	23 254	36 941	32 185	18 573	234 819	15 501	11 001	13 353	11 991	11 178	13 190	13 782	89				
Truskawki w puszkach	385	352	565	550	594	952	572	414	5 817	400	639	725	720	732	786	709	126				
Wiśnie w puszkach	987	617	690	544	546	450	483	366	7 769	465	560	789	549	441	208	323	47				
Dżemy	1 795	1 518	1 989	1 906	1 981	1 633	1 600	1 325	20 203	1 849	1 845	2 693	2 374	2 359	1 805	1 124	57				
Mrożonki	25 327	22 296	30 494	25 022	21 477	20 606	18 526	15 372	268 410	20 698	19 538	23 400	19 513	19 538	20 528	31 936	105				
Owoce świeże	22 543	22 155	27 929	16 993	15 426	9 861	9 282	11 865	226 769	12 800	17 414	20 296	12 214	13 629	18 917	23 992	86				
Jabłka	11 827	7 293	2 333	870	1 021	1 746	2 939	4 991	91 250	9 836	14 783	14 995	9 474	9 795	3 546	567	24				
Gruszki	19	17	73	46	325	395	218	102	2 790	61	69	40	68	63	13	22	30				
Truskawki	166	8 411	2 264	982	443	149	50	48	12 516	73	25	25	276	304	11 236	4 698	208				
Śliwki	-	-	37	953	1 958	544	1	-	3 500	-	2	-	-	-	6	36	96				
Maliny	-	2	5 718	1 563	1 301	1 041	151	61	10 249	245	49	224	267	162	138	5 681	99				
Wiśnie	-	42	864	202	128	55	51	-	1 343	-	-	-	-	-	-	645	75				
Przetwory owocowe	41 124	42 092	60 057	54 790	59 469	74 779	69 615	48 356	595 795	49 497	45 701	55 669	53 814	48 188	55 373	66 557	111				
Zagęszczony sok jabłkowy	10 314	11 993	10 105	11 560	21 378	40 600	35 102	19 183	197 560	15 990	10 975	13 910	18 266	11 694	14 492	13 649	135				
Truskawki w puszkach	476	417	641	623	687	600	697	504	6 427	486	713	840	808	855	823	795	124				
Wiśnie w puszkach	913	573	692	573	616	538	615	476	7 989	610	667	886	617	530	252	380	55				
Dżemy	1 942	1 686	2 341	2 096	2 299	1 984	1 968	1 434	22 909	1 996	2 224	3 428	3 079	2 935	2 388	1 487	64				
Mrożonki	17 154	14 668	23 771	22 671	20 268	19 472	17 051	13 766	213 291	18 839	17 083	21 160	17 796	18 143	18 972	30 763	129				

Źródło: Opracowanie IERiG-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF, od 01.01.2006 Centrum Analityczne Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006							VII 2006 VII 2005 (%)	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII 2006 VII 2005 (%)				
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony					
Owoce świeże	62 981	55 350	106 883	112 213	96 156	91 177	81 802	111 466	1043 109	87 922	75 877	85 016	66 463	67 481	61 928	80 108	75				
Banany	22 729	12 555	17 160	16 828	17 905	19 466	17 789	20 314	240 349	19 088	17 258	22 284	16 667	20 932	16 071	13 757	80				
Owoce cytrusowe	18 039	8 728	9 864	8 759	11 194	29 631	40 883	71 978	368 806	57 295	45 864	43 008	31 405	17 918	10 098	7 737	78				
Brzoskwinie i nekt.	976	7 417	25 296	25 220	17 722	2 025	217	27	78 976	62	50	53	24	2 346	7 115	19 470	77				
Winogrona	6 002	1 866	5 489	23 775	25 535	19 780	8 237	5 659	114 033	2 912	3 582	5 453	7 121	8 087	4 272	5 423	99				
Arbuzy	5 277	17 507	37 362	26 913	10 786	235	148	162	99 756	146	195	527	826	6 707	15 620	23 508	63				
Jabłka	1 333	904	1 329	841	3 804	11 594	3 318	303	25 316	183	752	884	1 087	2 563	2 326	3 923	295				
Przetwory razem	20 772	21 085	23 685	25 216	24 406	25 608	27 445	26 688	263 209	19 506	16 273	25 362	20 851	21 435	16 420	15 530	66				
Soki zagęszczone	11 822	11 481	11 777	13 795	13 663	13 184	11 902	13 508	132 177	9 601	7 142	7 844	8 553	9 579	7 365	6 015	51				
-sok pomarańczowy	6 443	5 488	5 376	5 309	5 383	5 885	5 759	6 386	64 739	4 106	2 890	3 373	3 832	3 441	3 444	3 134	58				
Mrożonki	1 177	1 188	5 228	3 611	2 994	2 589	1 535	1 688	23 409	1 421	1 239	2 964	1 431	2 012	841	3 000	57				
Susze	368	726	911	829	823	1 358	1 834	1 332	11 132	1 171	998	814	371	729	633	481	53				
Dżemy	539	655	592	586	659	549	762	424	5 940	344	410	701	415	510	645	348	59				
Przetwory puszkow.	6 831	6 996	5 155	6 326	6 140	7 746	11 288	9 545	89 236	6 830	6 334	12 808	9 993	8 482	6 892	5 638	109				
-ananasy	1 625	1 565	1 484	1 543	1 305	2 026	2 741	2 084	21 697	1 015	1 794	3 540	2 190	1 506	1 536	1 442	97				
-brzoskwinie	2 091	2 180	1 221	2 002	1 762	2 449	4 547	3 765	29 579	2 253	1 702	4 631	3 460	2 826	2 096	1 537	126				
Owoce świeże	43 504	32 114	48 930	53 463	53 983	54 442	58 787	74 493	620 803	54 750	50 055	58 647	48 714	52 231	45 098	49 572	101				
Banany	11 512	8 038	6 527	7 952	8 287	10 186	10 910	11 292	125 315	11 120	11 413	13 945	11 533	13 394	10 633	5 482	84				
Owoce cytrusowe	10 062	5 276	5 745	4 986	6 324	13 393	22 682	38 833	194 592	30 024	23 927	21 822	14 925	8 364	5 449	4 706	82				
Brzoskwinie i nekt.	981	5 245	13 873	13 520	9 324	1 092	107	11	44 241	45	76	99	40	2 052	6 644	15 307	110				
Winogrona	7 263	2 016	5 525	15 142	16 631	16 331	8 842	6 258	100 861	3 926	4 365	6 872	8 991	10 313	4 636	5 897	107				
Arbuzy	2 605	4 062	6 111	2 685	758	106	84	66	17 197	79	120	325	601	3 020	4 974	5 954	97				
Jabłka	903	559	602	316	723	1 252	783	126	6 607	108	325	455	708	1 927	1 646	2 807	466				
Przetwory razem	17 549	17 314	25 404	24 427	25 716	26 490	29 270	25 824	253 632	20 807	18 292	29 125	20 791	21 248	18 154	21 848	86				
Soki zagęszczone	8 320	8 115	9 401	10 619	10 884	11 247	11 564	12 117	105 629	9 833	7 629	9 182	9 036	9 144	8 479	7 323	78				
-sok pomarańczowy	4 960	4 193	4 799	4 327	4 427	5 063	5 522	6 112	54 236	4 401	3 342	4 161	4 874	4 326	4 520	4 133	86				
Mrożonki	1 080	842	8 714	5 807	3 730	2 469	1 873	1 763	29 673	1 281	1 202	2 954	1 608	1 358	762	7 925	91				
Susze	621	862	975	1 115	1 191	2 235	2 929	2 409	16 682	2 237	1 873	1 623	701	1 272	948	772	79				
Dżemy	808	841	623	613	652	884	1 228	712	8 200	547	677	991	589	524	759	260	42				
Przetwory puszkow	6 654	6 525	5 622	6 122	9 091	9 452	11 439	8 571	91 589	6 794	6 772	14 111	8 703	8 761	7 105	5 469	97				
-ananasy	898	876	861	974	776	1 158	1 642	1 241	12 553	624	1 018	1 976	1 196	862	791	720	84				
-brzoskwinie	1 146	1 127	757	1 071	1 024	1 321	2 520	1 877	15 736	1 232	1 439	2 549	1 827	1 568	1 121	746	99				

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2005 V	0,22	0,33	2,02	0,30	-	-	0,60	0,65	0,74	1,24	0,93
VI	0,24	0,81	0,52	0,69	2,74	0,81	0,59	0,61	0,72	1,18	0,93
VII	0,22	0,67	0,49	0,28	0,57	0,77	0,67	0,81	0,77	1,14	1,00
VIII	0,23	0,38	1,43	0,26	0,64	0,73	0,67	0,96	0,83	1,13	1,05
IX	0,20	0,37	1,00	0,68	0,81	0,68	0,67	0,99	1,01	1,16	1,13
X	0,23	0,38	0,63	0,54	0,65	1,07	0,71	1,01	1,16	0,63	1,19
XI	0,27	0,41	0,59	0,60	1,48	1,25	0,70	1,09	1,18	1,22	1,27
XII	0,21	0,45	0,58	0,86	1,49	-	0,68	0,99	1,16	1,22	1,30
2005 I-XII	0,21	0,43	0,56	0,29	0,64	0,77	0,66	0,80	0,94	1,10	1,03
2006 I	0,23	0,42	0,59	0,56	1,35	-	0,68	1,07	1,22	1,21	1,31
II	0,23	0,45	0,60	0,43	1,27	-	0,68	1,01	1,21	1,11	1,19
III	0,25	0,31	0,29	0,49	1,26	-	0,69	1,02	1,26	1,16	1,12
IV	0,27	0,70	0,75	0,46	1,37	3,50	0,72	1,08	1,93	1,12	1,12
V	0,29	0,61	1,49	0,26	0,99	-	0,84	1,05	1,26	1,17	1,20
VI	0,30	0,74	0,72	0,24	0,83	-	0,88	1,11	1,27	1,05	1,21
VII	0,32	0,61	1,00	0,26	0,81	0,68	0,89	0,84	1,19	1,12	1,18
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	104	83	139	111	98	-	100	76	94	107	97
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	143	91	204	94	142	89	132	104	155	98	118

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2005 VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50	-	3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
XII	1,30	1,25	1,23	1,17	1,26	2,80	-	-	-	-	3,92	3,46	3,97	3,83	6,52
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	-	-	-	-	3,83	2,999	4,01	3,58	8,98
IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
V	2,22	1,26	2,50	2,01	2,93	4,02	16,46 ^a	-	-	-	4,11	2,88	4,16	3,43	9,44
VI	2,42	2,18	2,30	2,23	2,70	4,55	2,50	-	-	-	3,67	3,04	5,34	3,26	8,58
VII	2,37	-	-	-	-	4,47	4,24	3,42	4,02	3,19	3,00	3,05	5,52	3,61	8,22
VIII	1,92	-	-	-	-	-	6,10	2,02	7,06	2,17	2,85	3,02	5,42	3,66	5,54
IX	2,29	2,05	2,30	2,23	2,75	2,93	6,79	-	-	1,18	2,79	2,89	5,26	3,58	4,32
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	119	x	x	x	x	x	111	x	x	54	98	101	97	98	78
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	172	153	x	170	185	113	125	-	-	53	67	82	86	98	111

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2005 V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
IV	7,63	7,37	6,47	2,98	1,49	1,77
V	7,57	7,30	6,60	2,86	1,52	1,80
VI	7,60	7,27	6,63	2,93	1,51	1,78
VII	7,60	7,27	7,03	3,13	1,49	1,80
VIII	7,63	7,40	6,90	3,11	1,49	1,87
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	100	102	98	99	100	104
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	97	106	84	119	93	103

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czerśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2005 VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	4,58	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
2005 I	2,13	4,51	-	-	-	-	13,27	5,00	4,69	4,77	4,63
2006 II	2,19	4,65	-	-	-	-	13,31	5,09	4,58	4,63	4,66
III	2,29	4,84	-	-	-	-	11,59	5,01	4,51	4,44	4,90
IV	2,39	5,17	-	-	-	-	10,80	5,05	4,55	4,24	4,99
V	2,75	5,46	-	-	14,18	-	10,64	5,01	4,62	4,27	5,26
VI	3,25	5,89	-	7,24	5,36	-	10,26	4,89	4,67	4,40	5,72
VII	3,83	6,27	6,42	5,69	4,22	10,38	10,43	4,33	4,83	4,53	6,89
VIII	3,31	5,57	3,79	-	-	10,60	7,63	3,98	5,01	4,51	7,07
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	86	89	59	x	x	102	73	92	104	100	103
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	140	121	104	x	x	102	119	83	100	88	115

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2005 VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
2005 I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
2006 I	11,03	4,07	2,81	3,38	8,44	5,68	4,81
II	11,00	4,06	2,84	3,40	8,26	5,66	4,75
III	10,97	4,05	2,83	3,45	8,12	5,62	4,71
IV	11,03	4,05	2,83	3,45	7,96	5,46	4,55
V	11,00	4,07	2,84	3,50	7,88	5,46	4,54
VI	11,00	4,07	2,87	3,50	7,74	5,44	4,54
VII	10,97	4,06	2,88	3,53	7,78	5,36	4,52
VIII	10,97	4,07	2,89	3,55	8,14	5,32	4,51
Wskaźniki zmian cen (%)							
VIII 2006 VII 2006	100	100	100	101	105	99	100
VIII 2006 VIII 2005	100	99	101	104	84	90	86

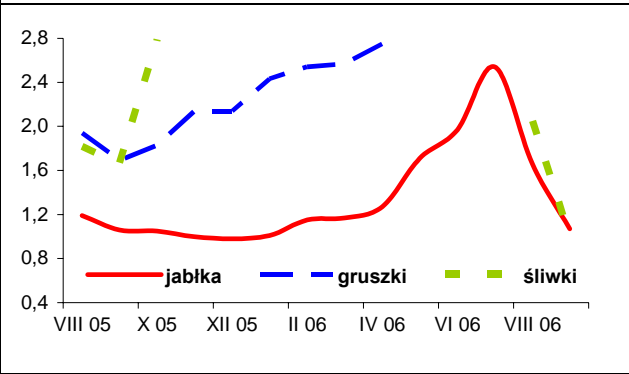
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

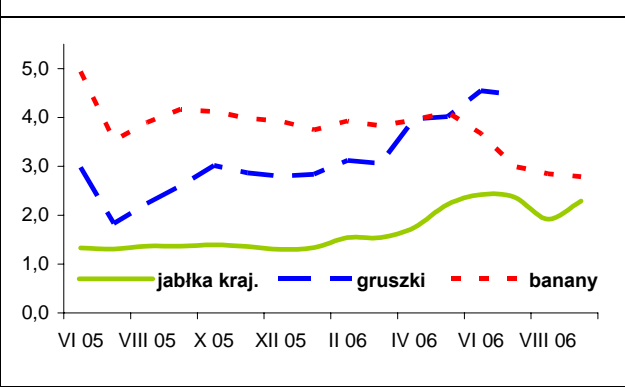
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2005 V	57	-	34	68	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	42	68	-	109	120	-
XII	45	94	-	70	42	67	-	105	134	-
2005 I-XII	54	93	35	66	41	75	63	100	111	62
2006 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	45	75	-	97	113	-
IV	55	-	-	68	44	76	-	99	116	-
V	56	-	36	66	47	71	83	110	121	-
VI	59	-	34	64	50	75	52	119	122	-
VII	-	54	40	56	56	79	-	105	117	91
VIII	56	-	38	58	-	-	-	-	-	-
IX	55	72	-	69	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

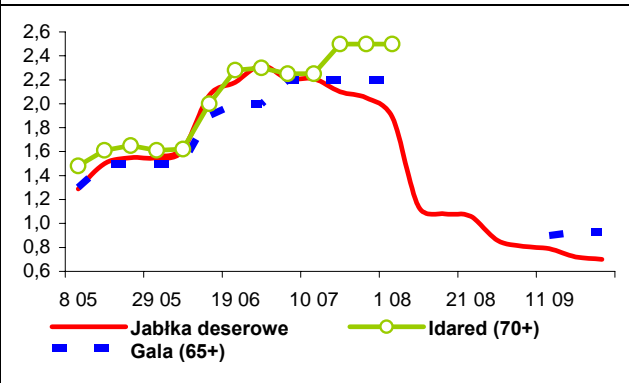
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

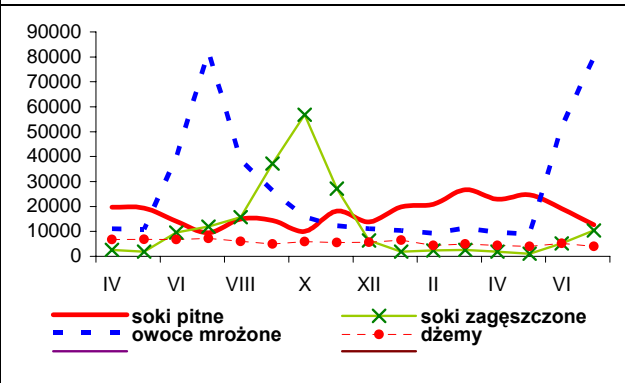
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

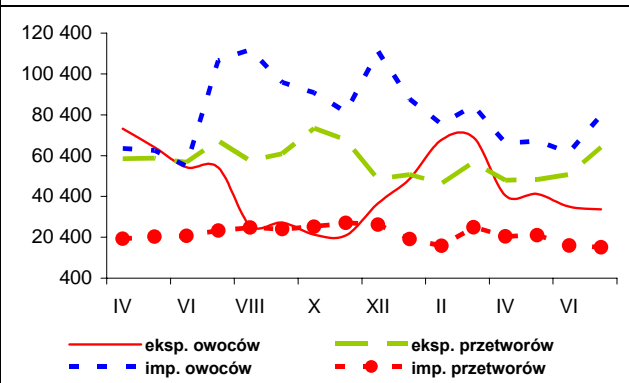
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w I-VIII 2006 r. (zł/kg)

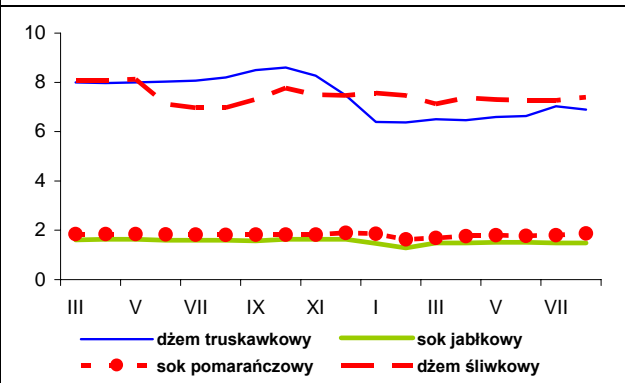
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2005 i w 2006 r. (tony)

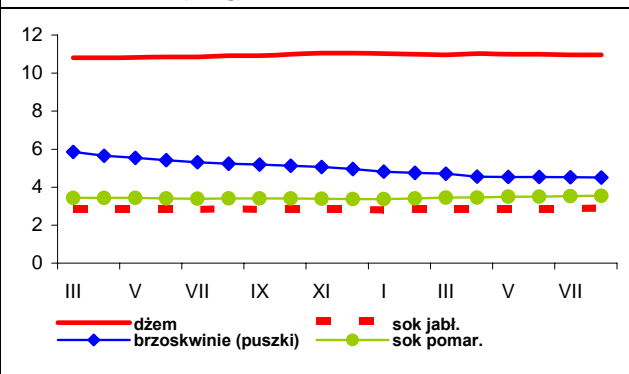
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

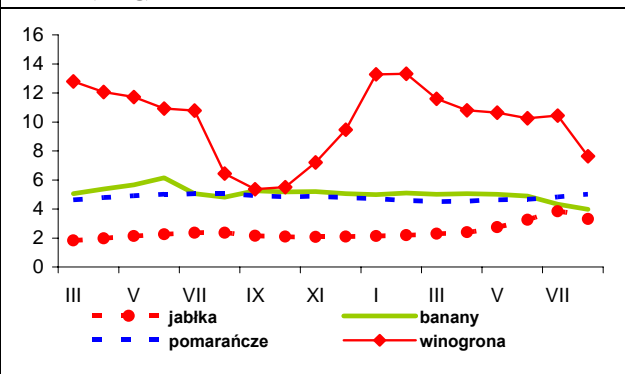
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Dostawy surowca mlecznego do przemysłu mleczarskiego w roku bieżącym utrzymują się na poziomie nieznacznie niższym od notowanego przed rokiem. W ciągu 8 miesięcy br. skup mleka wyniósł 5547,4 mln l, tj. o 2,3% mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. W lipcu br. płacono 89,94 zł/100 l, w tym za mleko kl. ekstra 95,77 zł/100 l, a za mleko kl. I 61,05 zł/100 l. Susza lipcowa spowodowała ograniczenie dostaw mleka do mleczarni już w sierpniu. W związku z tym cena skupu mleka wzrosła do 90,35 zł/100 l (kl. ekstra 96 zł/100 l i kl. I 62,97 zł/100 l). Ceny skupu mleka w Polsce należy do najniższych we Wspólnocie. W sierpniu wynosiła 24,59 EUR/100 kg, podczas gdy w Słowacji 24,66 EUR/100 kg, w Niemczech 26,70 EUR/100 kg oraz w Czechach 26,92 EUR/100 kg. Przewaga cenowa stopniowo maleje.

Utrzymuje się popyt na jałówki z pochodzeniem, znajdujący odbicie w poszerzaniu rozpiętości cen młodego bydła mlecznego. Ceny jałówek z pochodzeniem utrzymują się na relatywnie wysokim poziomie 2900 zł/szt. Równocześnie maleje popyt na młode bydło mleczne bez rodowodu. Znajduje to odbicie w tendencji spadkowej ich cen. Podobnie krowy o niskiej mleczności staniały z ok. 1400 zł/szt. w połowie września do 1345 zł/szt. na początku października (wg ZSRIR).

Ceny zbytu wyrobów mleczarskich w drugiej połowie września wykazywały rozbieżne tendencje, ale przeważały wzrosty cen. Średnie ceny mleka spożywczego pasteryzowanego i UHT, o zawartości 2% tłuszczu, wzrosły odpowiednio ze 133,3 zł/100 kg w połowie września do 135,0 zł/100 kg na początku października oraz ze 174,8 do 175,2 zł/100 kg. Jogurt 2% staniał z ok. 282 do 271 zł/100 kg. Nieznacznie obniżyły się również ceny śmietany (10-29% tł.), odpowiednio z ponad 425 do ok. 423 zł/100 kg. Kefir 2% zdrożał z 241,5 do 245,1 zł/100 kg. W okresie ostatniej dekady września wzrosły również ceny masła: w blokach z 948,4 do 965,7 zł/100 kg i konfekcjonowanego z 976,6 do 985,7 zł/100 kg oraz twarogu 40% z 746,9 do 764,2 zł/100 kg a także mleka odtłuszczonego w proszku z 789,9 do 799,3 zł/100 kg. Równocześnie staniały sery dojrzewające: Gouda z ok. 1066 do ok. 1064 zł/100 kg, Edam z ok. 1089 do ok. 1085 zł/100 kg, a także Radamer z ok. 1314 do ok. 1286 zł/100 kg.

Utrzymują się nadal znaczne rozpiętości cen nabiału między poszczególnymi makroregionami. Na początku października naj-

wyższe ceny mleka spożywczego notowano w m. północnym (145,0 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim (120,9 zł/100 kg). Jogurt najwięcej kosztował w m. centralnym (292,2 zł/100 kg), kefir w m. północnym (274,5 zł/100 kg). Rozpiętości cen masła w blokach były najmniejsze, a ceny wahały się od ok. 948 do ok. 967 zł/100 kg, jedynie w m. zachodnim wynosiły ok. 993 zł/100 kg.

Znaczne regionalne zróżnicowanie cen charakteryzowało także rynek serów dojrzewających. Najwyższe ceny sera Gouda notowano w m. centralnym (ok. 1180 zł/100 kg) oraz w m. zachodnim (ok. 1078 zł/100 kg). Najniższe ceny płacono w m. północnym ok. 1040 zł/100 kg. Natomiast ceny serów z grupy: Podlaski, Zamojski i Morski kształtowały się od ok. 986 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 1148 zł/100 kg w m. centralnym. Ceny twarogu 40% wahały się od ok. 654 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do ok. 681 zł/100 kg w m. północnym, ok. 759 zł/100 kg w m. centralnym i ok. 882 w m. zachodnim.

We wrześniu na jednolitym rynku masła ceny były stabilne. W ciągu całego miesiąca ceny masła utrzymywały się na poziomie: w Niemczech 2465 EUR/tonę, we Włoszech 2600 EUR/tonę, w Holandii 2480 EUR/tonę. Jedynie w Wielkiej Brytanii ceny masła wzrosły z 2564 EUR/tonę w pierwszej dekadzie do 2637 EUR/tonę w drugiej i trzeciej dekadzie września. W Polsce ceny zmalały odpowiednio z 2352 do 2349 EUR/tonę.

Ceny pełnego mleka w proszku wzrosły w drugiej dekadzie i na tym poziomie utrzymały się do końca miesiąca: w Belgii z 2366 do 2376 EUR/tonę, w Niemczech z 2400 do 2425 EUR/tonę, we Francji z 2380 do 2400 EUR/tonę oraz w Polsce z 2186 do 2205 EUR/tonę. Na poziomie 2340 EUR/tonę ceny te utrzymały się jedynie w Holandii. Ceny odtłuszczonego mleka w proszku wzrosły w drugiej dekadzie września we wszystkich analizowanych krajach Wspólnoty: w Belgii z 2226 do 2240 EUR/tonę, w Niemczech z 2140 do 2185 EUR/tonę, we Francji z 2160 do 2180 EUR/tonę, w Holandii z 2150 do 2180 EUR/tonę i w Polsce z 1917 do 1952 EUR/tonę.

Zdrożała także serwatka w proszku: w Niemczech z 785 do 800 EUR/tonę, we Francji z 790 do 795 EUR/tonę oraz w Holandii z 800 do 810 EUR/tonę.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2005 I-XII	8 360,9	92,8	.	.
2005 VII	805,8	89,8	96,5	62,3
VIII	796,5	89,3	96,4	64,4
IX	732,4	90,2	97,9	65,7
X	701,3	92,0	99,1	65,6
XI	625,0	94,2	101,0	65,6
XII	624,0	96,9	103,8	67,0
2006 I	615,3	95,2	101,8	66,2
II	563,9	95,5	100,2	66,7
III	628,7	94,5	100,2	68,2
IV	667,1	93,9	98,7	64,9
V	772,4	91,6	97,1	64,1
VI	779,9	91,0	96,4	61,6
VII	784,1	89,9	95,8	61,1
VIII	736,0	90,4	96,0	63,0
Wskaźnik zmian w %				
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	93,9	100,6	100,2	103,1
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	92,4	101,2	99,6	97,8

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2005 I-XII	2 290,9	142,3	49,6	240,9	313,6	179,5	295,2	239,0
2005 VI	192,8	17,9	3,0	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	177,2	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
X	177,9	11,1	3,3	19,8	25,3	14,6	23,8	20,8
XI	169,3	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,7	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
2006 I	165,1	7,4	3,2	31,2	21,6	13,3	25,4	19,8
II	159,6	6,1	2,6	24,6	20,5	12,0	23,0	18,0
III	181,5	7,3	2,4	31,1	24,2	13,7	25,4	19,5
IV	175,1	9,0	3,8	26,4	25,3	14,1	24,5	18,4
V	192,3	11,7	3,5	31,2	32,4	14,4	26,5	21,7
VI	186,9	15,9	2,2	28,4	36,7	13,9	22,9	21,8
VII	186,0	14,1	2,2	29,0	33,1	13,5	23,0	22,2
Wskaźnik zmian w %								
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	99,5	88,7	100,0	102,1	90,2	97,1	100,4	101,8
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	95,7	80,1	73,3	146,5	116,5	84,4	102,2	107,2

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	Chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI	1,21	1,63	7,98	10,12	10,90	10,95	0,76	4,58	7,10	11,99
XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III	1,22	1,63	8,12	9,76	9,84	11,42	0,78	4,60	7,15	11,71
IV	1,22	1,63	8,19	9,78	10,08	11,52	0,76	4,61	7,15	11,66
V	1,22	1,63	8,13	9,86	9,75	11,37	0,76	4,61	7,17	11,65
VI	1,22	1,63	8,08	9,78	9,71	11,19	0,76	4,61	7,14	11,52
VII	1,22	1,63	8,12	9,78	9,70	11,07	0,76	4,61	7,16	11,31
VIII	1,22	1,63	8,21	9,80	9,72	11,02	0,76	4,59	7,17	11,32
IX ^a	1,35	1,75	7,99	8,77	9,66	9,86	.	4,23	7,64	10,85
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2006</u> VII 2006	100,0	100,0	101,1	100,2	100,2	99,5	100,0	99,6	100,1	100,1
<u>VIII 2006</u> VIII 2005	100,8	99,4	98,9	95,2	88,0	98,5	102,7	99,8	100,8	97,6

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 25 IX – 1 X 2006 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2005 VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
2006 I	1,56	2,41	10,67	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,42	16,15
II	1,56	2,40	10,72	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
III	1,56	2,40	10,67	3,04	3,03	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
IV	1,57	2,39	10,68	3,05	3,01	0,63	1,03	1,33	9,42	16,21
V	1,57	2,39	10,72	3,02	3,02	0,63	1,03	1,34	9,46	16,12
VI	1,57	2,39	10,68	3,03	3,03	0,63	1,03	1,34	9,49	16,04
VII	1,57	2,38	10,71	3,03	3,04	0,63	1,04	1,34	9,49	15,92
VIII	1,58	2,38	10,71	3,05	3,04	0,63	1,04	1,34	9,51	15,90
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2006</u> VII 2006	100,6	100,0	100,0	100,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,2	99,9
<u>VIII 2006</u> VIII 2005	108,2	98,3	100,2	99,3	97,4	100,0	102,0	99,3	101,0	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	152,6	104,5	36,8	205,4	77,2	8,3	14,8	3,6	6,3	4,3
2005 VI	29,2	9,8	4,4	23,7	6,3	0,9	1,4	0,09	0,3	0,6
VII	13,4	9,8	3,1	23,9	5,6	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	12,9	10,2	3,6	24,8	5,6	0,4	1,5	0,2	1,0	0,2
IX	11,9	10,3	2,8	24,8	6,4	0,4	1,6	0,3	0,7	0,3
X	15,7	9,3	2,4	22,6	6,5	0,5	1,3	0,3	1,8	0,7
XI	14,2	9,7	2,7	18,0	6,8	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,5	9,1	1,8	18,4	6,1	0,5	1,3	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,7	8,7	2,1	13,4	7,7	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
II	6,4	8,4	2,4	11,7	7,8	0,5	1,3	0,2	1,1	0,9
III	6,9	9,9	2,3	16,4	8,2	0,4	1,9	0,5	1,7	1,1
IV	7,8	8,5	1,8	25,8	6,7	0,4	1,4	0,3	1,7	0,9
V	7,4	9,0	1,4	21,7	7,9	0,6	1,7	0,4	1,8	1,3
VI	10,0	8,3	2,4	26,1	7,0	0,7	1,5	0,2	2,1	1,1
VII	10,0	8,5	1,6	22,5	6,5	0,7	1,0	0,2	2,3	.
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	100,0	102,4	66,7	86,2	92,9	100,0	66,7	100,0	109,5	.
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	74,6	86,7	51,6	94,1	116,1	70,0	100,0	200,0	766,7	.

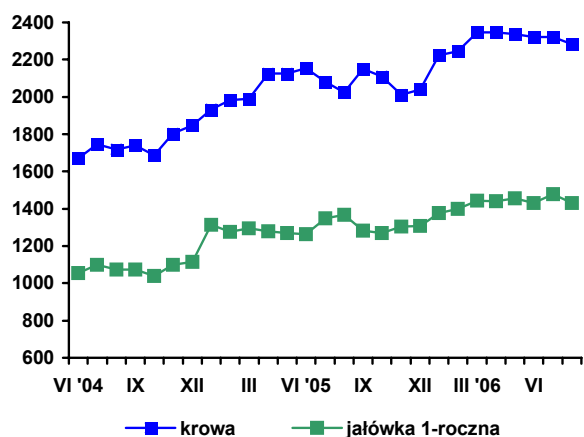
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

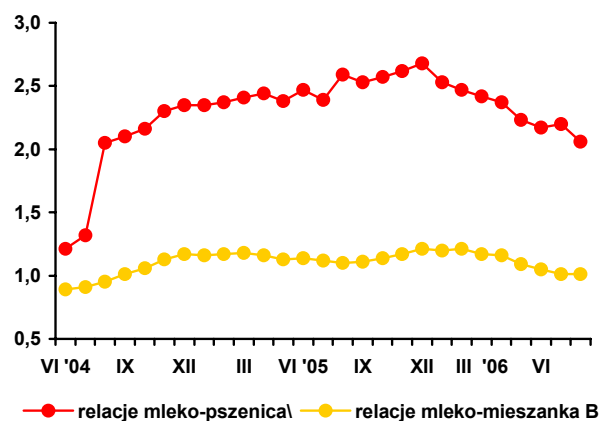
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
200 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
200 I-XII	1 807	2 605	2 326	528	925	1 849	2 998	2 956	964	1 267
200 VI	1 791	2 478	2 202	465	888	1 678	2 839	3 640	2 099	1 083
VII	1 913	2 591	2 518	509	928	1 617	3 164	3 695	1 549	1 330
VIII	1 840	2 546	2 340	500	901	2 264	2 885	3 258	699	1 081
IX	1 800	2 499	2 278	473	928	2 183	2 854	2 684	1 158	1 089
X	1 853	2 646	2 348	528	1 008	1 827	3 155	3 857	530	1 404
XI	1 872	2 709	2 388	526	1 007	2 193	3 102	3 095	782	1 376
XII	1 758	2 644	2 097	443	970	1 742	3 056	3 088	929	1 296
200 I	1 852	2 631	1 981	515	1 016	2 115	2 949	3 201	572	1 428
II	1 791	2 666	1 918	475	1 441	1 695	3 006	3 232	585	1 255
III	1 856	2 806	1 872	503	1 010	1 654	3 142	3 112	531	1 275
IV	1 860	2 704	1 768	317	969	1 986	3 044	2 720	503	1 169
V	1 851	2 563	1 935	451	973	1 935	2 619	2 938	521	1 149
VI	1 893	2 631	1 834	555	982	2 160	2 712	3 179	607	1 060
VII	1 827	2 576	1 734	515	996	1 683	3 207	2 649	500	.
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	96,5	97,9	94,5	92,8	101,4	77,9	118,3	83,3	82,4	.
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	95,5	99,4	68,9	101,2	107,3	104,1	101,4	71,7	32,3	.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

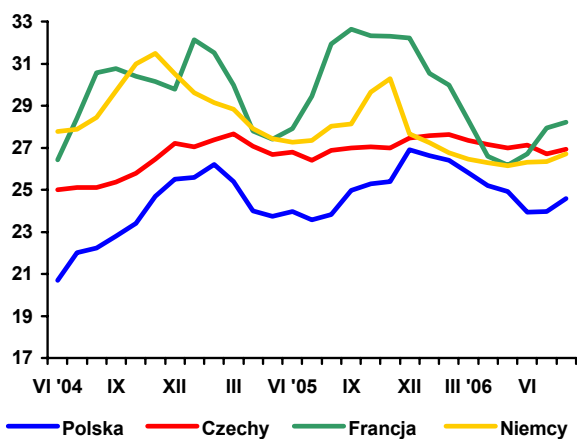
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

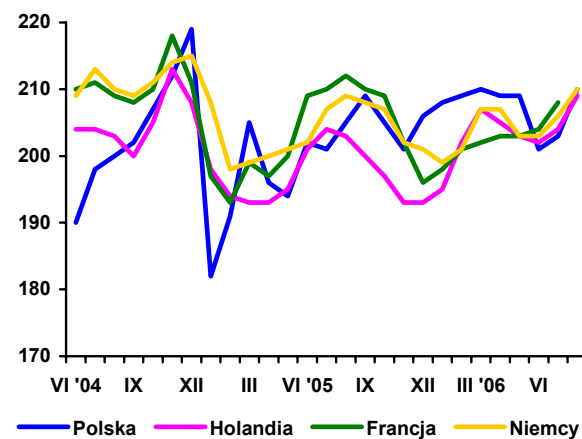
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

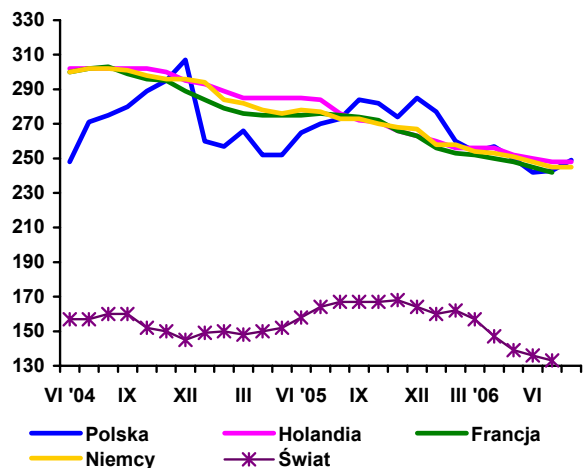
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

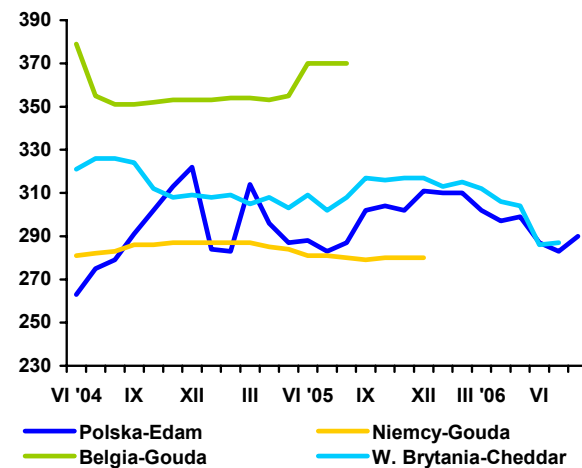
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W lipcu 2006 r. nastąpił duży spadek cen w eksporcie żywca wołowego i cielęcego. Ceny uzyskiwane z jego sprzedaży wynosiły średnio 3,49 EUR/kg wagi żywej i były o 8% niższe niż w czerwcu br. W rezultacie eksport bydła i cieląt ukształtował się na poziomie 54,4 tys. sztuk i był najniższy od początku 2006 r., kiedy to polscy handlowcy sprzedawali na rynki zagraniczne od 59,6 do 83,8 tys. sztuk tych zwierząt. Spadek cen mięsa wołowego w eksporcie był mniejszy od spadku cen żywca wołowego. W lipcu 2006 r. ceny mięsa wołowego chłodzonego wynosiły 2,30 EUR/kg i były o 6% niższe niż w czerwcu br., a mięsa wołowego mrożonego 2,80 EUR/kg i były o 4% niższe w porównaniu do poprzedniego miesiąca br.

W lipcu br. na rynku włoskim, który jest głównym odbiorcą polskiego bydła, poziom jego cen obniżył się znacząco. Ceny młodego bydła rasy Czarno-Białej wynosiły ok. 1,20 EUR/kg wagi żywej wobec ok. 1,30 EUR/kg w czerwcu 2006 r. i 1,52-1,56 EUR/kg w poprzednich miesiącach br. Nastąpił również spadek ceny bydła rasy Limousion – do 2,26-2,37 EUR/kg w lipcu br. z 2,42 EUR/kg w czerwcu br. i 2,55-2,72 EUR/kg w poprzednich miesiącach 2006 r. We wrześniu 2006 r. ceny bydła lekko wzrosły, ale nie osiągnęły poziomu z pierwszego półrocza 2006 r. Za młode bydło rasy Limousin płacono 2,34-2,37 EUR/kg, a za młode bydło rasy Czarno-Białej 1,27 EUR/kg. Spadek cen wystąpił również w innych państwach członkowskich (Francja, Niemcy) i spowodował obniżenie ceny referencyjnej wołowiny w UE-25. Jednak nadal była ona wyższa o 40-41% od ceny bazowej (222,4 EUR/100 kg).

Rozwój cen wołowiny w I i II kwartale br. oraz sytuacja popytowo-podażowa wskazują na sezonowy charakter spadku cen wołowiny w miesiącach lipiec-sierpień br. Średnia cena tusz bydła dorosłego kl. R3 w UE-25 wzrosła z 292,73 EUR/100 kg w I kwartale 2005 r. do 320,40 EUR/100 kg w I kwartale 2006 r. oraz z 298,21 EUR/100 kg w II kwartale 2005 r. do 325,28 EUR/100 kg w II kwartale 2006 r. W I półroczu 2006 r. na wzrost cen wołowiny na rynkach państw członkowskich wpłynęło obniżenie popytu na drób i przeniesienie preferencji konsumentów na inne gatunki mięsa, w tym między innymi na wołowinę i cielęcinę. Uwzględniając wysokie ceny wołowiny w państwach członkowskich i malejącą samowystarczalność w jej produkcji, Komisja Europejska podjęła decyzję o redukcji o 11% subsy-

diów do eksportu mięsa wołowego, w stosunku do poziomu z marca 2006 r. Jest to czwarta decyzja, poczynając od czerwca 2005 r., redukująca subsydia do eksportu mięsa wołowego. Decyzja o całkowitym zaniechaniu subsydiowania bydła rzeźnego o wadze ponad 300 kg, została podjęta przez Komisję Europejską w grudniu 2005 roku.

Ceny uzyskiwane w eksporcie mają silny wpływ na kształtowanie się krajowych cen skupu bydła i cieląt, gdyż udział eksportu w produkcji wołowiny jest bardzo wysoki. W I półroczu 2005 r. wynosił on ok. 52% i wzrósł do 61% w I półroczu 2006 r. Spadek ceny w eksporcie znalazł odzwierciedlenie w obniżających się cenach skupu żywca wołowego i cielęcego. W sierpniu br. cena skupu żywca wołowego wynosiła 4,08 z/kg i była o 0,20 z/kg niższa niż w sierpniu 2005 r., a cena skupu cieląt 9,59 z/kg i była zbliżona do analogicznego miesiąca ub. roku. Jednocześnie w lipcu i sierpniu 2006 r. wzrosły ceny skupu drobiu i trzody chlewnej na rynku krajowym, wołowina potaniała więc w relacji do tych dwóch gatunków żywca. Relacje cen skupu żywca wołowego do wieprzowego obniżyły się z 1,04 w lipcu br. do 0,95 w sierpniu br., a relacje cen skupu żywca wołowego do drobiu z 1,41 do 1,35. Spadek cen skupu żywca wołowego nie znalazł odzwierciedlenia w cenach zbytu i cenach detalicznych wołowiny, które rosną z miesiąca na miesiąc. Od czerwca do sierpnia br. cena zbytu mięsa wołowego z kością wzrosła o 0,20 z/kg, a jego cena detaliczna o 0,13 z/kg. Wg. informacji pochodzących ze Zintegrowanego Systemu Informacji Rolniczej, we wrześniu br. ceny płacone przez dostawców bydła do rzeźni, wynosiły 4,33-4,39 z/kg wagi żywej i były o ok. 3% wyższe niż w sierpniu br. (4,14-4,29 z/kg).

W sierpniu 2006 r. skup żywca wołowego i cielęcego wyniósł 11,7 tys. ton. Był on zbliżony do analogicznego okresu ub. roku i 1,6 tys. ton mniejszy w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W ciągu ośmiu miesięcy br. skup tego gatunku żywca wyniósł 103 tys. ton wobec 93,7 tys. ton w analogicznym okresie 2005 r. Jednocześnie produkcja przemysłowa w zakładach zatrudniających powyżej 50 osób jest nadal niska. W lipcu i sierpniu 2006 r. wyniosła ona 22 tys. ton wobec 22,5 tys. ton w lipcu i sierpniu 2005 roku.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	18,5	4,5	13,8	0,7
	IV	13,0	14,6	3,2	10,5	1,7
	V	15,0	18,1	3,3	14,0	1,2
	VI	12,9	15,1	2,7	11,3	0,5
	VII	13,3	14,5	2,3	10,6	0,8
	VIII	11,7	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2005	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73	4,31
	II	4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
	III	4,18	11,53	14,95	17,05	3,57	4,08
	IV	4,19	11,18	15,01	17,05	3,58	4,07
	V	4,17	10,82	15,05	17,13	3,61	4,11
	VI	4,23	10,66	15,13	17,13	3,57	4,05
	VII	4,10	11,25	15,17	17,15	3,70	4,18
	VIII	4,08	9,59	15,32	17,27	3,75	4,23
w % ceny	sprzed roku	97,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,6	-	-	-	-	-

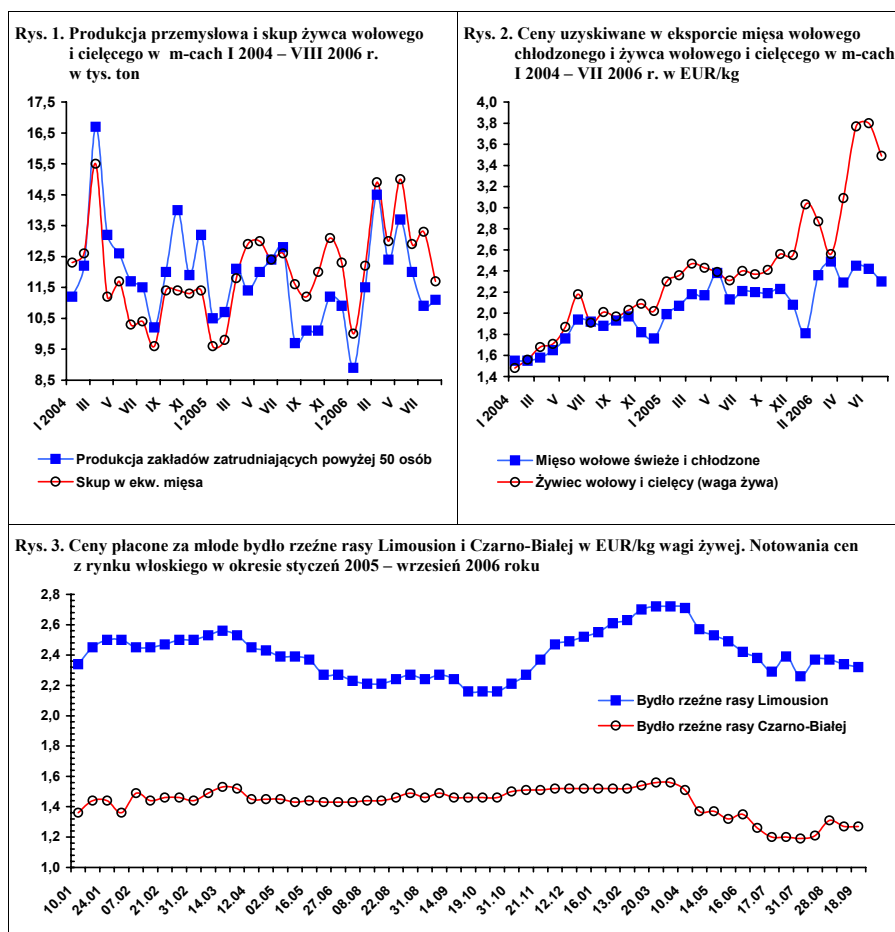
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	V 2006	VI 2006	VII 2006	VIII 2006	IX 2006
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	3,85	4,06	4,16	4,31	4,30	4,35	4,45	4,29	4,33
Buhaje kl. R	4,42	4,52	4,63	4,76	4,77	5,13	4,93	4,81	4,83
Krowy R+O+P	3,10	3,23	3,29	3,50	3,43	3,46	3,56	3,40	3,40
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,90	10,14	10,08	10,43	10,19	10,33	10,27	9,75	9,52
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 546	9 834	9 987	10 052	10 106	10 395	10 330	10 074	10 010
Ćwierci z krów rzeźnych	6 782	7 428	7 392	7 992	7 813	8 049	8 296	7 658	7 620
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-25	302,27	309,54	318,60	328,78	327,27	328,27	313,92	311,98	314,65
Polska	226,29	235,64	239,38	242,45	239,60	246,44	244,45	236,32	239,31

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustalona przez Komisję w wysokości 2224 euro/tonę kl.R3. Jeśli średnia cena referencyjna w UE-25 stanowi mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Źródło: Na podstawie danych FAMMU.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Rok 2006 jest okresem wzrostu produkcji i spożycia wieprzowiny oraz eksportu netto. Korzystna sytuacja pod tym względem utrzyma się do lata 2007 r. W III kwartale rozpocznie się kilkunastomiesięczny okres spadkowej fazy produkcji wieprzowiny i wzrostu jej cen. W rezultacie maleć będzie spożycie, a być może i eksport. Sytuacja ta będzie głównie skutkiem wywołanego suszą dużego obniżenia zbiorów zbóż i pasz objętościowych.

W lipcu 2006 r. pogłowie trzody wyniosło 18,9 mln sztuk i było wyższe aniżeli rok wcześniej o 4,2%, w tym macior prośnych jedynie o 0,7%. Malejąca od jesieni 2005 r. stopa wzrostu pogłowia macior była głównie konsekwencją spadku w tym okresie cen skupu trzody. Od żniw tego roku krycie loch będzie systematycznie zmniejszało się, a główną rolę odegra sukcesywny wzrost cen zbóż i pasz, dostosowujący chów trzody do własnych zasobów paszowych, bądź racjonalności ich zakupu. Przewidywany rozwój cen skupu trzody i zbóż w obrocie targowiskowym wskazuje jednoznacznie na znaczący spadek pogłowia trzody w przyszłym roku. Dowodów tego dostarczy prawdopodobnie badanie przeprowadzone przez GUS w grudniu 2006 r., z którego wynikać już będzie spadek pogłowia loch prośnych, a być może także prosiąt. Dwa kolejne badania, a więc w marcu i w lipcu pokazywać będą coraz głębsze spadki ogólnego pogłowia trzody chlewnej. W sierpniu targowiskowa cena żyta wynosiła 40,85 zł/dt, a jęczmienia 47,84 zł/dt i była wyższa aniżeli w sierpniu 2005 r. odpowiednio o 26 i 20%. W grudniu, a zwłaszcza wiosną 2007 r. poziom tych cen będzie znacznie większy niż w sierpniu, natomiast ceny trzody nadal pozostawać będą na niskim poziomie. Relacje cen trzoda: zboża kształtować się więc będą poniżej poziomu krytycznego.

W I półroczu 2006 r. produkcja wieprzowiny była większa niż w I półroczu 2005 r. o około 100 tys. ton, tj. o 10%. Średnie ceny skupu trzody spadły też o 10%, natomiast ceny detaliczne wieprzowiny o ok. 4%. Eksport netto był wyższy niż w I półroczu 2005 r. o około 20 tys. ton. Oznacza to, iż w I półroczu br. spożycie wieprzowiny mogło wzrosnąć o 1,5-2 kg

Przewiduje się, że w II półroczu 2006 r. produkcja wieprzowiny będzie większa aniżeli w analogicznym okresie poprzedniego roku o około 80 tys. ton, tj. o 8%. Ceny trzody spadną w stosunku do cen ubiegłorocznych, choć w mniejszym stopniu niż w I półroczu, podobnie jak i ceny detaliczne. Sprzyjać to będzie dalszemu wzrostowi konsumpcji i eksportu netto.

Ocenia się, że w I półroczu 2007 r. produkcja wieprzowiny będzie wyższa niż w I półroczu 2006 r. o ok. 4%. Z tego też powodu ceny skupu trzody w tym okresie będą nadal niskie. W całym 2007 r. produkcja wieprzowiny kształtować się będzie mniej więcej na poziomie 2006 r., podobnie jak jej spożycie. Znaczący spadek produkcji i spożycia wieprzowiny wystąpi natomiast w 2008 r., w którym również ceny skupu trzody będą istotnie wyższe niż w latach 2005-2006 i w I półroczu 2007 roku.

Średni poziom cen referencyjnych trzody w UE-25 w okresie styczeń-sierpień 2006 r. wynosił 146,73 EUR/100 kg wagi poubojowej i był wyższy aniżeli w analogicznym okresie ubiegłego roku o 5%. Jest to jednocześnie poziom najwyższy od maja 2004 r. Nie znajduje to uzasadnienia w zmianach produkcji trzody ani też eksportu. Według ocen Komisji Europejskiej unijna produkcja trzody raz jest większa, a raz mniejsza od ubiegłorocznej o około 1%.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	
2004 I-XII	1886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8	84,1
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2	89,2
2005 I-XII	1945,0	103,1	267,7	128,9	191,4	155,0	76,3
I	85,4	80,3	15,3	63,8	9,8	.	5,5
II	95,5	92,3	15,8	55,4	12,4	.	3,4
III	116,0	96,6	19,1	69,5	14,5	322,2	4,6
IV	102,5	95,3	19,7	107,7	11,6	414,3	8,1
V	115,9	116,0	22,0	170,5	11,5	132,2	10,5
VI	113,1	116,9	25,3	225,9	12,1	78,6	13,2
I-VI	942,0	96,3	117,2	95,7	72,1	216,2	45,2
VII	104,1	111,7	25,4	186,8	16,0	103,2	9,54
VIII	111,7	128,8	26,1	274,7	21,4	145,6	4,7
IX	100,5	103,3	27,2	215,9	20,7	131,0	6,5
X	108,5	115,4	22,8	148,1	22,0	153,8	0,8
XI	109,9	117,3	23,8	147,8	21,3	125,3	3,5
XII	116,2	107,2	25,2	144,8	18,0	139,5	7,2
2006 I	109,6	128,3	19,9	130,1	13,5	137,8	6,4
II	105,3	110,3	21,8	138,0	12,3	99,2	9,5
III	122,0	105,2	25,3	132,5	18,3	126,2	7,0
IV	114,4	111,6	24,0	121,8	13,2	113,8	11,0
V	128,8	111,1	26,8	121,8	13,4	116,5	12,5
VI	114,2	101,0	29,4	116,2	13,3	109,9	13,1
I-VI	1017,9	108,1	147,3	125,7	83,8	116,2	63,5
VII	107,2	103,0	23,7	93,3	12,2	76,3	11,5
VIII	121,2	108,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: Żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2005 I-XII								
I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,50	4,3	160,92	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,44	4,1	160,64	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	78,12	4,3	161,06	2,1	120
IV	3,34	37,92	8,8	77,99	4,3	161,05	2,1	117
V	3,35	37,54	8,9	76,82	4,4	160,53	2,1	114
VI	3,56	37,32	9,5	76,68	4,6	159,28	2,2	106
VII	3,92	37,78	10,4	76,80	5,1	158,26	2,5	106
VIII	4,27	40,85	10,5	76,57	5,6	157,72	2,7	106

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy Toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27
X	6,09	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,96	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,78	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
III	4,45	11,02	15,48	9,08	12,29	19,47	11,70	111,5	125,8	128,9
IV	4,38	11,18	15,34	9,03	12,46	19,12	11,78	111,4	124,6	130,5
V	4,39	11,22	15,45	9,03	12,53	19,19	11,67	111,7	124,2	129,2
VI	4,66	11,47	15,53	9,08	12,45	19,22	11,62	108,5	123,8	128,0
VII	5,14	12,08	15,75	9,16	13,05	19,46	11,71	108,0	123,6	127,8
VIII	5,59	12,84	16,16	9,33	13,74	19,86	11,84	107,0	122,9	126,9

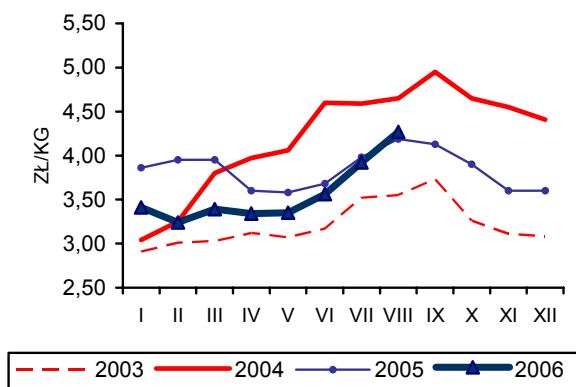
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

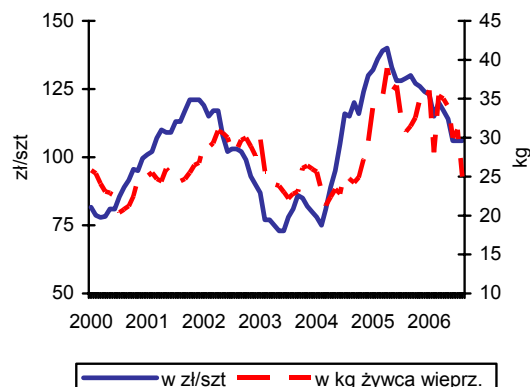
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004							
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005 I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	93,5	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006 I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
IV	141,80	121,19	151,22	126,73	85,5	80,1	95,6
V	141,96	122,16	151,73	128,47	86,3	80,9	95,2
VI	152,66	125,43	165,65	133,65	81,4	74,4	93,3
VII	157,30	138,36	168,48	135,99	88,0	82,2	101,7
VIII	162,97	152,15	176,38	137,78	93,8	86,5	110,4
IX	157,00	144,00	164,00	140,00	91,7	88,0	102,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

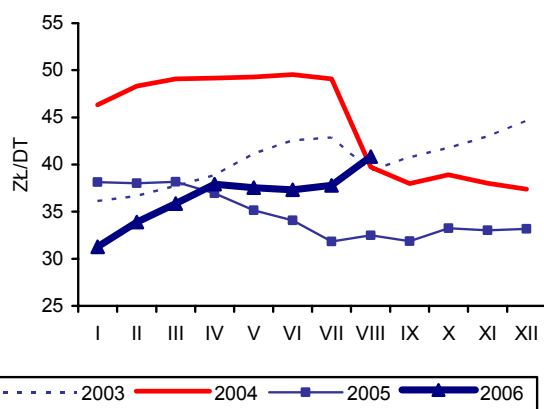
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

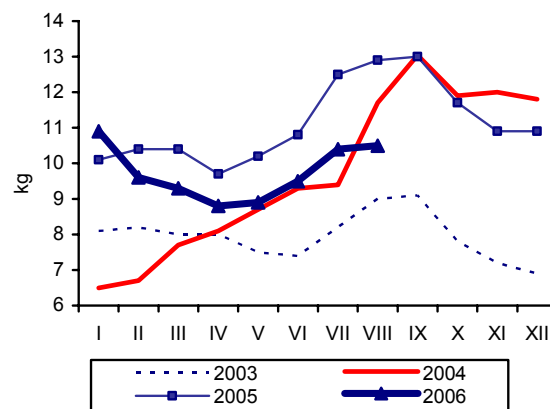
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

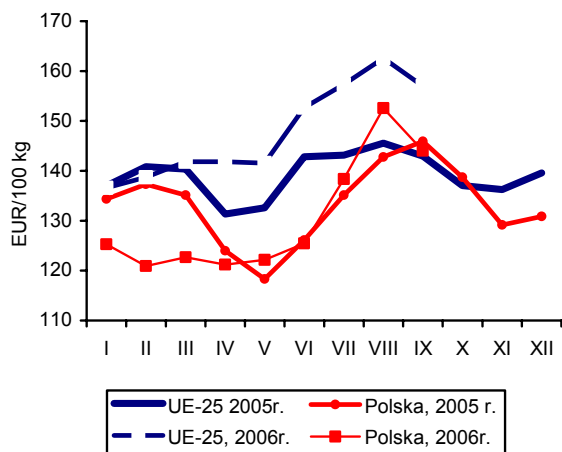
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

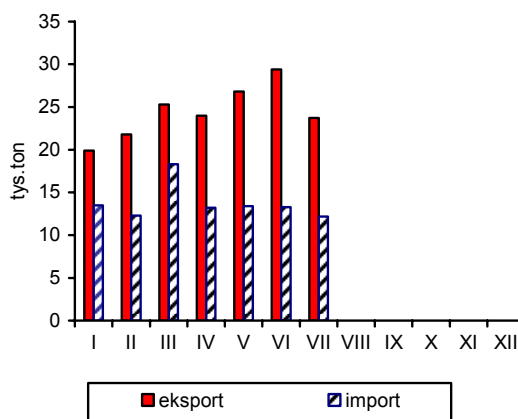
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Od stycznia do końca sierpnia 2006 r. przemysł drobiarski wyprodukował 722 tys. ton mięsa drobiowego, a więc o 13,0% więcej od produkcji wytworzonej w tym samym okresie roku poprzedniego. Od kwietnia do sierpnia dynamika wzrostu jest wyższa niż w analogicznych okresach minionych trzech lat. Wielkość produkcji w poszczególnych miesiącach wykazuje większą zmienność niż w latach poprzednich.

W pierwszym półroczu 2006 r. utrzymywała się dobra koniunktura dla eksportu mięsa i przetworów drobiowych. W okresie tym sprzedano za granicę 82,5 tys. ton mięsa drobiowego, w tym ok. 5% stanowiły przetwory drobiowe. Sprzedaż mięsa drobiowego była o 9% większa niż w pierwszej połowie 2005 r. Dynamika sprzedaży eksportowej od stycznia do czerwca 2006 r. była względnie stabilna, oscylując od 12 do 15 tys. ton w poszczególnych miesiącach. Około 78% wywozu trafiło do krajów Unii Europejskiej, a odbiorcami 12% eksportu były kraje WNP.

Import mięsa drobiowego wraz z przetworami w pierwszej połowie 2006 r. był o ok. 2% większy niż tym samym czasie poprzedniego roku. Wyniósł on 35 tys. ton wyrobów, w tym ok. 0,8% stanowiły przetwory. Dynamika importu jest zmienna w poszczególnych miesiącach. Od stycznia do czerwca import wykazywał tendencję malejącą.

Według danych GUS w pierwszym półroczu 2006 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca było na tym samym poziomie, co w tym samym okresie 2005 r. Dane GUS nie potwierdzają spadku konsumpcji drobiu. Jednak z obserwacji rynku wynika, że obawy przed ptasią grypą spowodowały spadek spożycia mięsa dro-

biowego o czym świadczył utrzymujący się od listopada 2005 r. niski poziom cen detalicznych na rynku drobiarskim.

W sierpniu 2006 r. po raz pierwszy od wielu miesięcy wzrosła cena mieszanki DK grower (o 1,3% w relacji do lipca). Nadal jednak ceny pasz utrzymują się na niskim poziomie. Ceny żywca drobiowego wykazują silne wahania okresowe. Na rynku brojlerów kurzych ceny obniżyły się w pierwszym kwartale bieżącego roku, po czym do lipca coraz intensywniej rosły. W sierpniu średnia krajowa cena skupu obniżyła się o 5,2%. Nagły spadek cen wystąpił w zbyciu. Średnie ceny zbytu tuszek kurcząt obniżyły się o ponad 20%.

Na rynku indyków, podobnie jak na rynku kurcząt ceny płacone hodowcom obniżyły się w pierwszym kwartale bieżącego roku. Od maja wykazują one wzrostową tendencję. W sierpniu żywiec indycki podrożał aż o 16,4%. Ceny zbytu natomiast wykazują niewielkie wahania. W sierpniu mięso indyckie podrożało w zbyciu prawie o 6%.

We wrześniu bardzo silnie powiększyła się różnica pomiędzy średnią ceną tuszki kurczęcia średnio w Unii Europejskiej i w Polsce. Ceny unijne były o 52% wyższe, podczas gdy w miesiącu poprzednim o 28%. Było to spowodowane przede wszystkim bardzo silnym spadkiem cen w Polsce. W okresie od stycznia do września bieżącego roku tempo wzrostu cen unijnych przewyższało dynamikę zmian cen w Polsce. We wrześniu 2006 r. ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce w przeliczeniu na EUR były o 10,8% wyższe niż w styczniu, podczas gdy w Unii Europejskiej o 20%. We wrześniu bieżącego roku ceny polskie pozostawały na poziomie znacząco niższym niż u głównych europejskich producentów.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
I	55,2	62,0	74,4	89,1
II	57,2	58,1	71,0	84,0
III	59,2	68,2	84,9	94,3
IV	62,1	68,3	82,7	83,7
V	57,8	69,0	77,8	91,6
VI	56,8	66,2	79,6	94,1
VII	63,6	68,4	82,9	91,3
VIII	61,0	70,8	86,3	94,4
IX	65,1	73,5	87,3	
X	67,1	76,4	91,4	
XI	58,9	71,4	91,6	
XII	62,1	75,3	90,9	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3 205	7 049	10 392	15 054
II	4 718	8 154	11 750	13 706
III	3 885	6 262	13 460	14 041
IV	5 093	4 982	13 863	12 071
V	9 744	6 362	12 971	14 427
VI	7 805	2 254	13 310	13 221
VII	8 202	2 872	14 862	12 028
VIII	5 096		14 156	
IX	6 090		15 893	
X	11 737		21 889	
XI	5 954		16 802	
XII	2 444		11 703	
RAZEM	73 973		171 051	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 października 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	1,41	1,46	1,46	0,20	0,20	0,21
II	1,46	1,47	1,48	0,21	0,21	0,20
III	1,54	1,55	-	0,22	0,22	-
IV	1,62	1,67	-	0,22	0,22	-

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,993	0,994	1,001	0,963	0,940	0,961	0,881	0,947	1,083	0,978
II	0,398	1,000	1,019	1,010	0,993	0,992	1,055	1,089	0,976	1,040
III	0,975	0,993	1,028	0,962	1,011	0,975	1,108	0,905	1,019	0,907
IV	0,982	0,993	1,000	1,001	0,986	1,000	0,898	1,071	1,029	1,056
V	0,992	0,997	1,000	1,029	1,057	1,021	1,231	1,124	1,108	1,164
VI	0,992	0,998	1,000	1,000	1,010	1,016	0,930	0,972	1,019	0,985
VII	0,901	0,997	1,000	0,972	1,013	1,024	1,050	1,077	0,983	1,004
VIII	0,917	1,013	1,009		1,013	1,063	1,013	1,103	1,023	1,139
IX	0,998		1,009		0,980	0,948 ^a	0,883	0,794 ^a	0,959	
X	0,996		1,000		0,927		0,865		0,880	
XI	0,996		0,982		0,942		0,941		0,891	
XII	1,001		1,000		0,970		0,979		0,973	

^a ceny z trzeciego tygodnia w miesiącu

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	1,000	1,000	0,956	0,920	1,035	0,934
II	1,000	1,017	0,947	0,991	0,992	0,990
III	1,000	1,000	1,005	0,939	0,923	0,979
IV	1,000	1,000	1,048	0,988	1,083	0,975
V	1,000	0,949	1,101	1,022	0,967	0,966
VI	1,000	1,000	1,009	1,058	1,041	1,019
VII	1,000	1,000	0,961	1,023	1,020	0,999
VIII	1,000		1,007	1,006	0,989	1,005
IX	1,055		1,033	1,164	0,997	1,059
X	1,000		0,998		0,906	
XI	1,000		0,922		0,981	
XII	1,000		0,931		1,024	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2005 IX	1,38	1,19	1,15	1,28	1,53	1,18	1,11	1,22
X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47
XII	1,79	1,50	1,47	1,53	1,28	1,48	1,45	1,40
2006 I	1,87	1,59	1,55	1,60	1,56	1,54	1,61	1,49
II	1,59	1,41	1,29	1,34	1,30	1,35	1,44	1,32
III	1,87	1,64	1,35	1,57	1,57	1,60	1,56	1,46
IV	1,75	1,50	1,33	1,42	1,54	1,39	1,38	1,36
V	1,64	1,39	1,15	1,33	1,61	1,30	1,49	1,37
VI	1,51	1,28	1,15	1,29	1,78	1,20	1,54	1,39
VII	1,62	1,27	1,17	1,34	1,80	1,25	1,62	1,48
VIII	1,34	1,06	1,00	1,11	1,45	1,07	1,37	1,28
IX	1,71	1,36	1,22	1,43	1,83	1,35	1,64	1,52

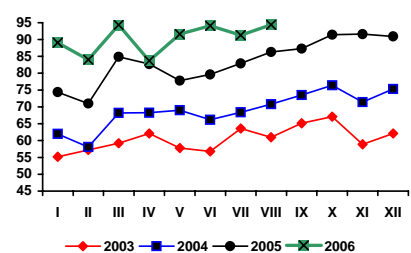
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

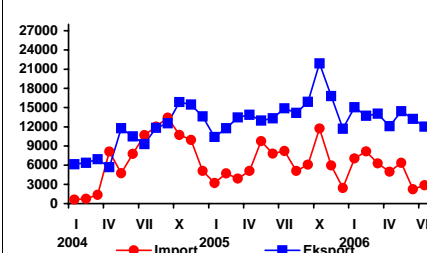
Miesiące	SKUP												ZBYT												
	Brojler kurecząt						Brojler indyka						Tuszką kurecząt z szyją						Tuszką indyka						
	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	
2005 IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,53	4,30	5,01	4,64	4,56	4,98	6,97	7,88	-	7,04									
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,48	4,36	4,19	4,01	3,81	4,47	6,80	7,89	-	6,56									
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,97	3,99	3,87	3,78	3,66	4,15	7,52	7,89	-	6,06									
XII	2,49	2,56	2,47	2,58	3,77	4,01	3,79	3,69	3,87	3,69	3,57	4,06	7,25	7,77	-	6,15									
2006 I	2,41	2,48	2,43	2,44	3,47	3,64	3,42	3,42	3,69	3,53	3,46	3,69	8,03	7,81	-	5,87									
II	2,37	2,44	2,47	2,44	3,44	3,63	3,40	3,37	3,96	3,85	3,87	4,04	7,6	7,73	-	5,76									
III	2,34	2,38	2,34	2,38	3,3	3,22	3,1	3,15	3,49	3,51	3,36	3,74	7,29	7,72	-	5,53									
IV	2,34	2,38	2,39	2,42	3,27	3,05	3,14	3,09	3,86	3,72	3,68	3,98	6,44	6,57	-	5,56									
V	2,40	2,43	2,46	2,44	3,32	3,19	3,20	3,18	4,16	4,22	4,21	4,4	7,39	7,67	-	5,44									
VI	2,43	2,47	2,57	2,47	3,50	3,44	3,28	3,37	4,17	4,07	4,07	4,31	7,36	7,73	-	5,53									
VII	2,50	2,56	2,58	2,50	3,53	3,69	3,41	3,48	4,50	4,44	4,41	4,46	7,00	7,75	-	5,56									
VIII	2,63	2,76	2,77	2,62	3,56	3,55	3,55	3,50	5,00	4,86	5,03	4,97	7,20	7,73	-	5,58									
IX	2,61	2,52	2,59	2,55	4,24	4,17		3,95	4,06	3,83	3,86	4,01		7,71		6,09									

Źródło: Dane MRiRW.

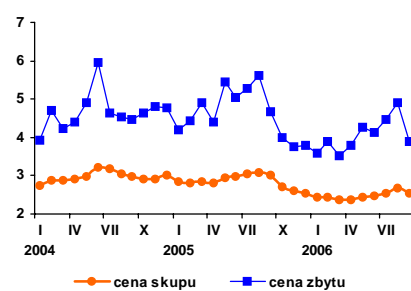
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

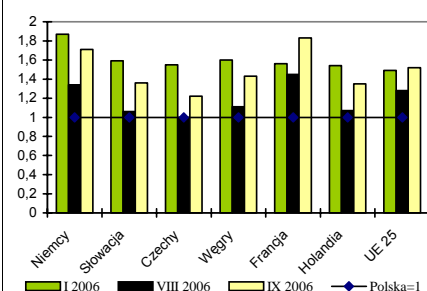
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Relacja cen zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE-25 we wrześniu 2006 r.

Źródło: Dane GUS, MRiRW, CIHZ i CAAC.

Rynek jaj

Od lutego do lipca 2006 r. utrzymywał się silny spadkowy trend cen jaj konsumpcyjnych. Dopiero w sierpniu br. uległ on zahamowaniu. We wrześniu 2006 r. jaja konsumpcyjne podrożały średnio w relacji do poprzedniego miesiąca o 2,8%. Wzrost cen jaj wystąpił we wszystkich grupach wagowych, z wyjątkiem jaj małych. Największy przyrost cen wystąpił w grupie wagowej M (jaja średnie). Wyniósł on 8,0% w stosunku do sierpnia bieżącego roku. O 5% oraz 3,1% podrożały jaja duże klasy L i XL. Potaniały tylko jaja klasy S (o 4,8%).

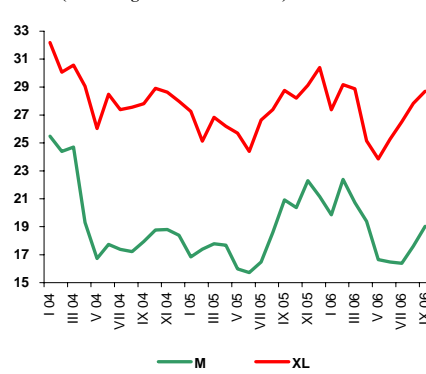
W skupie jaj do przetwórstwa do lipca 2006 r. utrzymywała się silna tendencja spadkowa cen. Od początku roku do końca lipca spadek ten wyniósł 17,2%. W sierpniu nastąpił bardzo silny wzrost cen – o 20% w stosunku do miesiąca poprzedniego. Wzrost ten był znacznie silniejszy niż na rynku jaj konsumpcyjnych. We wrześniu ceny jaj do przetwórstwa wzrosły o kolejne 3,8%.

Według wstępnych danych Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) eksport jaj świeżych w pierwszym półroczu 2006 r. był o 22,0% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wyniósł on 28,7 tys. ton jaj świeżych. Obniżył się natomiast import – o 24% w sto-

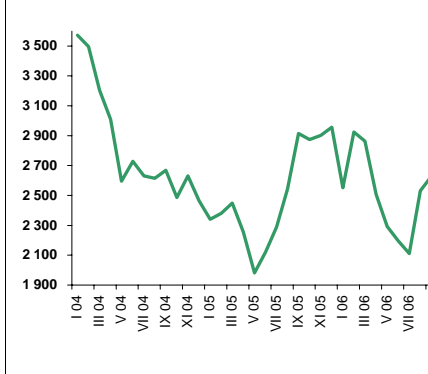
sunku do pierwszego półrocza 2005 r. Import jaj świeżych w pierwszej połowie 2006 r. wyniósł 4,3 tys. ton. Wolumen importu jest bardzo zmienny w poszczególnych miesiącach, wahając się od ponad 1600 ton w lutym do około 300 ton w maju. Bardziej stabilne są obroty przetworami z jaj. Znacząco zwiększył się ich import w relacji do pierwszego półrocza poprzedniego roku. Od stycznia do czerwca Polska zaimportowała 1,3 tys. ton przetworów, tj. trzy razy tyle, co w tym samym czasie roku poprzedniego. Na poziomie roku ubiegłego utrzymywał się natomiast eksport. W pierwszym półroczu 2006 r. Polska wyeksportowała 1,6 tys. ton przetworów z jaj. Odbiorcami były głównie kraje Unii Europejskiej.

Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej od stycznia do sierpnia 2006 r. wykazywały tendencję malejącą. W tym okresie obniżyły się one o ok. 8%. We wrześniu wystąpił silny wzrost cen – o ponad 15%. W Polsce we wrześniu wzrost cen jaj konsumpcyjnych w przeliczeniu na EUR był prawie o połowę niższy (o 8%). Ceny jaj u głównych producentów europejskich są znacząco niższe niż średnio w UE. Najtańszym producentem we wrześniu br. była Holandia, gdzie za 100 kg jaj klasy L i M płacono 80 EUR. We wrześniu br., pomimo poprawy konkurencyjności cenowej, polskie jaja nadal były droższe niż u większości głównych producentów.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	855	456	3 770	5 580	65	225	345	186
II	1 452	1 660	3 698	4 751	92	229	343	246
III	1 165	1 058	3 270	4 894	66	318	207	182
IV	1 320	383	3 721	3 544	44	247	236	152
V	584	313	3 739	5 532	68	142	222	325
VI	290	443	5 318	4 377	114	120	238	482
VII	514	550	3 932	2 281	116	117	185	462
VIII	979		4 420		118		199	
IX	1 033		4 574		218		207	
X	388		6 107		174		323	
XI	1 226		3 920		246		213	
XII	976		2 907		130		163	
RAZEM	10 782		49 376		1 451		2 881	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 października 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,974	0,901	0,945	0,954	0,916	0,938	0,975	1,097
II	0,921	1,066	0,987	1,131	1,033	1,127	1,033	1,024
III	1,068	0,990	1,055	1,036	1,022	0,926	0,877	0,981
IV	0,977	0,871	0,963	0,938	0,994	0,935	1,171	1,067
V	0,981	0,949	0,907	0,807	0,904	0,859	0,852	0,753
VI	0,949	1,060	0,993	0,967	0,983	0,989	0,933	1,112
VII	1,010	1,049	1,047	1,077	1,048	0,995	1,023	0,925
VIII	1,111	1,050	1,123	1,151	1,129	1,074	1,178	1,064
IX	1,010	1,031	1,171	1,050	1,185	1,081	1,055	0,952
X	0,981		0,965		0,974		1,037	
XI	1,033		1,063		1,094		1,045	
XII	1,043		0,988		0,950		0,957	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
2005 IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03
XII	0,91	1,01	0,96	1,04	1,00
2006 I	0,83	0,83	0,79	1,02	0,94
II	0,83	0,83	0,77	0,86	0,91
III	0,81	0,85	0,82	0,86	0,91
IV	0,95	0,99	0,84	1,11	1,01
V	0,92	0,89	0,95	0,81	1,03
VI	0,93	0,88	0,86	0,84	1,03
VII	0,88	0,87	0,89	0,83	1,07
VIII	0,82	0,88	0,81	0,88	0,98
IX	0,88	0,93	1,00	0,85	1,05

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Od początku 2006 r. ceny jagniąt w Unii Europejskiej oscylują wokół poziomów ubiegłorocznych. W I kwartale przeciętna cena w 25 krajach wyniosła 528 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 9% wyższa niż w I kwartale 2005 r. W II kwartale osiągnęła ona 527 EUR i była o 2% niższa niż rok wcześniej. W III kwartale ukształtowała się ona na poziomie 635 EUR, a więc o 7% wyższym niż w III kwartale 2005 roku.

Sukcesywnie rosną natomiast w 2006 r. ceny owiec ciężkich. W I kwartale przeciętna cena tych owiec w 25 krajach wyniosła 403 EUR/100 kg, a w II kwartale 451 EUR/100 kg. Ceny te były odpowiednio o 2 i 9% wyższe niż rok wcześniej. W III kwartale cena ta osiągnęła 417 EUR/100 kg wagi poubojowej, a stopa jej wzrostu 10%. Również w IV kwartale br. możemy też mieć do czynienia z podobnym wzrostem cen.

Jak dotychczas wzrostowa tendencja cen owiec i jagniąt w Unii Europejskiej nie przekłada się na ceny skupu żywca baraniego na polskim rynku. Od początku br. ceny te są niższe niż rok wcześniej. W I kwartale przeciętna cena skupu wyniosła 6,72 zł/kg, a w II kwartale 6,19 zł/kg. Ceny te były niższe niż przed rokiem odpowiednio o 3 i 5%. Z podobną, jak w II kwartale, skalą spadku tych cen możemy mieć do czynie-

nia również w III kwartale, a nie wykluczone że i w IV kwartale. Przypuszczać można, że przyczyną tak niekorzystnych cen na polskim rynku jest mała podaż jagniąt, głównego produktu eksportowego oraz mały popyt na owce ciężkie tak ze strony unijnych, jak i krajowych odbiorców.

Z tych samych powodów maleje polski eksport owiec i mięsa baraniego. W miesiącach I-VII 2006 r. eksport ten wyniósł zaledwie 733 tony wobec 851 ton w tym samym okresie 2005 r., chociaż ceny owiec w eksporcie były wyższe niż przed rokiem. W okresie I-VII przeciętna cena żywych owiec w eksporcie osiągnęła 2,44 EUR/kg i była o 18% wyższa niż w analogicznym okresie 2005 roku.

Dobre warunki importu tak z Nowej Zelandii jak i z Australii powodują natomiast, że sukcesywnie rośnie polski import mięsa baraniego i jagnięcego. W okresie I-VII wyniósł on 73 tony, wobec 36 ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. W miesiącach I-VII 2006 r. przeciętna cena w imporcie wyniosła 6,79 zł/kg, wobec 10,76 zł/kg o tej porze przed rokiem.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 P	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 434	110
II półrocze	1 146	1 023	1100	108
Rok	2 623	2 328	2 534	109

P – prognoza

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	40,6	41,1	387,8	150,1	77,3	72,5	81,4	114,0	35,0	42,5	15,9	181,7	1239,9
2006	39,9	72,9	146,7	269,4	83,4	42,9	78,2	x	x	x	x	x	1100,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,3	177,4	37,8	179,0	114,4	59,2	96,1	x	x	x	x	x	90,0
Import 2005	9,9	2,8	3,8	4,3	7,8	2,3	4,9	8,6	8,0	3,7	13,4	3,2	72,7
2006	3,2	9,7	3,1	4,4	15,8	32,3	4,9	x	x	x	x	x	100,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	32,3	346,4	81,6	102,3	202,6	1404,3	100,0	x	x	x	x	x	135,0

P – prognoza

Źródło: Dane CIHZ, CAAC oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2004/2005	6,29	4,92	6,46	7,97	7,36	5,85	7,63	6,67	6,53	6,43	5,91	6,17
2005/2006	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95	6,27	6,45	6,09	6,04	5,70	5,32
miesiąc roku poprzedniego = 100	87,8	116,1	79,6	102,6	94,3	118,8	82,2	96,7	93,3	93,9	96,4	86,2

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
01.01.2006	10,62	2,75	22,60	5,85	6,10	1,58	13,0	3,37
29.01.2006	-	-	-	-	6,00	1,57	13,0	3,40
26.02.2006	-	-	-	-	6,20	1,64	13,2	3,50
26.03.2006	-	-	-	-	5,90	1,51	12,6	3,22
23.04.2006	9,14	2,35	19,45	5,01	5,98	1,54	12,7	3,27
21.05.2006	-	-	-	-	5,75	1,45	12,2	3,08
18.06.2006	-	-	-	-	5,53	1,36	11,8	2,91
16.07.2006	-	-	-	-	5,76	1,43	12,3	3,05
13.08.2006	-	-	-	-	5,39	1,39	11,5	2,97
10.09.2006	-	-	-	-	5,73	1,44	12,19	3,06

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2004/2005	22,10	22,10	23,70	24,20	24,12	23,52	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46	23,87
2005/2006	23,86	23,71	23,81	23,82	23,27	26,06	27,43	30,36	30,58	30,55	30,48	30,48
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,0	107,3	100,5	98,4	96,5	110,8	113,5	125,7	126,2	130,7	129,9	127,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-25												
2004/2005	635,6	645,1	613,1	558,2	498,2	539,8	561,7	512,0	536,5	566,4	603,0	624,7
2005/2006	719,5	788,2	772,3	654,4	559,3	518,3	533,2	512,7	540,7	601,8	637,0	679,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	113,2	122,1	126,0	117,2	112,3	96,0	94,9	100,1	100,8	106,3	105,6	108,7
Włochy												
2004/2005	625,5	634,7	652,1	564,4	535,3	664,5	559,9	553,2	626,0	619,1	628,2	712,9
2005/2006	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1	680,4	642,9	669,0	651,5	668,6	688,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,8	110,7	110,9	110,5	107,2	85,3	121,5	116,2	106,9	105,2	106,4	96,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-25												
2004/2005	385,4	391,2	330,9	397,3	385,9	397,9	410,2	423,7	407,9	382,7	378,9	376,8
2005/2006	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7	441,4	455,7	456,7	423,1	416,9	414,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,3	105,2	125,3	102,2	102,1	102,7	107,6	107,6	112,0	110,6	110,0	110,0
Wielka Brytania												
2004/2005	343,3	340,2	350,7	357,1	358,8	365,8	395,8	431,2	403,8	353,4	342,7	331,7
2005/2006	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8	363,5	448,3	454,8	384,6	362,4	359,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,6	102,2	99,1	93,4	92,6	102,7	91,8	104,0	112,6	108,8	105,7	108,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
2005 XI	64,93	96,0	40,11	88,4	759	89,8	1023	90,8	0,585
XII	55,36	89,3	36,34	85,6	750	85,1	1014	92,4	0,584
2006 I	48,36	83,1	34,70	84,8	738	82,7	1012	91,4	0,570
II	45,33	78,4	34,12	85,4	707	80,2	1018	93,8	0,560
III	44,12	76,8	33,03	84,1	720	84,5	1059	98,0	0,640
IV	46,16	77,2	x	x	x	x	x	x	0,630
V	50,18	81,2	x	x	x	x	x	x	0,630
VI	55,95	88,2	x	x	x	x	x	x	0,620
VII	57,35	87,3	x	x	x	x	x	x	0,620
VIII	61,35	92,0	x	x	x	x	x	x	0,630
IX	64,74	96,5	x	x	x	x	x	x	0,655

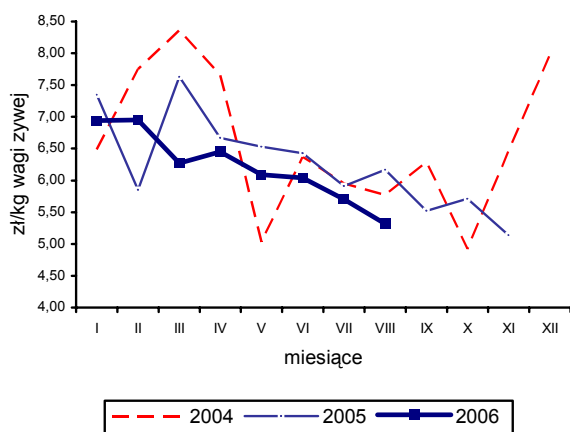
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

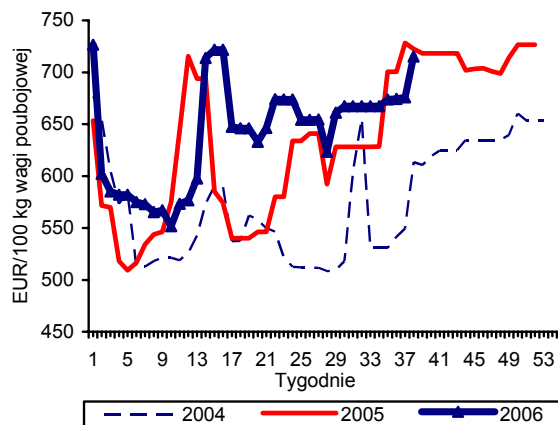
Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	VIII
2004/2005												
AUD/100 kg cwe	337	351	335	351	348	343	335	341	390	407	407	384
2005/2006												
AUD/100 kg cwe	366	356	346	351	369	346	342	346	349	370	340	328
miesiąc roku poprzedniego = 100	109	101	103	100	106	101	102	101	89	91	84	85

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

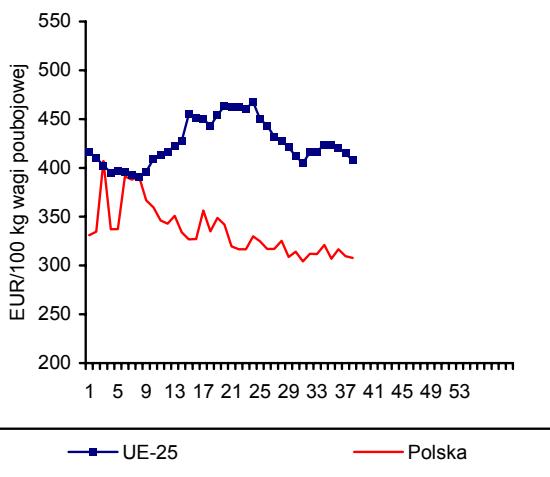
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

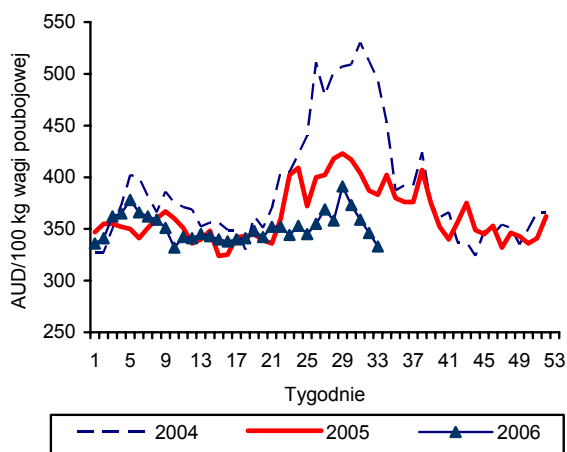
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

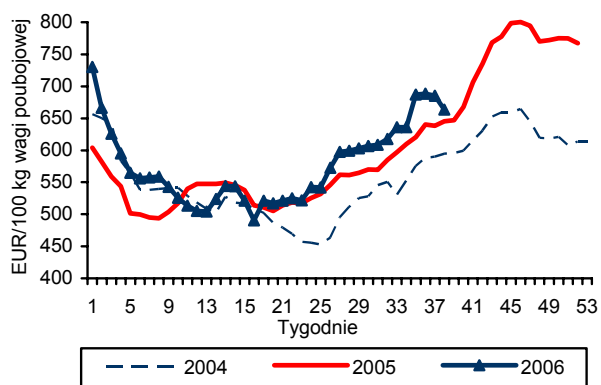
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

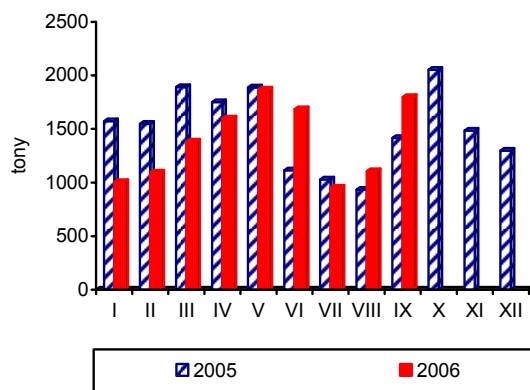
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy ryb na Bałtyku systematycznie spadają. W lipcu odłowiono ich o 20% mniej niż przed rokiem, a spadek połowów od początku roku był jeszcze większy i wyniósł 25%. W największym stopniu ograniczono wyładunki szprotów (o 32%) oraz śledzi (o 28%), a rybacy skupiają się głównie na połowach dorszy. Od połowy sierpnia skończył się okres ochronny w ich połowach. Wykorzystanie kwoty połowowej wynosi ok. 60% i najprawdopodobniej zostanie ona do końca roku przekroczona. Trwają obecnie końcowe dyskusje na temat kwot połowowych w 2007 r. Komisja Europejska chce ograniczenia połowów dorsz (o 15%), a w zamian zwiększyć się ma limit na śledzia (którego i tak nie jesteśmy w stanie wykorzystać).

Produkcja ryb i przetworów rybnych wyniosła w I półroczu 2006 r. 133,5 tys. ton i była o 9,6% wyższa niż w roku ubiegłym. Największy wzrost przetwórstwa zanotowano w przypadku ryb morskich świeżych (o 226%) oraz ryb wędzonych (41%). Na wysokim poziomie utrzymuje się również produkcja konserw ze śledzi, przy spadku produkcji przetworów z makreli oraz sardynek i szprotów. Obecnie produkcja ryb i przetworów rybnych znajduje się w sezonowym dołku związanym ze spadkiem spożycia wśród krajowych konsumentów. Tradycyjnie szybki wzrost rozpocznie się w październiku.

Eksport ryb i przetworów rybnych wyniósł w I półroczu 2006 r. 118,3 tys. ton o wartości 1 142 mln zł, tj. o 56 i 31% więcej niż przed rokiem. Spośród głównych gatunków ryb w dalszym ciągu najdynamiczniej rośnie sprzedaż wędzonych łososi (+43,7%) oraz szprotów (+42,2%), śledzi (+21,7%) i dorszy (+7,2%). Z ryb, które mają mniejsze znaczenie na uwagę zasługują ponad 5-krotny wzrost wywozu makreli, a z produktów nie spożywczych 13-krotny wzrost eksportu odpadów rybnych. Prawie w całości sprzedaż realizowana jest w krajach Unii Europejskiej (82% ilości i 91% wartości obrotów). Importujemy natomiast surowce dla przetwórstwa: mrożone mięso i filety (44%) ryby mrożone (22%) oraz ryby świeże (17,0%). Najwięcej sprowadzamy śledzi (26% – wzrost wolumenu o 25%), łososi (14% – wzrost o 56%) oraz makreli (11% – wzrost o 18%) i mintajów (9% – wzrost o 9%). Ogólnie w I półroczu br. import wy-

niósł 163,6 tys. ton ryb i przetworów za kwotę 1 258 mln zł, tj. o 19 i 38% więcej niż w roku ubiegłym. Najwięcej ryb kupiliśmy w Norwegii (26%), Danii (11%), Chinach (9%) i Wietnamie (8%). W przypadku tego ostatniego kraju odnotowano ponad 10-krotny wzrost importu, na skutek wzrostu popularności wśród konsumentów pangii (kosztem filetów z morskiczka – spadek importu o 51%). Średnia cena transakcyjna w ciągu sześciu miesięcy br. wyniosła po stronie eksportu 9,66 zł/kg, a w imporcie 7,69 zł/kg. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego oznacza to odpowiednio spadek o 16,3% oraz wzrost o 14,5%.

Znaczny wzrost cen zakupu ryb na rynkach światowych wymusza podwyżki na krajowych producentach. W czerwcu wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego wyniósł 101,5%. Mniejsza podaż filetów z morskiczka spowodowała, że ich ceny wzrosły w zbycie w ciągu dwóch miesięcy o 4,6% (czerwiec-lipiec), a w ujęciu rocznym o 12,9%. Jeszcze bardziej w ciągu roku podrożały świeże pstrągi (o 17,3%). Ceny zbytu pozostałych ryb notowanych przez GUS są stabilne. W obrocie detalicznym średnie ceny ryb i przetworów rybnych wzrosły w lipcu o 0,14%, od początku roku o 0,86%, a w stosunku do lipca roku ubiegłego o 1,88%. W ciągu roku asortymentem, który zdrożał najbardziej były ryby wędzone – o 5,3% (w tym makrele o 11,6% i szproty o 6,9%) oraz konserwy – 3,2%. W dalszym ciągu taniej natomiast owoce morza.

Spożycie ryb i przetworów rybnych wzrosło w I kwartale 2006 r. o 3,2% i wyniosło 1,28 kg/osobę (w wadze produktu). Najwięcej spożywamy ryb morskich (świeżych, mrożonych i chłodzonych), które stanowią 51,5% całkowitej konsumpcji (wzrost spożycia w stosunku do okresu z 2005 r. o 6,5%). Natomiast największy wzrost spożycia zanotowano w przypadku ryb słodkowodnych (o 16,7%), jednak mają one niewielki udział w naszej diecie (ok. 5,5%).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki			
	Szprot	Śledź	Dorsz	Plaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś atlantycki	Pstrąg tęczowy	
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425	
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295	
2005 VIII	78	2 358	100	776	489	3 801	2 515	74	2	
IX	451	2 311	1 589	892	445	5 688	4 240	183	8	
X	852	2 126	1 799	656	299	5 732	4 325	648	23	
XI	1 542	1 544	2 035	572	139	5 832	5 175	1 726	0	
XII	1 706	550	2 176	346	78	4 856	4 007	8 023	7	
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16	
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12	
III	13 167	868	1 514	890	10	16 449	20 142	2 272	0	
IV	12 576	2 195	1 409	530	276	16 986	27 822	2 892	0	
V	8 266	1 180	1 610	690	220	11 966	11 108	2 042	0	
VI	1 318	1 933	1 257	805	344	5 657	366	0	0	
VII	179	1 504	79	730	365	2 857	384	0	0	
VIII	394	2 284	34	590	381	3 683	1 505	0	0	
Wskaźnik zmian (%)										
VIII 2006 VIII 2005	505,1	96,9	34,0	76,0	77,9	96,9	59,2	-	-	
I-VIII 2006 I-VIII 2005	68,1	76,3	173,1	78,7	71,2	75,7	74,3	88,3	2,2	

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	244 222
2005 VII	180	4 547	2 484	7 076	4 893	690	423	14 287
VIII	315	2 173	3 210	7 932	5 978	647	468	13 630
IX	501	9 350	4 354	9 418	6 567	942	669	23 623
X	717	8 524	5 415	10 536	7 526	942	478	25 192
XI	686	8 186	7 906	11 886	8 871	900	486	28 664
XII	590	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 499
2006 I	434	4 895	5 310	9 897	6 678	873	563	20 536
II	543	4 958	5 500	12 139	8 373	1 101	631	23 140
III	839	9 088	5 849	13 161	9 291	926	716	28 937
IV	847	7 657	4 706	10 195	6 883	782	487	23 405
V	765	6 151	3 947	8 788	5 490	808	607	19 651
VI	577	4 953	3 591	8 674	5 856	605	450	17 795
VII	432	4 002	2 871	7 441	5 340	568	415	14 746
Wskaźnik zmian (%)								
VII 2006 VII 2005	240,0	88,0	115,6	105,2	109,1	82,3	98,1	103,2
I-VII 2006 I-VII 2005	227,5	108,4	138,1	114,9	118,8	75,9	90,6	118,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej

^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję, której wartość wyniosła 14,8 tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2005 I-XII	159,45	60,26	32,76	21,95	13,25	313,17	135,02	73,80	31,59	40,75
2005 VII	10,20	4,01	2,29	1,43	0,95	20,70	7,27	5,18	2,72	2,89
VIII	11,72	4,72	1,64	1,49	1,10	24,78	10,99	4,86	3,30	3,01
IX	12,51	5,26	2,22	1,88	1,13	25,39	10,45	6,09	2,31	3,87
X	14,90	5,74	3,21	2,24	0,93	29,86	13,29	6,54	2,88	4,24
XI	18,49	8,51	3,28	2,78	1,04	37,92	18,89	6,67	4,34	5,20
XII	15,99	7,00	2,32	3,15	0,74	37,69	18,81	6,19	3,11	6,31
2006 ^b I	14,85	4,87	4,07	1,78	0,83	28,25	11,82	7,53	2,43	4,35
II	16,47	6,30	3,22	1,84	1,35	33,87	15,36	8,26	2,94	5,57
III	22,72	6,69	4,07	2,43	1,97	35,70	16,59	8,86	2,66	5,22
IV	27,31	5,12	3,27	2,16	1,26	22,91	10,40	3,29	1,90	5,01
V	20,22	5,04	3,12	1,97	1,20	23,01	9,61	3,79	2,61	4,70
VI	13,64	5,18	2,17	1,93	1,04	21,05	8,12	5,06	2,07	3,50
VII	10,41	4,65	1,94	1,13	0,70	17,08	7,47	2,73	2,34	3,37
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	102,1	116,0	84,7	79,0	73,7	82,5	102,8	52,7	86,0	116,6
<u>I-VII 2006</u> <u>I-VII 2005</u>	146,3	130,3	108,8	127,2	100,4	115,4	126,8	91,0	108,4	175,2

^a bez eksportu z burt statków, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makrela			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 VII	4,69	5,39	4,33	3,53	-	6,29	11,25	6,64	9,96	7,36
VIII	4,22	5,31	4,36	3,54	4,36	6,34	7,81	7,08	12,67	8,26
IX	4,07	4,99	3,94	4,55	4,59	6,19	8,30	7,07	13,83	7,66
X	4,22	4,83	3,89	4,58	6,76	5,97	6,25	7,19	13,72	8,04
XI	4,70	4,55	4,77	5,04	4,67	5,84	8,34	7,28	13,94	7,92
XII	4,55	4,29	4,99	3,01	5,30	6,04	8,00	7,77	14,62	8,39
2006 ^a I	4,10	3,85	4,56	5,09	4,73	6,10	6,96	7,41	13,68	7,26
II	4,06	3,89	4,85	5,40	4,63	5,77	6,40	7,27	12,71	7,73
III	4,10	3,49	4,80	5,50	4,53	6,10	6,92	7,23	14,73	7,72
IV	3,87	3,03	4,75	5,45	5,92	6,08	7,95	7,39	15,65	7,04
V	4,10	2,84	5,24	4,82	2,59	5,77	7,79	7,41	19,26	6,73
VI	3,87	3,02	4,54	5,35	2,78	5,58	7,94	7,23	21,63	7,10
VII	4,47	2,70	4,85	5,19	-	5,91	9,53	7,60	18,22	7,44
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	95,3	50,1	112,0	147,0	-	94,0	84,7	114,5	182,9	101,1

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone	Filety z flądry
	Niemcy	W. Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 VII	8,00	18,75	17,75	17,06	36,06	30,87	49,34	10,33
VIII	7,93	19,37	17,65	17,34	38,41	30,90	44,80	10,13
IX	7,53	17,70	18,43	18,88	36,11	30,88	39,00	10,05
X	7,48	16,64	17,51	18,09	34,23	31,85	35,00	9,95
XI	7,77	18,21	16,81	18,42	35,50	32,59	40,33	10,25
XII	7,27	16,61	23,92	18,83	34,46	31,71	35,42	9,55
2006 ^a I	7,41	17,85	16,36	17,74	33,83	32,11	36,03	10,36
II	7,09	16,97	15,38	17,12	33,18	31,77	36,89	10,31
III	7,50	17,28	15,11	17,02	34,17	32,66	34,48	10,55
IV	7,86	17,82	15,67	17,96	34,90	33,58	39,96	10,57
V	7,62	17,78	16,86	18,99	37,44	33,93	34,24	11,01
VI	8,15	18,08	17,12	19,83	40,69	34,81	34,25	11,34
VII	7,38	19,74	17,81	18,14	46,82	35,09	39,55	11,87
Wskaźnik zmian (%)								
VII 2006 VII 2005	92,2	105,3	100,3	106,3	129,8	113,7	80,2	114,9

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 VIII	8,76	-	7,71	51%	8,91	68%	7,85	59%	5,92	70%	7,40	70%
IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
XI	8,38	-	8,14	53%	9,26	71%	7,87	60%	6,02	71%	7,48	70%
XII	7,55	-	8,34	54%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	68%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	57%	9,24	70%	7,88	60%	5,87	68%	7,40	69%
II	8,10	-	8,70	56%	9,27	70%	7,83	59%	5,92	69%	7,32	68%
III	8,17	-	8,73	56%	9,22	69%	7,77	59%	5,88	69%	7,19	67%
IV	8,26	-	8,93	58%	9,32	70%	7,80	59%	5,89	69%	7,07	66%
V	8,46	-	9,09	58%	9,38	71%	7,67	58%	5,95	69%	7,14	67%
VI	8,75	-	9,17	58%	9,72	73%	7,79	59%	5,96	70%	7,20	67%
VII	8,77	-	9,17	58%	9,81	74%	7,79	59%	5,93	69%	7,21	67%
VIII	8,83	-	9,23	58%	9,82	74%	7,88	60%	5,94	70%	7,22	67%
Wskaźnik zmian (%)												
VIII 2006 VIII 2005	100,8	x	119,7	x	110,2	x	100,4	x	100,3	x	97,6	x
I-VIII 2006 I-VIII 2005	99,0	x	112,7	x	108,3	x	99,7	x	101,8	x	98,4	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny pierwszej sprzedaży ryb na Aukcji Rybnej w Ustce (zł/kg)

Miesiące	Dorsz (4) ^a	Dorsz (5) ^a	Flądra (25-27 cm)	Flądra (>27 cm)	Wątroba dorszowa	Łosoś bałtycki
2005 I	6,76	6,37	1,53	1,88	6,80	-
II	6,23	6,09	1,30	1,33	7,36	12,00
III	6,43	6,25	1,03	1,11	8,05	10,50
IV	6,18	6,12	-	1,20	8,20	9,87
XI	6,34	6,13	1,53	1,78	9,73	-
XII	6,43	6,26	1,70	1,91	10,28	-
2006 I	6,01	5,79	1,56	1,78	10,35	13,28
II	5,84	5,55	1,57	1,73	10,08	13,35
III	6,05	5,70	1,40	1,60	6,65	15,17
IV	6,06	5,90	-	1,69	5,63	16,38
V	6,04	5,77	-	1,63	4,58	19,71
VI	5,63	5,20	-	1,66	3,48	22,60
IX	5,93	5,53	-	-	4,63	23,88

^a wielkość dorszy: 1 – największy, 5 - najmniejszy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Aukcji.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Platy	Dorsz	Karp
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.	śledziowe	patroszony	świeży
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005VIII	13,03	13,22	57,10	6,73	12,20	13,13	12,25	19,94	10,60	11,53	-
IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
XI	13,11	13,19	57,10	6,88	12,74	13,39	12,50	20,12	10,73	11,63	11,79
XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15
2006I	13,19	13,22	56,40	7,01	13,32	13,42	12,60	19,82	10,69	11,68	11,22
II	13,23	13,25	56,60	7,01	13,45	13,48	12,65	19,88	10,69	11,56	11,21
III	13,28	13,19	56,20	7,07	13,49	13,45	12,65	19,94	10,66	11,69	11,27
IV	13,29	13,20	56,60	7,10	13,55	13,52	12,70	19,76	10,64	11,64	11,28
V	13,25	13,14	57,20	7,13	13,57	13,52	12,70	19,82	10,68	11,63	-
VI	13,30	13,12	57,70	7,14	13,60	13,48	12,70	19,88	10,66	11,66	-
VII	13,25	13,09	58,60	7,16	13,64	13,52	12,80	19,94	10,68	11,77	-
VIII	13,28	13,10	60,20	7,20	13,66	13,55	12,85	20,00	10,69	11,89	-
Wskaźnik zmian (%)											
VIII 2006 VIII 2005	101,9	99,1	105,4	107,0	112,0	103,2	104,9	100,3	100,8	103,1	x
I-VIII 2006 I-VIII 2005	101,6	99,8	101,1	106,3	111,8	105,2	106,8	100,7	102,0	102,6	97,7

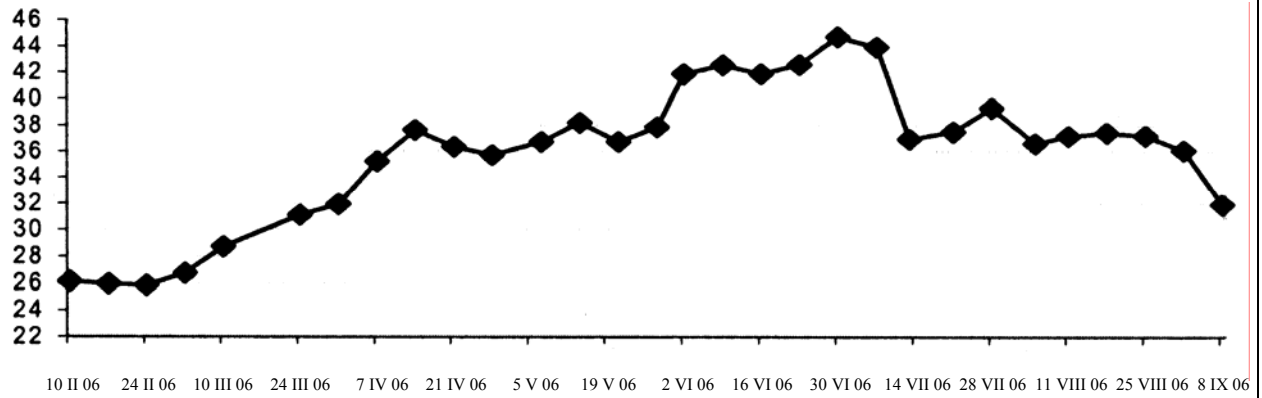
Źródło: Dane GUS.

Tab. 7. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)

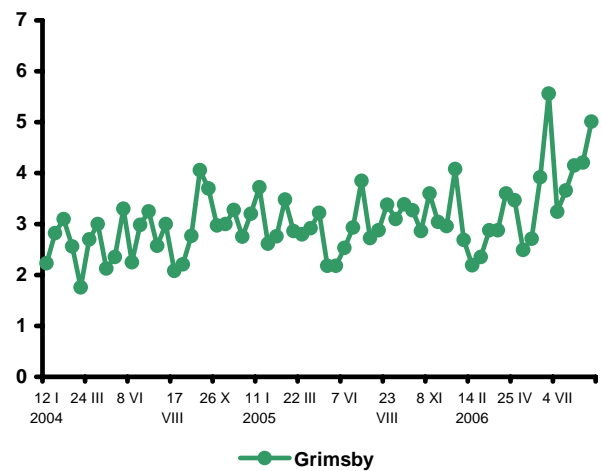
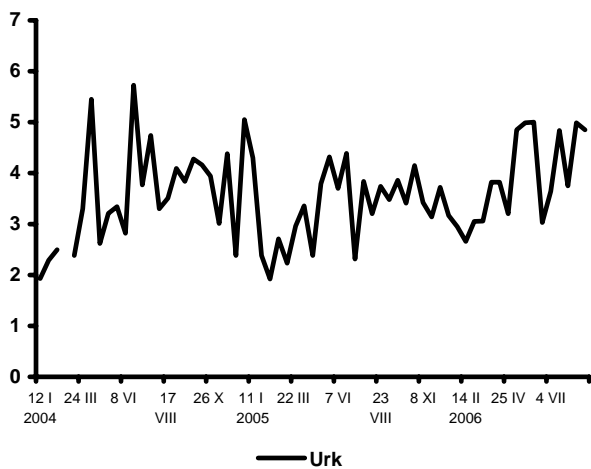
Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2005 I-III	1,24	0,62	0,22	0,16	0,18	0,06
IV-VI	0,92	0,45	0,19	0,10	0,07	0,11
2006 I-III	1,28	0,66	0,22	0,16	0,17	0,07
IV-VI	0,96	0,51	0,18	0,10	0,11	0,06
Wskaźnik zmian (%)						
I-VI 2006 I-VI 2005	103,7	109,3	97,6	100,0	112,0	76,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

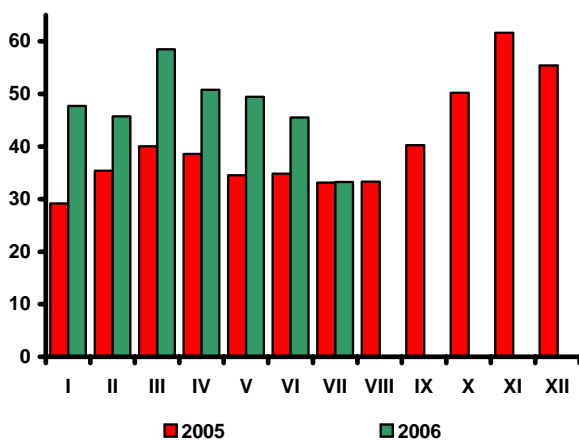
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych łososi w Norwegii (NOK/kg)

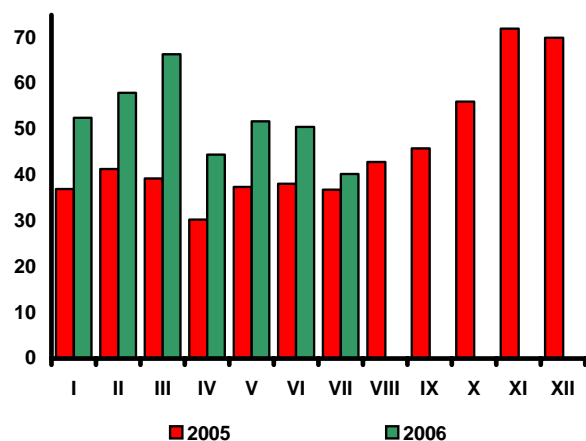
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W sierpniu 2006 r., w porównaniu z lipcem br., ceny towarów i usług konsumpcyjnych podniosły się o 0,3%, wobec 0,1% obniżki odpowiednio przed rokiem. O wzroście inflacji zdecydował głównie wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz cen związanych z transportem. W sierpniu br., po spadku w dwóch poprzednich miesiącach, łączne ceny żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 0,7%. Nastąpiła wysoka podwyżka cen cukru (o 5%). Istotnie, bo o 2,8% podrożały artykuły mięsne, w tym mięso drobiowe o 8,1%, wieprzowe o 3,7%, wołowe o 0,9%, a przetwory mięsne o 1,3%. Więcej, niż w lipcu należało zapłacić za warzywa, tłuszcze zwierzęce i jaja (po 0,5%) oraz mąkę (o 0,3%). Nieznacznie wzrosły ceny ryb i tłuszczów roślinnych (po 0,1%). Ceny pieczywa nie wykazywały zmian. Potaniały natomiast owoce (o 5,1%) oraz artykuły mleczarskie (o 0,1%).

W okresie grudzień 2005 r. – sierpień 2006 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,4%, podczas gdy w analogicznym okresie przed rokiem odnotowano ich spadek o 2,5%. Najbardziej, bo o 3,8% zwiększyły się ceny owoców, w tym zwłaszcza jabłek (o 37,5%), przy spadku cen owoców południowych (o 13%). O 3,2% podrożały artykuły z grupy: „cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze”, w tym cukier o 7,9%. Ceny mięsa i jego przetworów wzrosły o 1,8%, w tym drobiu o 8,7%, mięsa wołowego o 3,6%, wieprzowego o 2,6%, przy spadku cen wędlin o 0,3%. Wzrost cen ryb i przetworów rybnych wyniósł 1%, a pieczywa i produktów zbożowych oraz artykułów mleczarskich po 0,3%. Obniżyły się natomiast ceny warzyw (o 6,1%), jaj (o 5,1%) i tłuszczów (o 0,7%), w tym zwłaszcza tłuszczów wieprzowych (o 6,1%) i masła (o 1,3%), przy wzroście cen tłuszczów roślinnych (o 0,7%).

Średni poziom cen żywności w okresie styczeń-sierpień 2006 r. był o 0,2% niższy niż w analogicznym okresie przed rokiem. Tańsze niż rok wcześniej były zwłaszcza artykuły mięsne (o 5,0%) i tłuszcze (o 3%). W okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. za mięso drobiowe konsumenci płacili średnio o 15,4% mniej, a za mięso wieprzowe o 5,1% mniej niż w okresie styczeń-sierpień 2005 r. W porównywalnych okresach tłuszcze zwierzęce tkankowe potaniały o 12,5%, ma-

sto o 3,4%, a tłuszcze roślinne o 0,9%. Ceny artykułów mleczarskich oraz cukru i wyrobów cukierniczych zmalały po 0,6%, w tym cukru o 3%. Nieznacznej redukcji uległy ceny pieczywa i produktów zbożowych (o 0,3%). W okresie styczeń-sierpień 2006 r. droższe niż rok wcześniej były natomiast warzywa (o 12,3%), w tym zwłaszcza ziemniaki (o 53,1%) oraz owoce (o 6,1%). W grupie owoców podrożały głównie jabłka (o 25,5%), przy spadku cen owoców południowych (o 5,9%). Wzrósł także średni poziom cen jaj (o 3,3%) oraz ryb i przetworów rybnych (o 2%). Spadek cen artykułów mięsnych, nabiału i tłuszczów w okresie styczeń-sierpień 2006 r., w stosunku do analogicznego okresu 2005 r., był efektem znaczącego wzrostu produkcji i podaży tych wyrobów. W porównywalnych okresach w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, uboje trzody chlewnej i drobiu zwiększyły się odpowiednio o 16,2% i 12,5%, a produkcja tłuszczów wieprzowych wzrosła o 21%. Wzrost produkcji serów dojrzewających wyniósł 8,1%, twarogów – 2,7%, śmietany – 13,4%, a jogurtów (łącznie z jogurtami w postaci stałej) aż 35,7%.

Głównym czynnikiem stymulującym wzrost cen żywności w okresie pierwszych ośmiu miesięcy 2006 r. był rosnący popyt wewnętrzny i eksport. Wysoka dynamika płac nominalnych oraz rent i emerytur brutto, przy utrzymującej się na umiarkowanym poziomie inflacji wpłynęły na wzrost siły nabywczej dochodów ludności. Do poprawy sytuacji dochodowej przyczyniły się także pozytywne procesy na rynku pracy. W okresie styczeń-sierpień 2006 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była o 10,2% wyższa niż przed rokiem. Spodziewany dalszy wzrost wynagrodzeń, spadek stopy bezrobocia i zwiększenie zatrudnienia wskazują na możliwość utrzymania się wzrostowych tendencji popytu, w tym zwłaszcza na mięso i jego przetwory, artykuły mleczarskie i masło. Jednocześnie w związku ze spodziewanym zmniejszeniem podaży i wzrostem cen produktów przetwórstwa zbóż oraz warzyw i ziemniaków należy się liczyć ze spadkiem popytu na rynkach tych produktów.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2006 roku

Wyszczególnienie	VIII 2006			I-VIII 2006
	VII 2006=100	XII 2005=100	VIII 2005=100	I-VIII 2005=100
OGÓŁEM	100,3	101,3	101,6	100,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,7	100,4	101,8	99,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,4	101,1	101,4	101,7
Odzież i obuwie	98,5	93,0	92,8	93,1
Mieszkanie	100,2	102,9	104,0	103,8
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	103,5	104,9	104,6
W tym nośniki energii	100,3	104,8	107,0	106,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	100,0	100,2	100,1
Zdrowie	100,1	100,6	101,1	101,4
Transport	101,2	104,0	102,2	102,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	102,5	108,1	104,9	105,1
Łączność	100,1	101,9	100,3	98,7
Rekreacja i kultura	100,2	102,9	100,5	98,5
Edukacja	100,0	100,3	101,7	101,7
Restauracje i hotele	100,2	101,2	101,6	101,6
Inne towary i usługi	100,0	100,4	100,5	100,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w sierpniu 2006 roku

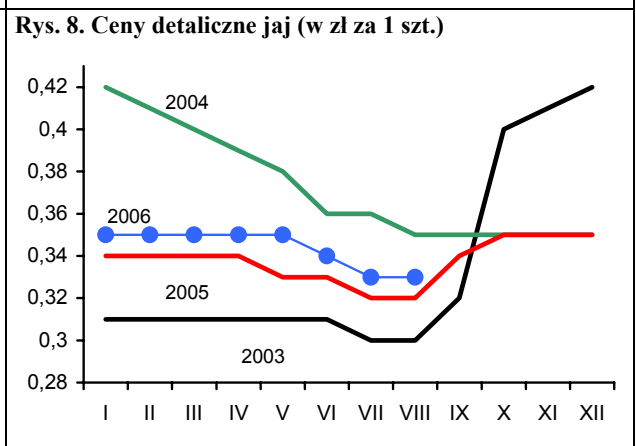
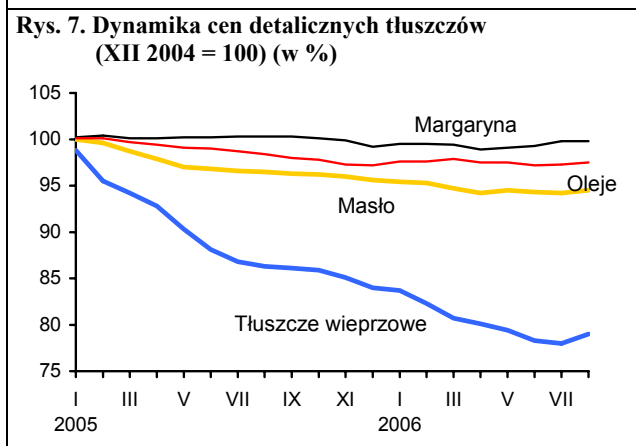
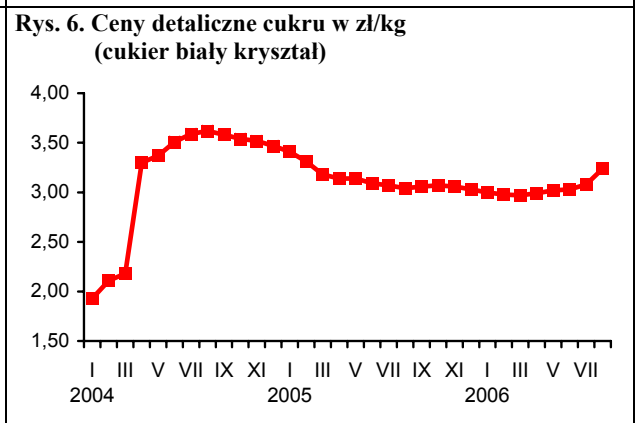
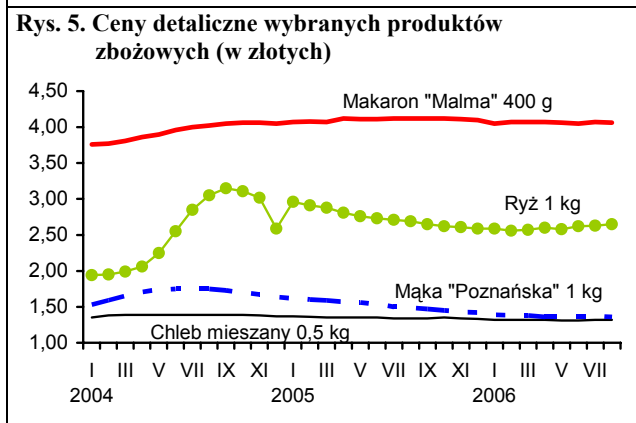
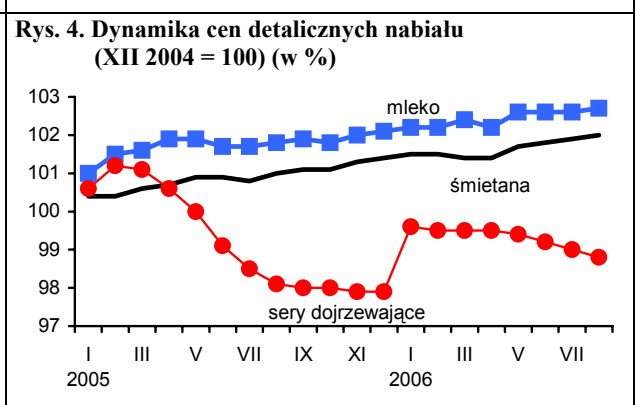
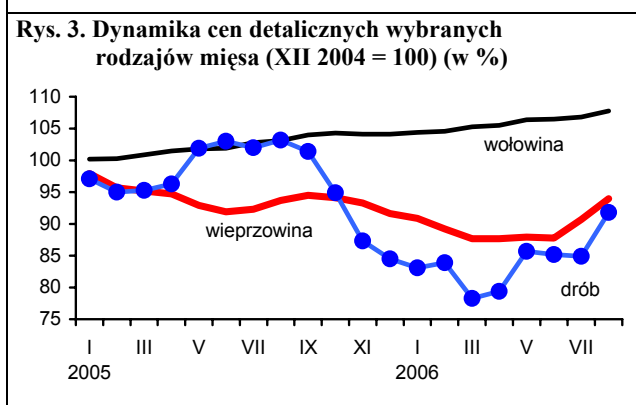
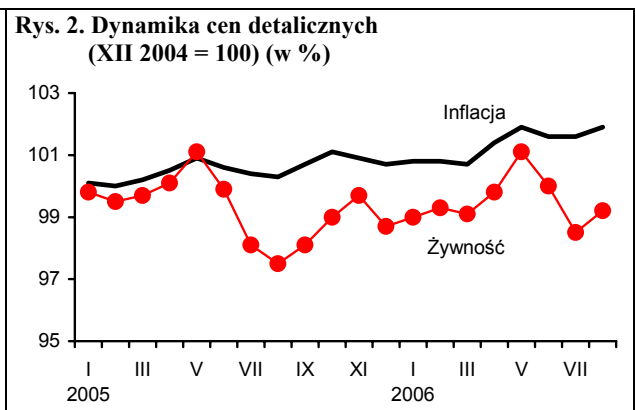
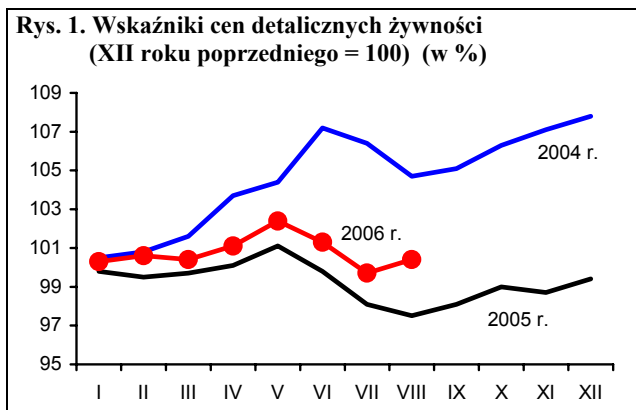
Wyszczególnienie	VIII 2006			I-VIII 2006
	VII 2006=100	VIII 2005=100	XII 2005=100	I-VIII 2005 =100
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,3	101,6	100,4	100,8
Żywność	100,7	101,8	100,4	99,9
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	100,2	100,3	99,7
Pieczywo	100,0	100,4	100,2	99,9
Ryż	100,8	102,9	102,6	100,9
Makarony	100,1	100,3	100,5	100,0
Mięso i przetwory	102,8	97,7	101,8	95,0
Mięso wieprzowe	103,7	100,4	102,6	94,9
Mięso wołowe	100,9	104,6	103,6	104,3
Drób	108,1	88,8	108,7	84,6
Przetwory mięsne i wędliny	101,3	99,3	99,8	97,6
Ryby	100,1	101,8	101,0	102,0
Mleko, sery i jaja	99,8	100,3	99,5	99,9
Artykuły mleczarskie	99,9	99,9	100,3	99,4
Mleko	100,1	100,7	100,4	100,7
Sery twarogowe	99,1	98,5	100,2	98,5
Sery dojrzewające i topione	99,8	99,2	99,5	97,9
Jaja	99,5	103,0	94,9	103,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,3	98,2	99,3	97,0
Masło	100,3	97,8	98,7	96,6
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,3	91,4	93,9	87,5
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,0	99,5	100,5	99,2
Oleje roślinne	100,2	99,1	100,3	98,2
Owoce	94,9	108,9	103,8	106,1
Jabłka	86,9	137,5	154,1	125,5
Owoce cytrusowe	102,4	101,5	111,6	96,6
Banany	92,1	81,6	78,1	93,2
Warzywa	100,5	122,5	93,9	112,3
Ziemniaki	119,5	173,4	165,4	153,1
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	101,9	103,0	103,2	99,4
Cukier	105,0	107,3	107,9	97,0
Napoje bezalkoholowe	100,2	101,4	101,2	101,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		W złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62	2,61	2,60
	b	2,59	2,56	2,57	2,60	2,58	2,62	2,63	2,65				
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34	1,33
	b	1,32	1,32	1,32	1,32	1,31	1,31	1,32	1,32				
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12	4,11	4,10
	b	4,05	4,07	4,07	4,07	4,06	4,05	4,07	4,06				
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45	1,43	1,42
	b	1,39	1,38	1,38	1,36	1,36	1,37	1,37	1,36				
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74	16,65	16,72
	b	16,95	16,96	17,05	17,05	17,13	17,13	17,15	17,27				
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25	21,23	21,17
	b	21,30	21,38	21,49	21,55	21,83	21,87	22,10	22,24				
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56	13,44	13,07
	b	12,93	12,61	12,29	12,46	12,53	12,45	13,05	13,74				
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34	4,76	4,63
	b	4,53	4,71	4,27	4,51	5,25	5,17	5,19	5,91				
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84	19,80	19,67
	b	19,79	19,64	19,47	19,12	19,19	19,22	19,46	19,86				
Kielbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11	9,08	9,00
	b	8,89	8,70	8,52	8,57	8,52	8,63	8,72	8,93				
Dorsz odgłowiony – 1 kg	a	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61	11,63	11,65
	b	11,68	11,56	11,69	11,64	11,63	11,66	11,77	11,89				
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44	2,45	2,45
	b	2,44	2,43	2,43	2,41	2,42	2,41	2,41	2,41				
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,95	0,94
	b	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,96				
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42	9,42	9,41
	b	9,42	9,43	9,43	9,42	9,46	9,49	9,49	9,51				
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89	15,90	15,88
	b	15,95	15,90	15,89	15,96	15,74	15,84	15,74	15,68				
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40	4,39	4,40
	b	4,36	4,36	4,37	4,35	4,38	4,41	4,41	4,39				
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,34	0,33	0,33				
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12	3,11	3,10
	b	3,06	3,06	3,03	3,01	3,02	3,03	3,04	3,04				
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22	1,22	1,22
	b	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,23	1,22				
Olej rzepakowy – 1l	a	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67	4,63	4,64
	b	4,65	4,67	4,69	4,68	4,69	4,67	4,69	4,69				
Ślonina – 1 kg	a	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03	4,00	3,92
	b	3,94	3,81	3,73	3,67	3,61	3,53	3,48	3,56				
Smalec – 250 g	a	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28	1,26	1,23
	b	1,22	1,20	1,18	1,17	1,16	1,14	1,14	1,13				
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07	3,06	3,03
	b	3,00	2,98	2,97	2,99	3,02	3,003	3,08	3,24				
Jabłka – 1 kg	a	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09	2,08	2,10
	b	2,13	2,19	2,29	2,39	2,75	3,25	3,83	3,31				

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

W 2006 r. na rynku środków produkcji dominują tendencje wzrostowe. Średni wzrost cen od grudnia ubiegłego roku do września 2006 r. wyniósł 1,8%. Wpłynęły na to znaczne podwyżki cen na rynku materiałów budowlanych i na rynku maszyn rolniczych. Na pozostałych rynkach wzrost cen był znacznie mniejszy, przy selektywnym ożywieniu popytu na określone środki produkcji.

Zużycie nawozów mineralnych pod zbiory 2006 r. (wg wstępnych szacunków GUS), wyniosło 100,8 kg NPK/ha użytków rolnych i było o 1,6 kg niższe niż w roku ubiegłym. Zużycie nawozów wapniowych wyniosło 92,7 kg CaO/ha i było o 1,2 kg wyższe niż w 2005 r. Po raz pierwszy od 9 lat wystąpił, mimo wzrostu cen, wzrost nawożenia wapnem. Przewiduje się wzrost poziomu nawożenia pod zbiory 2007 r. do ok. 103 kg NPK oraz ok. 95 kg CaO na 1 ha użytków rolnych.

Ceny nawozów mineralnych od grudnia 2005 r. do końca sierpnia 2006 r. wzrosły o 1,4%. Najbardziej podrożały nawozy wapniowe o 23,7%, nawozy azotowe o 4,0% i superfosfat prosty o 4,7%. Wraz ze wzrostem cen zbóż znacznie poprawiły się relacje cen nawozów do cen zbóż. W sierpniu 2006 r. na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć tylko 4,84 kg równowartości pszenicy, co jest relacją najkorzystniejszą od trzech lat. Najdroższymi relatywnie nawozami były: superfosfat prosty (6,57 kg pszenicy) i saletrzak (5,69 kg pszenicy). Najtańszymi były: sól potasowa (3,37 kg), fosforan amonu (3,98 kg) i polifoska (4,43 kg pszenicy).

Zużycie środków ochrony roślin w minionym sezonie znacznie wzrosło i w przeliczeniu na substancję aktywną na 1 ha gruntów ornych i sadów wyniosło 1,28 kg substancji aktywnej. W sierpniu br. ceny środków ochrony roślin były wyższe o 0,6% niż w grudniu 2005 r. Najbardziej podrożały preparaty chwastobójcze i owadobójcze. Środki grzybobójcze nieznacznie staniały.

Zużycie paliw stałych w rolnictwie, w 2006. zmniejszyło się o 1,3%, wzrosło natomiast zużycie paliw gazowych (o 0,8%), a zu-

życie paliw ciekłych pozostało na tym samym poziomie. W strukturze paliw stałych dominuje węgiel kamienny (67,0%). Udział drewna wyniósł 24%, a koksu opałowego 4,0%. W 2006 r. najbardziej podrożał gaz ziemny wysokometanowy (ok. 13%), olej opałowy (o 10,2%) oraz benzyna „Euro 95” (o 12,0%). Podwyżka oleju napędowego była niższa i wyniosła 5,5%. Ceny pozostałych nośników energii były stabilne lub nieznacznie staniały. Średni wzrost cen nośników energii od początku roku wyniósł 0,9%. Natomiast w okresie od sierpnia 2005 do sierpnia 2006 r. cena 1 gigadżula (GJ) energii w nośnikach energii stosowanych w rolnictwie wzrosła o 7,0%.

Na rynku materiałów budowlanych w sierpniu 2006 r. ceny wzrosły średnio o 1,5% pod wpływem wysokiego popytu na wiele materiałów budowlanych szczególnie asortymentów o coraz wyższej jakości. Od początku roku średni wzrost cen wyniósł 3,3%. Do materiałów budowlanych o najwyższej dynamice wzrostu cen należały: wyroby metalowe (wzrost cen o 9,0%), tynki (o 6,7%), blachy dachowe (o 5,8%), cement, cegła i wyroby z drewna, jak okna i drzwi (o 4,0%). Staniały wyroby z PCV, płyty wiórowe i tarcica. Ceny wielu materiałów budowlanych od dłuższego czasu utrzymują się na tym samym poziomie.

Zmniejszył się popyt na ciągniki, pługi i sadzarki. Zwiększyły się natomiast dostawy kultywatorów, rozsiewaczy nawozów mineralnych, siewników oraz pras zbierających. Od początku roku średni wzrost cen wyniósł 2,9%. Gasnącą tendencję wzrostu cen zaobserwujemy głównie najdroższymi maszynami, do których zaliczamy głównie kombajny zbożowe, ziemniaczane i ciągników o mocy 59-75 kW., a także obniżki cen: schładzarek do mleka 500 l i 1000 l, agregatów uprawowych, glebogryzarek, opryskiwaczy, rozsiewaczy nawozów mineralnych, sadzarek i innych. Znaczny wzrost cen produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego wpłynął na poprawę wzajemnych relacji cen maszyn rolniczych.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w 2006	
		VIII 2005	XII 2005	VIII 2006	VIII 2006 VII 2006	VIII 2006 XII 2005	VIII 2006 VIII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	69,96	67,48	69,84	99,5	103,5	99,8	5,69	5,84
Saletra amonowa 34%N	„	75,64	74,36	78,16	98,6	105,1	103,3	5,25	5,38
Mocznik 46%N	„	95,80	93,92	97,16	99,8	103,5	101,4	4,82	4,95
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	56,12	54,96	57,56	100,8	104,7	102,6	6,57	6,74
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	86,36	84,96	83,56	101,2	98,4	96,8	4,77	4,89
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	109,88	109,64	111,60	100,2	101,8	101,6	3,98	4,08
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	90,04	89,08	88,52	99,9	99,4	98,3	3,37	3,46
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	105,64	105,44	108,80	100,6	103,2	103,0	4,43	4,55
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	104,76	109,80	102,28	100,7	93,2	97,6	4,67	4,79
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	47,02	45,19	55,91	102,3	123,7	118,9	2,13	2,18

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VIII 2005	XII 2005	VIII 2006	VIII 2006 VII 2006	VIII 2006 XII 2005	VIII 2006 VIII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	61,39	60,41	58,77	100,0	97,3	95,7	13,41	13,76
Nurelle D 550 FC	100 ml	42,98	42,79	43,44	100,2	101,5	101,1	4,91	10,17
Karate Zeon O50 CS	100 ml	19,99	19,86	20,25	100,0	102,0	101,3	4,62	4,74
Decis 2,5 EC	250 ml	24,24	24,23	24,91	100,3	102,8	102,9	5,68	5,83
Dithane M-45	1 kg	23,28	23,16	22,22	99,8	95,9	95,5	5,07	5,20
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,39	28,26	28,32	100,5	99,8	99,8	6,46	6,63
Bravo	1 l	42,79	42,70	42,54	99,9	99,4	99,4	9,71	9,96
Nimrod 250 EC	1 l	96,37	97,10	99,35	100,0	102,3	103,1	22,67	23,27
Roundup	1 l	23,04	22,99	23,37	100,0	101,7	101,4	5,33	5,47
Granstar	8 g	17,89	17,90	17,90	100,1	100,0	100,1	4,08	4,19
Fusilade Forte	1 l	112,31	112,20	113,65	100,1	101,3	101,2	25,94	26,62
Chwastox extra	1 l	14,17	14,20	14,43	100,2	101,6	101,8	3,29	3,38
Reglane 200 SL	1 l	77,79	77,49	76,67	99,9	98,9	98,6	17,50	17,96
Ziarno zatrute fosforem cynku, 1AB	1 kg	19,00	19,03	19,79	99,8	104,0	104,2	4,52	4,63

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VIII 2005	XII 2005	VIII 2006	VIII 2006 VII I2006	VIII 2006 XII 2005	VIII 2006 VIII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	479,48	497,46	501,47	101,4	100,8	104,6	114,44	117,44
Koks opałowy	t	916,07	828,01	702,18	98,5	84,8	76,7	160,24	164,41
Benzyna „Euro Super” 95	l l	4,27	3,93	4,40	101,9	112,0	103,0	1,00	1,03
Olej napędowy	l l	3,85	3,82	4,03	100,8	105,5	104,7	0,92	0,94
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,52	2,46	2,71	99,6	110,2	107,5	0,62	0,63
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,81	2,20	2,04	106,3	92,7	112,7	0,47	0,48
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,19	11,29	11,39	100,0	100,9	101,8	2,60	2,67
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,90	20,86	20,84	100,0	99,9	99,7	4,76	4,88
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,54	10,68	10,88	103,0	101,9	103,2	2,48	2,55
Płyn do chłodziw „Pettygo”	l l	9,89	10,13	10,25	100,3	101,2	103,6	2,34	2,40
Energia elektryczna	10 kWh	4,20	4,24	4,24	100,0	100,0	101,0	0,97	0,99

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VIII 2005	XII 2005	VIII 2006	VIII 2006 VII I2006	VIII 2006 XII 2005	VIII 2006 VIII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	17,96	17,58	18,34	101,2	104,3	102,1	4,19	4,30
Wapno	1 t	412,56	412,55	422,18	100,3	102,3	102,3	96,34	98,87
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	141,75	137,05	142,18	100,4	103,7	100,3	32,45	33,30
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3013,84	2902,24	3027,96	103,5	104,3	100,5	691,00	709,12
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	10,35	10,05	10,47	104,8	104,2	101,2	2,39	2,45
Dwuteownik gruby	1 t	3149,23	3154,16	3438,01	104,6	109,0	109,2	784,58	805,15
Blacha dachowa	1 m ²	29,34	28,30	29,94	103,6	105,8	102,0	6,83	7,01
Tynk „Atlas”	25 kg	41,64	42,25	45,09	100,6	106,7	108,3	10,29	10,56
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,73	0,72	0,75	101,4	104,2	102,7	0,17	0,18
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	740,62	730,82	698,77	99,8	95,6	94,4	159,46	163,65
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	540,35	541,42	536,01	100,3	99,0	99,2	122,32	125,53
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,93	26,05	25,80	100,0	99,0	99,5	5,89	6,04
Okno drewniane szklane	1 szt.	1169,54	1172,61	1218,05	100,0	103,9	104,1	277,97	285,26
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	943,49	978,56	1018,68	100,0	104,1	108,0	232,47	238,57

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VIII 2005	XII 2005	VIII 2006	VIII 2006 VII 2006	VIII 2006 XII 2005	VIII 2006 VIII 2005	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	379510,17	376733,75	322447,86	93,5	85,6	85,0	735,85	735,15
Kombajn do ziemniaków	48224,44	48812,04	50569,63	100,8	103,6	104,9	115,40	118,43
Samochód Lublin	61078,32	61363,24	63375,90	100,0	103,3	103,8	144,63	148,42
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	16710,89	16998,16	17496,62	99,6	102,9	104,7	39,93	40,98
Siewnik zbożowy 25 redlic	12786,56	12914,89	13289,29	100,6	102,9	103,9	30,33	31,12
Ciągnik „Ursus” 5314	71932,86	71711,89	98061,82	100,2	136,7	136,3	223,78	229,65
Ciągnik 90 kW	149140,09	148998,92	153746,53	99,7	103,2	103,1	350,86	360,06
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	22056,80	22683,99	23306,63	99,2	102,7	105,7	53,19	54,58
Kopaczka elewatorowa	9784,39	9951,72	10508,97	101,1	105,6	107,4	23,98	24,61
Agregat uprawowy do siewnika	12859,97	13037,23	12504,43	100,3	95,9	97,2	28,54	29,28
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5587,76	5696,86	6014,68	100,6	105,6	107,6	13,73	14,09
Glebogryzarka	4714,94	4785,55	4775,27	101,4	99,8	101,3	10,90	11,18
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	32710,07	32880,85	33742,08	100,3	102,6	103,2	77,00	79,02
Opryskiwacz 300 l	2664,45	2674,11	2600,34	99,4	97,2	97,6	5,93	6,09
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4448,46	4525,67	4533,72	100,0	100,2	101,9	10,35	10,62
Rozsiewacz nawozów	1436,86	1473,26	1380,84	100,7	93,7	96,1	3,15	3,23
Sadzarka 2 rzędowa	2468,32	2581,36	2605,13	100,3	100,9	105,5	5,95	6,10
Plug 3 skibowy	3422,30	3331,36	3657,47	100,6	109,8	106,9	8,35	8,57
Kultywator 14-18 zębony	1343,81	1379,47	1465,38	103,2	106,2	109,1	3,34	3,43
Dojarka 2 konwie ^a	7886,98	7943,79	8123,80	100,2	102,3	103,0	18,54	89,91
Dojarka z rurociągiem ^a	43710,16	42988,91	45790,83	96,6	106,5	104,8	104,50	506,82
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17449,77	17665,12	16946,95	99,1	95,9	97,1	38,67	187,57

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

Ustabilizował się popyt na usługi rolnicze. Liczba krów objętych oceną użyteczności mlecznej w sierpniu br. wyniosła 517 tys. sztuk i zmniejszyła się o 0,6% w porównaniu z lipcem br., była jednak o 0,4% wyższa w stosunku do sierpnia 2005 r. W pierwszym półroczu 2006 r. liczba zabiegów unasienniania krów wyniosła 864 tys. sztuk, a inseminacji loch 626 tys. sztuk i była odpowiednio o 0,2 i 6,8% większa niż w analogicznym półroczu 2005 r. Usługi inseminacyjne krów są najbardziej rozwinięte w zachodniej i środkowo-zachodniej Polsce, podobnie jak usługi oceny krów.

W czerwcu 2006 r. istniało 23,7 tys. zarejestrowanych przedsiębiorstw usługowych rolnictwa, o 4,2% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,6 tys.) i weterynaryjnych (8,2 tys.), a mniej licznie występowały zakłady usług zootechnicznych (3,0 tys.) i naprawcze maszyn (2 tys.). Między czerwcem 2005 r. a czerwcem br. liczba zakładów usług mechanizacyjnych wzrosła o 8,7%, zakładów naprawczych o 2,9% i placówek zootechnicznych o 7,6%, zaś o 1,8% zmniejszyła się liczba zakładów weterynaryjnych.

W sierpniu w porównaniu z lipcem br. ceny usług dla rolnictwa wzrosły się o 0,2%, a w porównaniu z sierpniem ubr. ceny usług wzrosły o 3,3% (przy inflacji 1,6%), w tym usług rolniczych o 5,5%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 2,1% (tab. 3). Podobnie w ośmiu miesiącach br., w porównaniu z tym samym okresem 2005 r., ceny usług zwiększyły się średnio o 3,7% (przy wskaźniku inflacji 0,8%), w tym ceny usług rolniczych o 6,4%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 2,0%. Wśród usług rolniczych ceny usług mechanizacyjnych wzrosły o 7,1% (w tym uprawowe o 7,1%, chemizacyjne o 3,9%, zbioru płodów o 7,7%), a w zakresie produkcji zwierzęcej o 4,2% (weterynaryjne o 6,3%, a inseminacyjne o 2,1%), zaś ceny usług robocizny przy pracach polowych zwiększyły się o 1,3%. W grupie po-

średnich usług dla rolnictwa najbardziej wzrosły ceny usług ubezpieczeniowych (o 6,5%), budowlano-remontowych (o 3,6%) i naprawczych (o 3,2%), zaś obniżyły się ceny usług transportowych (o 0,6%), a zwłaszcza bankowych (o 11,8%).

W sierpniu w porównaniu z lipcem br. poprawiły się relacje cen produktów rolnych i cen usług dla rolnictwa, osiągając wskaźnik 100,7. Natomiast bardzo korzystnie (przy wskaźniku 108,5) ukształtowały się te relacje wobec sierpnia ubr. – dotyczy to głównie relacji produktów roślinnych i usług mechanicznych (wskaźnik 116,1) oraz produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa (109,9), przy niekorzystnym wskaźniku relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych (93). Korzystnie kształtowały się relacje cenowe produktów rolnych i usług przy odniesieniu ośmiu miesięcy 2006 r. do tego samego okresu ubr. (101,1). Masa produktów rolnych odpowiadających cenie jednostki usługi kształtowała się zmiennie. Na przykład cena zbioru zielonek siewkarnią, w ciągu 1 godziny, w sierpniu 2005 r. odpowiadała cenie 222 l mleka, a w sierpniu 2006 r. – 242 l mleka; zaś za 1 godz. sprzętu zbóż kombajnem w sierpniu ubr. trzeba było zapłacić równowartość 6,6 dt pszenicy, a w sierpniu br. – 5,2 dt pszenicy. Cena względna pakietu usług (tab. 5), wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów, w sierpniu br. obniżyła się o 11% w porównaniu z sierpniem ubr. Natomiast w ośmiu miesiącach 2006 r. w porównaniu z tym samym okresem 2005 r. cena pakietu usług obniżyła się o 1,3%, przy tym zwiększyła się o 9,3 w przypadku usług wyrażonych w odpowiednikach produkcji zwierzęcej, natomiast obniżyła się o 6,6% w równoważnikach produkcji roślinnej.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Liczba krów ocenianych tys.	Średnia L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek mechanicznych	L. placówek usług naprawczych maszyn	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII		471	25,2	1 630	922	9 746	1 890	8 457	3 261
2004	I-XII		480	26,9	1 669	991	9 066	1 868	8 466	2 748
	IX		480	27,3	444	234	9 073	4 860	8 491	2 815
	XII		485	27,8	351	295	9 066	1 868	8 466	2 748
	I-XII		509	29,5	1697	1182	10 053	1 936	8 357	2 939
2005	VIII		515	29,8	x	x	x	x	x	x
	IX		516	29,9	475	271	9 981	1 930	8 352	2 884
	X		517	30,0	x	x	x	x	x	x
	XI		518	30,1	x	x	x	x	x	x
	XII		518	30,2	360	325	10 053	1 936	8 357	2 939
	I		519	30,4	x	x	x	x	x	x
2006	II		521	30,6	x	x	x	x	x	x
	III		523	30,6	397	301	10 156	1 949	8 254	2 980
	IV		525	30,7	x	x	x	x	x	x
	V		539	31,6	x	x	x	x	x	x
	VI		520	30,9	467	332	10 506	1 978	8 173	3 045
	VII		520	30,9	x	x	x	x	x	x
	VIII		517	30,8	x	x	x	x	x	x
	Wskaźnik zmian (%)									
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>			104,6	105,9	105,3	107,5	110,0	102,8	98,4	105,6
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>			105,1	106,4	96,3	108,5	108,7	102,9	98,2	107,6

^a dane w tej i następnym pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa	
2003	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4	
2004	I-XII		106,7	105,6	104,1	116,3	107,6	
2005	I-XII		90,9	89,9	83,5	97,4	91,5	
	VIII		99,6	99,4	98,0	101,0	99,7	
	IX		97,1	97,1	95,3	99,2	97,1	
	X		94,5	94,6	94,0	95,1	94,5	
	XI		98,7	98,7	100,6	96,3	98,7	
	XII		105,0	105,0	.	99,3	105,0	
2006	I		100,0	99,8	.	95,9	100,1	
	II		102,3	102,7	.	100,3	102,3	
	III		100,1	99,1	.	99,4	100,2	
	IV		100,2	99,9	102,5	99,3	100,3	
	V		100,4	100,1	100,5	100,0	100,5	
	VI		101,8	102,3	101,5	102,9	101,6	
	VII		98,8	99,1	95,8	103,0	98,7	
	VIII		100,7	103,7	98,8	99,1	101,9	
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>			108,5	106,3	116,1	93,0	109,9	
<u>I-VIII 2006</u> <u>I-VIII 2005</u>			101,1	98,5	105,4	91,0	102,7	

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2004								2005								2006								VIII 2006 VII 2005		I-VIII 2006 I-VIII 2005	
	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	%		%										
	% wobec poprzedniego okresu																													
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	99,9	100,2	100,0	100,0	100,0	100,1	101,2	99,9	100,1	100,3	100,2	99,9	99,8	100,2	103,3				103,7								
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	105,3	100,1	100,2	99,9	100,0	100,0	100,1	101,4	99,5	101,1	100,6	100,5	99,4	99,5	100,3	105,5				106,4								
I. mechanizacyjne	103,1	106,2	105,2	100,1	100,3	99,9	99,9	99,9				101,8	98,9	100,5	99,2	99,3	100,4	105,9				107,1								
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0	99,9	100,3	100,1	99,9	99,9					98,2	100,5			100,7	106,7				107,1								
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9	100,5	98,7	99,7							99,1	100,0			100,2	105,0				108,3								
c. chemiczne	103,6	109,3	103,9	100,1	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	98,2	101,8	100,0	101,0	99,8	100,3	100,0	102,7				103,9								
d. zbioru plodów	102,2	106,0	104,2	99,9	100,6	99,8									98,8	98,7	100,5	106,8				107,7								
2. usługi robocizny przy pracach polowych			104,5	100,6	100,3	100,2							107,7	101,0	99,0	100,0	98,9	101,9				101,3								
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	100,2	100,1	100,1	100,1	100,3	100,1	101,7	100,2	100,7	100,4	100,2	100,0	100,0	100,3	104,2				104,2								
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	100,4	100,2	100,2	100,2	99,9	100,0	103,6	100,2	100,9	100,5	100,4	100,0	100,0	100,5	106,4				106,3								
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	100,1	100,0	100,0	100,0	100,7	100,3	99,8	100,2	100,5	100,3	100,0	100,0	100,0	100,1	102,1				102,1								
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	103,5	99,8	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	101,1	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	99,9	100,1	102,1				102,0								
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	100,3	100,6	100,6	100,6	98,7	100,0	97,5	98,4	99,9	100,2	100,0	100,4	100,1	100,4	99,9				99,4								
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	100,2	101,4	99,9	99,9	99,6	100,1	101,0	99,5	99,7	100,5	100,1	100,3	100,5	100,0	102,6				103,2								
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	100,0	100,2	100,0	100,0	100,3	100,2	101,1	100,2	100,6	100,3	100,5	100,0	99,6	100,2	103,3				103,6								
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	98,6	99,7	100,4	100,0	99,8	99,8	99,5	100,6	100,2	100,8	100,1	100,9	100,6	100,6	101,2				100,4								
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	100,0	99,7	100,0	99,9	99,7	99,7	102,6	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	99,8	99,9	102,9				102,6								
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	99,4	99,5	99,7	99,9	100,1	100,1	102,4	100,2	99,7	99,7	99,7	99,9	99,8	100,1	101,0				100,4								
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	100,1	100,0	100,0	100,0	100,2	100,0	104,7	100,6	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0	100,4	106,7				106,5								
- bankowe	100,1	107,9	95,6	97,9	98,6	99,0	99,0	99,2	100,2	97,7	99,4	98,2	98,7	99,1	99,6	99,4	99,5	89,5				88,2								
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	99,9	100,4	100,4	100,4	99,8	99,8	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	101,6				100,8								

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiat z bóż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2003		2005								2006								VIII 06 VIII 05		I-VIII 06 I-VIII 05			
		I-XII	I-XII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	VIII 05	I-VIII 06							
																			%						
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	92,01	93,21	93,44	93,38										98,41	97,37	97,88	99,36	99,36	106,7	108,0		
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	76,51	77,76	76,54											83,07	82,30	82,65	81,50	81,64	105,0	107,6		
Opryskiwanie roślin	na obszarze 1 ha	53,63	59,65	61,75	62,04	61,99													62,40	63,63	63,28	63,94	64,05	99,3	100,2
Rozsiew nawozów szt.	na obszarze 1 ha	56,75	61,02	63,69	64,56	64,45	64,40	64,40	66,93	65,74	68,55	68,55	68,55	68,72	68,54	68,54			219,92	216,96	217,46	218,53	218,53	110,4	113,0
Zbiór zielonek siewkarnią	za 1 godz.	147,08	168,74	194,87	197,94	198,38															232,33	229,80	101,1	101,3	
Sprzęt zboż kombajnem	za 1 godz.	209,88	221,59	228,03	227,30	227,84																			
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	111,91	114,87	117,74	118,32	119,88	119,44														126,40	122,18	126,57	111,8	107,4
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień		41,80	43,70	43,50	43,63	43,70	43,62										41,66	44,85	45,28	44,83	44,33	101,9	101,3	
Unasienienie sztuczne	1 szt.	39,50	42,36	45,46	45,50	45,51	45,85	46,01	45,90	46,00	46,23	46,38	46,38	46,37	46,41	46,41									
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,87	20,98	21,02	21,06	21,04	21,79	21,83	22,02	22,13	22,21	22,21	22,21	22,32									
Przewóz 10 ton cegły samochodem	na odległ. 20 km	118,95	123,49	123,77	124,30	125,06	126,18	121,42	117,96	118,10	117,73	117,93	118,06	117,07	117,60	118,34									
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	10,27	11,00	11,75	11,90	11,93	11,93	11,93	12,69	12,36	12,36	12,36	12,36	12,36	12,60	12,60									
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,36	28,24	28,11	28,12	28,12	28,06	28,22	28,23	28,79	28,89	28,89	28,92	29,03									
Oplata prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	65,12	65,50	65,44	65,44	65,20	65,50	65,59	66,23	66,35	66,65	66,63	66,88	67,15									
Oplata projektu budynku inwentarsko-składowego	1 szt.	907,8	989,9	1040,89	1034,88	1037,00	1035,92	1037,65	999,73	999,73	1045,94	1045,94	1047,45	1049,39	1022,54	1023,61									
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	31,64	31,73	31,93	31,81	32,07	31,44	31,69	30,91	31,44	31,51	31,51	31,08	31,23									
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,62	8,57	8,54	8,59	8,59	8,36	8,42	8,40	8,49	8,51	8,70	8,70	8,70									
Oplata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	26,04	26,09	26,06	26,11	26,04	28,17	27,86	27,79	27,75	27,75	27,64	27,49	27,50									
Składka ubezpiecz. OC	1 rok	105,96	104,19	106,75	106,63	106,69	107,33	107,32	116,04	116,38	116,24	116,24	116,18	116,15	115,86	115,86									
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,51	573,35	658,09	664,01	662,36	662,74	665,01	670,39	679,30	688,52	692,71	694,31	694,48	695,96	710,79									
Odsetki kredytu	za 1 rok	736,06	690,18	662,17	649,00	639,63	633,87	628,90	618,96	614,82	604,14	594,22	591,06	588,91	584,25	581,57									
Odsetki kredytu średnioter. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5699	5590	5465	5429	5426	5296	5273	5180	5127	5061	5046	5023	5001									

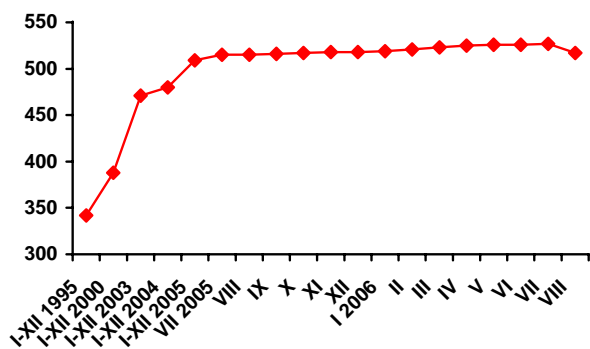
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

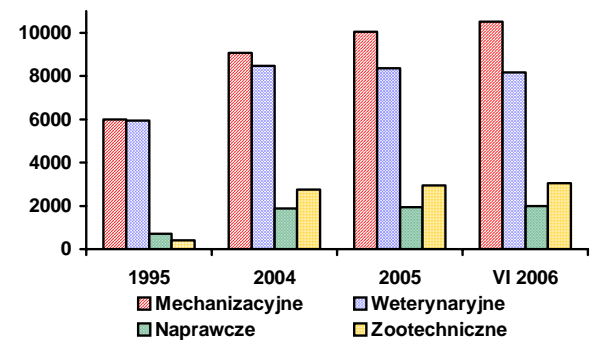
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003		2004		2005		2006												VII 06 VII 05		I-VIII 06 I-VIII 05	
			I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	%	%			
Orka plugiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,5	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,3	2,3	85,2	104,2				
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	2,1	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	1,9	1,9	82,6	100,0				
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	83,3	93,7				
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	84,2	100,0				
Zbiór zielonok siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210	222	220	216	216	216	216	216	216	216	240	239	242	242	109,0	112,6				
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2	6,6	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	5,7	5,2	78,8	85,7				
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7	3,7	5,6	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	2,4	2,6	78,4	83,9				
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu	12,7	12,7	13,9	12,4	12,5	14,1	15,1	15,1	15,1	15,1	16,4	17,6	17,2	16,2	15,4	14,6	117,7	119,6				
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	51	50	49	49	49	49	49	49	49	51	51	52	51	100,0	102,0				
Badanie klimatyczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,1	5,0	5,1	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,4	5,5	110,0	101,9				
Przewóz samoch. 10 ton cegły	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	32,5	29,7	30,3	32,4	33,7	33,7	33,7	33,7	34,7	35,3	35,2	32,9	30,0	27,7	93,3	103,1				
Naostrzenie lemiesz	1 szt.	kg żyta	29	30	42	46	44	44	42	42	42	42	34	34	34	36	40	35	76,1	87,8				
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	87,5	100,0				
Oplata prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	78,9	100,0				
Oplata projektu budynku inw.-skład.	1 szt.	kukurudzy	19,4	21,5	27,9	25,3	25,7	32,0	31,7	30,0	30,0	27,3	25,8	26,7	25,7	24,5	23,7	22,0	87,0	91,8				
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	33	31	31	30	30	30	27	25	23	23	25	27	24	72,7	83,9				
Oplata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	6,8	6,2	6,3	6,7	7,3	7,2	8,3	8,5	8,2	8,3	8,3	7,8	7,0	6,4	103,2	116,4				
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	119	118	116	114	111	122	122	123	124	127	128	129	128	107,6	109,2				
Składka ubezpie. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	19,2	18,6	18,5	18,5	18,4	17,8	17,6	17,6	17,5	16,9	16,6	17,1	16,2	84,4	100,6				
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	17,8	16,6	17,1	17,2	17,1	16,4	16,5	15,6	15,5	15,4	15,2	15,9	14,9	83,7	91,8				
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	162	155	153	151	150	141	137	133	129	123	120	123	114	70,4	84,0				

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERIGŻ-PIB.

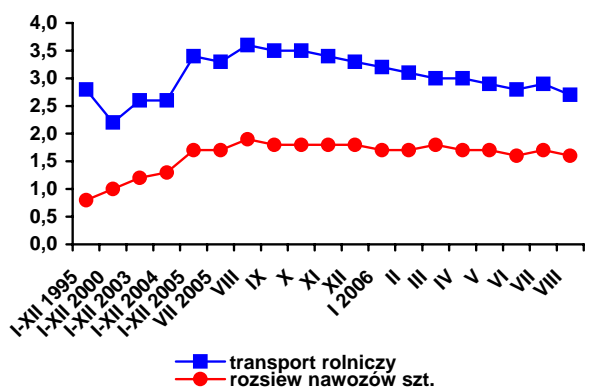
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

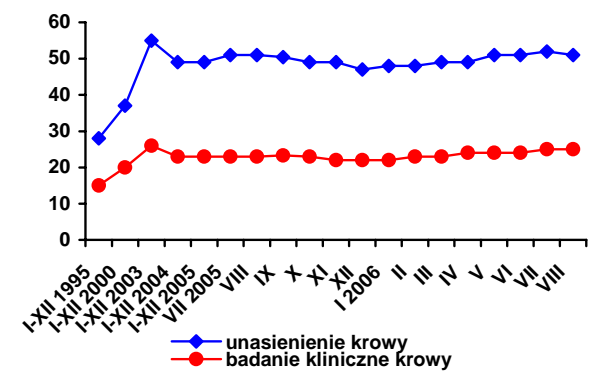
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

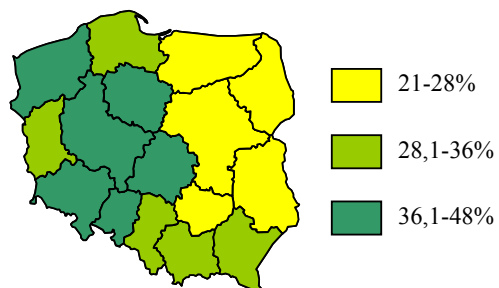
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

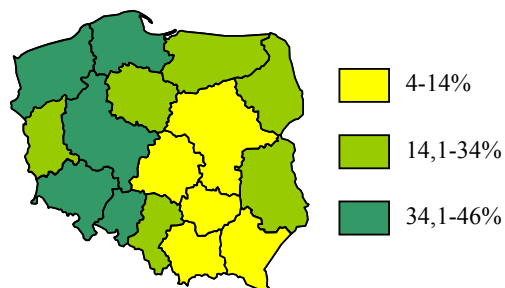
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Udział krów inseminowanych w pogłowie ogółem w I półroczu 2006 roku

Rys. 6. Udział krów ocenianych w pogłowie ogółem w czerwcu 2006 roku

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.